

Årsrapport 2010

Fylkesmannen i Vestfold

Innhold

Kapittel 1 - Om embetet	Side 4
Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer	Side 9
Kapittel 3 - Resultatområder	Side 16
Kongehuset	Side 16
Miljøverndepartementet	Side 16
Landbruks- og matdepartementet	Side 22
Kunnskapsdepartementet	Side 33
Statens Helsetilsyn	Side 50
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	Side 53
Justis- og politidepartementet	Side 56
Kommunal- og regionaldepartementet	Side 59
Arbeidsdepartementet	Side 65
Helse- og omsorgsdepartementet	Side 69
Samferdselsdepartementet	Side 81
Utenriksdepartementet	Side 81
Kulturdepartementet	Side 82
Fomyings-, administrasjons- og kirke departementet	Side 82
Andre	Side 85
Endringer i årsrapporten	Side 86

Kapittel 1 - Om embetet

1.1 Tilstanden i embetet og fylket generelt

En hovedbegivenhet for embetet i Vestfold i 2010 var skifte av fylkesmann. Mona Røkke gikk av i mars, etter 21 år som fylkesmann, og Erling Lae begynte 1. juni. Årets innledning ble derfor preget av forberedelser til Mona Røkkes avgang. Både formelle og mer uformelle markeringer ga Mona Røkke rikelig anledning til å profilere embetets oppgaver, rolleforståelse og virksomhetsfilosofi, sammen med synspunkter på forvaltningsutfordringer regionalt og lokalt. FADs kommuneundersøkelse ble gjennomført på denne tiden, og ble en bekreftelse på at store og små grep i praktisk handling gir tillit i kommunene. Denne perioden var samtidig preget av krevende enkeltsaker vis a vis kommuner i fylket. Et eget initiert barnverntilsyn med tre kommuner var en meget omfattende. Fylkesmannen engasjerte seg personlig i initiativfasen. Resultatene var krevende å forholde seg til, særlig for et par av kommunene. Det er med tilfredshet vi registrerer at slike saker ikke svekker embetets tillit i Vestfoldkommunene.

Erling Laes periode startet med en omfattende runde til samtlige kommuner i fylket og med kontaktmøter med alle regionale statsetaters ledelse. Han har også brukt mye kapasitet eksternt ved å møte frivillige lag, foreninger og organisasjoner rundt om i fylket, og vi registrerer interesse for embetets virksomhet og et ønske om dialog i de fleste miljøer i fylket.

Embetet har en stabil organisasjon, men også en relativ høy gjennomsnittsalder på 50 år med noe variasjon mellom avdelinger og enheter. Turn-over og ditto mulig tilførsel av yngre krefter er noe skjevt fordelt, og gjør det viktig å sikre gode grep om overføring av erfaringsbasert kompetanse mellom ”de gamle” og ”de unge”. I brytningen mellom etablert kunnskap og praksis og fersk utdanning, nye forestillinger og ideer kan det skje mye spennende.

Tilstanden i fylket generelt

Vi vil fremheve noen viktige trekk innledningsvis ved situasjonen i fylket generelt, av særlig betydning for Fylkesmannen; 1) kommunene, 2) demografi, velferd og levekår, og 3) areal

1. Kommunene

Som påpekt fra vår side gjennom en rekke år er de fleste Vestfold kommunene inntektssvake, og har derfor drevet systematisk effektivisering gjennom lang tid. Hovedbildet er at de får mye ut av pengene; de er gode på økonomistyring og på produktivitet, men selvfølgelig med en del variasjon. Fylket har vært ”Robek-fritt” i noen år, men i 2010 ble to kommuner meldt inn, Horten og Svelvik (for andre gang). De to kommunene står overfor krevende tilpasninger. Svelvik har innført eiendomsskatt, etter først å ha vurdert, men så forkastet, forberedende skisser til en betydelig skolerasjonsprosjekt.

Utfordringsbildet er ellers preget av at de fleste kommunene, men altså ikke alle, har ytterst små buffere å tære på, i tilfelle ekstra utgifter skulle påløpe eller forutsatte inntekter bortfalle. De fleste fondsmidler er brukt opp. Denne sårbarheten har økt gjennom de senere år. Ønsket om en stabil og forutsigbar tjenesteproduksjon kan bli vanskelig å imøtekomme, om økonomiske rystelser skulle inntreffe. Som et aktuelt eksempel kan vi nevne erstatningsordningen for tidligere barnehjemsbarn, som kan komme til å ramme enkelte kommuner hardt økonomisk.

Skolenedleggelse har det vært en del av de siste par-tre årene og flere kommuner drøfter skolestrukturen. Også i Vestfold står kommunene overfor betydelige utfordringer i eldre-omsorgen, både på investeringssiden og med hensyn til rekruttering av personell. Økonomien setter klare grenser for hvilke løft de kan klare.

Gjeldsbelastningen har vært klart økende i flere kommuner, og et scenario med markert renteøkning og svakere inntektsvekst, kan bli svært krevende å takle. Et samstemt Vestfoldønske er fortsatt en enda mer markert inntektsutjevning, (den siste endringen i IS var et skritt i riktig retning, men for lite etter vår oppfatning), slik at Stortingets forutsetninger om et likeverdig tjenestetilbud uansett hvilken kommune du bor i, skal kunne komme nærmere realisering.

Til sist nevner vi at regjeringens ”eldremilliard” høsten 2010 vil bidra til å gjøre regnskaps-resultatene for året noe bedre enn det lå an til i utgangspunktet. Samtidig er ”engangspenger” krevende for kommunene å håndtere, i og med at utgiftene etter sin natur er langsiktige.

2. Demografi, velferd og levekår

Tabellene nedenfor illustrerer kort noen typiske Vestfold-utfordringer:

Befolkningsendring mellom 2009 og 2030	Nasjonalt	Vestfold
Generell befolkningsvekst	19,4 %	19,2 %
Økning i andel over 65 år	17 %	20 %
Innvandrerandel	10 %	> 10 % ?
Barn 0-5 år	17,1%	15,7 %
Barn/unge 6-15 år	14.1 %	11,9 %
Yrkesaktiv alder 16 – 66 år	12,5 %	11,4 %

Vestfold har en noe svakere befolkningsvekst enn landsgjennomsnittet, i fremskrivningene for de neste 20 år. Det mest alarmerende er veksten for de over 65 år og at tilveksten av barn og unge er svakere enn landsgjennomsnittet. Med andre ord: Andelen som trenger tjenester vokser, mens tilveksten av oppgaveløserne er svakere.

Arbeidsdeltakelse etter evne er kjernen i den norske velferdskonstruksjonen. Den motvirker også utvikling av sosial ulikhet. Sosial ulikhet som fenomen kan sees og måles på flere vis. Hvor det er store skiller, er det gjerne, interessant nok, en hopning av flere uheldige faktorer. Her er sentrale tall fra Vestfold, til sammenlikning med de nasjonale gjennomsnitt:

Områder sosial ulikhet	Nasjonalt	Vestfold
Uførhet (2008)	11 %	12,8 %
Frafall vgs (med skolestart 2002)	25 %	29 %
Anmeldte lovbrudd pr 1000 innb.	82	110

Vestfold har altså noe større utfordringer enn landet, i snitt.

3. Areal

Vestfold er et lite fylke i areal, med stor folketetthet, særlig øst for E-18; noe som kan trigge mange arealkonflikter. Vern av dyrket mark og strandsonen understreker poenget. Det vil fortsatt være svært viktig at kommunene, fylkeskommunen og de berørte statsetatene får frem omforente, langsiktige, bærekraftige arealstrategier, som forener nasjonale vernehensyn med hensynet til fortsatt byutvikling og vekst i byer og tettsteder.

Oppvekst og opplæring

Fylkesmannen har også i 2010 viet utsatte barn stor oppmerksomhet. Dessverre har vi i løpet av året avdekket svikt i barneverntjenestene i flere kommuner etter tilsyn, og vi har i etterkant av dette informert og veiledet alle kommunene om sårbarheter og sviktmuligheter. Vi har vært spesielt opptatt av å gjøre kommunene oppmerksomme på at de til enhver tid må evaluere sine hjelpetiltak, og at de hele tiden mens tiltak pågår, må være forsikret om at barna blir godt nok ivaretatt.

Vi ser at barns sikkerhet er nært knyttet opp til at barnehager og skoler tar sin del av ansvaret, det gjelder samarbeid med andre, herunder barnevernet, og det gjelder selvfølgelig at de overholder meldeplikten til barnevernet. Vi har gjennom hele året informert og veiledet barnehage- og skoleansvarlige i kommunene om dette.

Fylkesmannen mener at det fortsatt er grunn til å bekymre seg for det kommunale barnevernet generelt. Gjennom årets rapporteringer, statistikk og annen informasjon, sitter vi med et bilde der vi ser at barneverntjenestene har mange sårbarhetspunkter. Barneverntjenestene opplever seg underbemannet, og bekymringen til Fylkesmannen er i den sammenheng knyttet til konsekvenser dette måtte ha for saksbehandlingen. Fylkesmannen ser at det er spesielle utfordringer knyttet til små kommuner. Fylkesmannen er stadig i dialog med kommunene om hvordan de kan bidra til å styrke sine barneverntjenester gjennom for eksempel interkommunalt samarbeid eller gjennom andre løsninger.

Vestfoldsamfunnet har et ønske om å sikre barn en best mulig oppvekst. Vi har derfor etablert et felles satsingsområde "God oppvekst 2008-2018". Fokus på barnevern og tidlig intervensjon er viktig i denne sammenhengen. Prosjektet beskrives utfyllende i kapittel 2.1.

Landbruk

Vern av dyrka og dyrkbarmark er en av våre viktigste oppgaver. Rekordhøye matvarepriser på verdensmarkedet minner oss om jordas verdi. Det er økende internasjonal fokus på hvert land sitt ansvar for å produsere egen mat.

Det var ganske normale avlinger av de fleste vekster i fjor, godt var det etter et år med dårlige avlinger. Det var derfor få saker med utbetaling for klimabetinget erstatning for avlingssvikt.

Svineproduksjonen har vært nede i en bølgedal, men er på vei opp igjen. Unge som vil satse i landbruket med husdyr, har vi inntrykk av at gjerne satser med gris.

Vestfold produserer 1/5 av landets grønnsaker. Arealpress i kystkommunene er en utfordring for vern av jord egnet til grønnsaker og bær. Lønnsomheten i spesialproduksjoner er stort sett god, men press på pris fra kjeder og grossister er sterkt. Antall veksthusgartnerier er sterkt redusert og mange av de gjenværende sliter med dårlig økonomi.

Aktiviteten i Vestfold skogbruket har vært høy, spesielt mot slutten av 2010. Innmålt tømmervolum nærmet seg rekordårene 2007 og 2008 med 360 000 m³. Investeringen i ny skog er fortsatt noe lav i forhold til behovet for ungskogpleie, men planteaktiviteten er god. Skogbruket i Vestfold er preget av optimisme.

Helse og sosialområdet

NAV-reformen krever fremdeles oppmerksomhet fra fylkesmannen, spesielt opplæringstiltak for ansatte på det kommunale ansvarsområdet. I første fase av reformen var det stor vekt i NAV på å nå bestemte måltall.

Brukers nytte av NAV-reformen er avhengig av faglig kvalitet i arbeidet. Erfaring fra tilsyn og klagesaker viser at noen kontor fremdeles mangler tilstrekkelig kompetanse til saksbehandling og vurdering på det kommunale ansvarsområdet for sosiale tjenester i NAV

Tilsyn bør føre til læring. Vi har vi gjennomført det første året av et prosjekt hvor målet er å bidra til bedre læring av tilsyn. Representanter for kommunene som skulle ha tilsyn med tjenester til eldre, 8 tilsyn, ble invitert til orienteringsmøte og tema og form for tilsyn. Etter gjennomført tilsyn ble kommunene invitert for å utveksle erfaringer og gode løsninger. Kommunene har reagert positivt på framgangsmåten. Målet er å gjøre dette til fast årlig rutine.

Befolkningen skal kunne kreve at vi holder fristene for saksbehandling. Antall saker per ansatt har økt over flere år og øker videre. Vi må "låne" arbeidskraft fra områder som ikke har spesifikke krav til saksbehandling og svarfrist, så som forebyggende oppgaver og samlinger for fagpersonell. Vi er bekymret for gradvis økende vansker med å holde fristene spesielt når det gjelder dispensasjon eller inndragning av førerkort på grunn av helseforhold.

Nok personell og tilstrekkelig kompetanse er forutsetninger for at kommunene skal kunne opprettholde velferdsproduksjonen. Omsorgssektoren er spesielt arbeidsintensiv og krever langsiktige planer for rekruttering. Kun noen av de større kommunene har langsiktige vurderinger av behov for personell. Vestfold er ett arbeidsmarked for omsorgspersonell. Vi samarbeider med kommunesammenslutningen 12k med tanke på en felles kartlegging av framtidig personellbehov i fylket.

Miljøvernarebeidet.

Tilskott fra SNO har satt oss i stand til å få svært god drift ved Holmen Natursenter. De åpne søndagene er godt besøkt med opp til 200 gjester. Det er også god respons på tilbudene til skolene samt gåsesafari. Det nye fugletårnet ved Presterødkilen er godt besøkt. Tårnet er tilrettelagt for universell utforming. I samarbeid med Tønsberg kommune er det også etablert handikap parkering ved tårnet.

Informasjon, skjøtsel og overvåking i verneområder har hatt et stort fokus gjennom hele året og tiltak har blitt gjennomført for over 1,5 millioner kroner. Miljøvernavdelingens filosofi om at bruk er de beste vern er grunnlaget bak flere av disse tiltakene, med blant annet videre planlegging av sti i Presterødkilen NR og åpne dager på Holmen natursenter ved Ilene NR. De åpne dagene har vært en stor suksess med opp mot 300 besøkende. SNO har vært en aktiv bidragsyter og en god samarbeidspartner gjennom året.

Fylkemannens har sekretariatsansvaret lederen av Vestfold Energiforum. Forumet har i dag 39 medlemmer. 13 av fylkets 14 kommuner er med. Regional stat, fylkeskommunen og private firmaer er partnere i forumet. Forumet oppgaver er kunnskaps -og kompetanseformidling Forumet har i 2010 arrangert en rekke kurs og samlinger bl.a. Klima 10 i Larvik hvor det var ca 200 deltagere. Alle kommunene i Vestfold har vedtatte klima- og energiplaner eller er i ferd med å få fram en slik plan for sin kommune. Ny planretningslinje for klima - og energiplanlegging blir også fulgt opp overfor kommunene

Vi har deltatt i etterkontroll av oppryddingen etter oljeutslippet fra Full City. Kontrollen viste at det fremdeles er noen mindre oljerester igjen, men at disse neppe representerer noen forureningsfare. Oljeulykken nå i februar viser hvor sårbar vår skjærgård er for oljeforurening. Oppryddingsaksjonen i vinter viser også at oljeopprydding i

islagte farvann er vanskelig.

Fylkeskommunen har i 2010 startet opp arbeidet med en plan for bærekraftig arealpolitikk for Vestfold. Planen skal gi føringer og premisser for kommunenes arealplaner. Fylkesmannen har gjennom aktiv medvirkning bidratt vesentlig til planen innhold, både hva gjelder regionale næringsområder og langsiktige utbyggingsgrenser for by- og tettstedsutviklingen. Vi bidrar også til etablering av temakart for regional grønnstruktur og landbruksområder, som vil bli viktige premisser for arealutviklingen

Det er videre en utfordring i miljøvernarbeidet at kommunenes kompetanse og kapasitet innenformiljøvernarbeidet er begrenset samtidig som de blir tillagt flere oppgaver innenfor dette fagfeltet.

1.2 Rapportering på ressursbruk

Vi har sjekket tallmaterialet mot budsjett og regnskap.

For kostnader knyttet til 1510 ser forbruket ut til å stemme med vårt forbruk relatert til Fylkesmannens aktivitet.

For fagmiddelbruken er tallene for høye. Dette skyldes ar kostnader til tolker, sensorer og kontrollkommisjonene kommer med i tallmaterialet.

Departement	Kap1510	Fagdep
Miljøverndepartementet	kr 6 643 079,99	kr 1 331 639,86
Landbruks- og matdepartementet	kr 5 563 803,38	kr 2 852,50
Kunnskapsdepartementet	kr 2 391 304,92	kr 3 127 315,52
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	kr 2 947 687,76	kr 9 360,00
Justis- og politidepartementet	kr 3 958 840,49	kr 116 640,59
Kommunal- og regionaldepartementet	kr 2 369 062,90	kr 0,00
Arbeidsdepartementet	kr 1 056 419,65	kr 1 084 476,64
Helse- og omsorgsdepartementet	kr 6 002 772,85	kr 4 675 011,25
Andre	kr 23 519 541,39	kr 0,00
Sum:	kr 54 452 513,33	kr 10 347 296,36

1.3 Andre Forhold

Styringsdialogen

Vi har i egne brev og tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev meldt om ubalanse mellom ressurser og faktiske oppgaver på 2 områder; barnevern og helse/sosial. Hvis ikke dette ivaretas gjennom budsjett 2011, må det gjøres lokal prioriteringer.

Rapportering

Funksjonaliteten i rapporteringen er blitt bedre, men vi fikk tilbakemelding fra en tilsatt som hadde problemer med fontstørrelsen.

Sett i forhold til kravet om universell utforming burde det vært mulig å skalere skriftstørrelsen. Tilsatte med redusert syn har problemer med å lese standard skriftstørrelse i rapporteringen.

Innkjøp

Vestfold tilhører pulje 1 i gjennomføringen av regjeringens handlingsplan for "Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser" (Grønt Lys Vestfold). Regjeringens handlingsplan har blitt godt mottatt i fylket og er nå godt forankret i både fagmiljø, administrasjon og politisk miljø. Arbeidet er også preget av tett samarbeid mellom næringslivet og offentlig sektor. I 2010 ble innsatsen særlig konsentrert om å få innarbeidet miljøkravene i en rekke større byggeprosjekter som er under planlegging. Mange har fått øynene opp for de sterke sammenhengene mellom anskaffelser og miljø, næringspolitikk og effektivitet i den offentlig økonomien. Flere og flere forstår at anskaffelser er et krevende og strategisk viktig arbeidsområde. Derfor tar nå også flere til orde for å tenke mer samarbeid og ytterligere styrking av kompetansen. Prosjektperioden med midler fra

Miljøverndepartementet går ut ved utgangen av 2011. Vi utreder nå hvordan dette viktige arbeidet kan videreføres.

Grønt Lys Vestfold, og VOIS og Vestfold Offentlige Innkjøpssamarbeid har stilt en rekke miljøkrav i offentlige anskaffelser i 2010. Innenfor sektoranskaffelser (Bygg og Eiendom, Anlegg) har Grønt Lys Vestfold, via pilotprosjekter, utarbeidet en metodikk for Miljøprogramering (systematisering av miljømål) for nye byggeprosjekter. Dette implementeres i alle kommunene i Vestfold

Grønt Lys Vestfold og VOIS, med en årlig avtaleportefølje på 350 mnok, har ved utgangen av 2010 testet Difi's miljøkriteriesett på alle innkjøpsområder som handlingsplanen viser til for pulje 1. VOIS gjennomfører nå alle sine innkjøp med bruk av miljøkriterier. VOIS har gjennom 2010 gjennomført flere anskaffelser der man har initiert en dialog med leverandørmarkedene før beskrivelse tekster og innkjøpsstrategier har blitt endelig definert.

Satsningen har medført ledelsesforankring i kommunenes administrasjon. Vestfold Offentlige Innkjøpssamarbeid og Grønt Lys Vestfold opplever økt etterspørsel etter bistand på generell innkjøpskompetanse samt bistand ved store investeringsprosjekter – Bygg&Eiendoms samt Anleggs prosjekter fra kommunene.

Vi har fått erfaring for at mange offentlige etater kan spare store summer ved å bruke gode prosedyrer for anskaffelser. Vurderer å gjøre dette til et satsningsområde i en tid der mange kommuner har en trang økonomi.

På store innkjøp utenom rammeavtalene som vi deltar på fra VOIS, brukes Merzell som er et felles innkjøpt verktøy for fylkesmennene.

Miljø

Det er besluttet å miljøsertifisere fylkesmannens bygning i Statens Park.

Brukerundersøkelse

Fylkesmannen i Vestfold fikk et svært godt resultat i brukerundersøkelsen for 2010. Allikevel har vi i kjølvannet av undersøkelsen igangsatt utviklingsarbeid på følgende områder: plansakene (vår rolle, rutiner og dialogformer), informasjon (forbedring av nettsiden og informasjonsmedarbeider på heltid), saksbehandlingstid (felles rutiner for effektiv saksbehandling), tilsyn (vurdere omfang, balanse mellom sentralt og lokalt initierte tilsyn, utvide spekter av tilsynsmetoder og videreutvikling av selve dialogen før og etter tilsyn) og språk i våre dokumenter (språkbistand ved regelmessig evaluering av skriftlige produkter). Disse arbeidene vil være slutført i løpet av høsten 2011.

Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer

2.1 Generelle samordningsoppgaver. Fornyning av offentlig sektor

Samordningen og det kommuneretta arbeidet til Fylkesmannen i Vestfold tar utgangspunkt i at fylkets hundretalls lokalpolitikere daglig deltar i kommunalt styre og stell. Folkestyret på norsk bygges hver dag gjennom deres virksomhet i representative organer og partilag og -grupper. Det andre utgangspunktet for samordningen og samhandlingen med kommunene og statsetatene, er de oppdrag departementer, direktorater og tilsyn gir embetet, for å følge opp og ivareta de nasjonale hensyn Stortinget har fattet vedtak om. Statens styringsansvar uttrykkes gjennom lov og forskrift, og Fylkesmannen er ett viktig ledd i oppfølgings-kjeden, regionalt og lokalt. Disse perspektivene ligger til grunn for Fylkesmannens samhandling med kommunene, der både fag-/kyndighets - dialogen og ledelses/myndighetsdialogen er viktige elementer.

Velferdsstaten har utviklet kommunene til store, profesjonelle organisasjoner, noe som har endret politikerrollen. Den søker mer i retning av en strategisk orientert styring, med vekt på rammer, mål, resultat og oppfølging. Men fortsatt har de folkevalgte en rolle som ombud for innbyggere og velgere.

Den norske modellen er preget av tett integrasjon mellom stat og kommune, der staten har tatt et betydelig styringsansvar for både velferd og arealpolitikk gjennom nasjonal lovgivning, med omfattende oppgaver for Fylkesmannen. Et konstruktivt samspill mellom staten, (der Fylkesmannen spiller en vesentlig rolle), og kommunene, er avgjørende for at nasjonale velferdsordninger skal gi likeverdige tjenester i hele landet, slik Stortinget forutsetter. Dessverre fører dagens inntekts-system fortsatt til skjevfordeling av ressurser mellom norske kommuner. Det rammer Vestfold.

Uansett forutsetter gode og effektive kommunale tjenester en reell plass for lokalt folkestyre og kommunalt selvstyre; for å tilpasse politikken til variasjoner i forutsetninger, omstendigheter og prioriteringer mellom kommuner. Fylkesmannen i Vestfold søker å understøtte denne norske kommunemodellen og bidra til at de øvrige regionale statsetatene også gjør det. Det er viktig for å stimulere til politisk mobilisering for ønsket lokalsamfunnsutvikling, som nettopp det norske kommunesystemet åpner for, der nasjonal politikk i stor grad settes i verk gjennom kommunene. Innbyggerne er på denne måten, via sine valgte representanter, med på å transformere vedtak i nasjonalforsamlingen til lokal virkelighet. Slik tilføres systemet merverdi, ved at velferdsstaten får lokal forankring, tilpasning, tillit, legitimitet og et verdifullt tilskudd av politisk skjønn. Samtidig påvirkes den nasjonale politikken av de erfaringene som gjøres lokalt, og som registreres og formidles til nasjonalt nivå, bl.a. via Fylkesmannen som observatør og systematisk rapportør om de lokale virkningene av politikken, gjennom partikanaler osv.

Ikke minst på tilsynsfeltet har 2010 vært preget av fortsatt utvikling av hensiktsmessige arbeidsformer. Embetet leverte prosjektreporten -..... Slik kommunene ser det... .. til departementet i mars. I embetets praktiske tilsynsarbeid følges mange av anbefalingene videre opp. Viktige illustrasjoner er tidligere involvering av kommunene, f.eks. ved at Fylkeslegen tidlig på året inviterte til et møte med Vestfold-kommunene, der avdelingen redegjorde for sine tilsynsplaner for Vestfold-kommunene. Det muliggjør kommunal forberedelse og forbedring i forkant. Det neste elementet er en mye mer aktiv oppfølging etter tilsyn, med særlig vekt på kollektiv bearbeiding av tilsyns-erfaringene i etterkant, der tilsynskommunene deler refleksjoner, vurderinger og ideer med hverandre og med oss. Til sist en samling der samtlige kommuner inviteres, for samme formål. Dette handler om å utnytte læringsmaterialet fra tilsynsvirksomheten for alles beste.

Det neste elementet er en mye tydeligere satsing på samordning med den kommunale egenkontrollen. Det kan illustreres ved at embetet i samband med planleggingen av tilsyn i 2011, før årsskiftet startet innhenting av systematisk oversikt over planlagte forvaltningsrevisjoner for Vestfoldkommunene de nærmeste år, samt over gjennomførte revisjoner de tre foregående. Vi legger også ut en felles tilsynskalender på hjemmesiden og gjør kommunene og kontrollutvalgene og KU - sekretariatene oppmerksom på den. Ved oversendelse av tilsyns-rapporter til rådmannen, ber vi om at den også sendes kontroll - utvalget.

Når embetets tilsynsplan er ferdig sender vi et brev til Vestfold - kommunene med beskjed om at den er lagt ut på FMs hjemmeside. Her redegjør vi samtidig for Fms samordningsrolle og kommuneloven kap. 10 A, ikke minst slik at de får en årlig påminnelse om adgangen til å kreve dialog. Et hovedpoeng i brevet er også en kort gjennomgang av de tilsynsoppdrag embetet får fra Helsetilsynet og Utdanningsdirektoratet, fra Klif og DSB, om Arbeidstilsynets tilsynsprogrammer for kommunene og ev det som måtte være av interesse fra Mattilsynet. På denne måten synliggjør embetet Fylkesmannens plass i styringssystemet og vi får en felles presentasjon av det samlede statlige tilsynsopplegget for Vestfold-kommunene. Følgende ytring fra KS-Vestfold sin uttalelse på

strategi-konferansen i januar antyder at FM-V har truffet brukbart på retningen i tilsynsarbeidet: "*Tilsyn: Tilsynet må ha fokus på veiledning og læring, ikke kun kontroll og avvik. Fylkesmannens tilsyn i Vestfold praktiserer dette på en god måte, og kan være et eksempel til etterfølgelse.*"

Årlig forventningsbrev lages fortsatt, fordi kommunene etterspør det.

Det er fortsatt god oppslutning om statsetatsjefsmøter.

Embetet planlegger nå en ny runde med kommunesamtaler.

Det vises ellers til kap. 1.1. der skifte av fylkesmann i 2010 er omtalt. I den sammenheng fikk embetet rikelig anledning til å understreke betydningen av samhandlign og samordning internt i Vestfold.

Fornyng av statlige etater i samarbeid med næringslivet (stat/næringsliv)

Samarbeidet har som mål at "*statlige etater skal yte raske, nære og åpne tjenester, og være et konkurransefortrinn for næringslivet*".

Regionale statsetater som er med i samarbeidet er Fylkesmannen, NAV, Politiet, Statens vegvesen, Arbeidstilsynet, Høgskolen, Mattilsynet, Skatteetaten, Tolletaten og Innovasjon Norge.

Bakgrunnen for at flere fylkesmenn har tatt et initiativ til å styrke samarbeidet mellom regional stat og næringslivet er at statens tjenester er svært viktig for mange bedrifter og at effektiv statlig etater kan være et konkurransefortrinn for næringslivet. Samarbeidet i Vestfold startet opp i år 2000.

Arbeidet har bidratt til å bygge ned barrierer. Næringslivsledere har fått økt forståelse for og kunnskap om etatenes oppgaver og hvordan offentlig sektor fungerer. Samtidig har ansatte i staten fått større trygghet og interesse for endringer i saksbehandlingsrutiner har samarbeidet gitt større innsikt og forståelse hos etatenes saksbehandlere om hvordan næringslivet fungerer. Denne kunnskapen er viktig for økt kvalitet og service i tjenestetilbudet. Etablerernettverket START, Regjeringens Handlingsplan for miljø og anskaffelser i offentlig innkjøp (GRØNT LYS) og GOD OPPVEKST er eksempler på prosjekter som har vært etablert og igangsatt gjennom dette samarbeidet.

Eksempler på andre aktiviteter i 2010 er oppstart av arbeidet for samordning av tolketjenesten for statlige etater i Vestfold, like konkurransevilkår for næringslivet – bransjesatsninger med dialog og samarbeid mellom statsetater og næringslivet. En annen aktivitet er planlegging av felles lederkonferanser i 2011. Eksempler på dette arbeidet er "møte med riksrevisor Jørgen Kosmo", "Staten som attraktiv arbeidsplass", "Et åpnere samfunn (info om statens kommunikasjonsstrategi)" m.m. Stat/næringsliv har i tillegg etablert 10 brukerfora for 7 ulike statsetater representert ved totalt ca. 60 deltagere fra næringslivet.

2.2 Velferd, helse, personleg tenesteyting og likestilling

Velferd er et vidt begrep. Sikring av velferd går selvsagt langt ut over hva Fylkesmannen eller en eller flere avdelinger hos Fylkesmannen kan sikre. På den annen side må alle bidra. Avdelingene for Oppvekst og opplæring og Helse- og sosial skal bidra på to viktige områder, oppvekstvilkår for barn og unge og sikring av pleie og omsorgstilbudet. Det siste gjelder stort sett eldre, men en vesentlig del av veksten i pleie og omsorgstjenestene de siste årene har gått til funksjonshemmede under 67 år.

Vilkårene for barn og unge er tett knyttet til foreldrenes situasjon. Sammenhengen mellom sosiale levekår og helse er godt dokumentert. Tiltak for å sikre gode levekår bør være generelle. Kommunene i Vestfold skårer under gjennomsnittet i sammenliknende målinger. I tillegg gir ikke statistikken detaljer om ulikhet i levekår internt i kommune. Vi tror det kan bidra til at det er for lite oppmerksomhet på situasjonen for de mest utsatte barna. Stavanger kommune gjennomfører regelmessig kartlegging på et høyere detaljeringsnivå enn hva vi har i vårt fylke. En tilsvarende kartlegging for Vestfold kunne ha gitt verdifulle opplysninger for kommunal prioritering. Prosjektet God Oppvekst er felles for kommuner og statlige etater i Vestfold. Fylkesmannen henter informasjon om tilstanden og medvirker til handling via denne kanalen

Kommunenes ansvar for velferdstjenester forutsetter tilstrekkelig kapasitet i tjenesteproduksjonen. Det gjelder både personell og kompetanse. Omsorgssektoren er spesielt arbeidsintensiv og krever langsiktige planer for rekruttering. Kun noen av de større kommunene har langsiktige vurderinger av behov for personell. Vestfold er ett arbeidsmarked for omsorgspersonell. Det er behov for en felles kartlegging av framtidig personellbehov i

fylket. Kommunene og helseforetakene bør gå sammen om det. Tilgangen på personell vil bli en knapphetsfaktor i årene som kommer. Rekrutteringstiltak må legges inn i kommuneplanene på linje med hensynet til de tradisjonelle knapphetsgodene; penger, areal og klimahensyn.

Velferden må også sikres ved stadig vurdering av kvalitet i tjenestene. Fylkesmannen og Helsetilsynet skal bidra med veiledning og tilsyn. Tilsyn bør føre til læring. Vi har vi gjennomført det første året av et prosjekt hvor målet er å bidra til bedre læring av tilsyn. Representanter for kommunene som skulle ha tilsyn med tjenester til eldre, 8 tilsyn, ble invitert til orienteringsmøte og tema og form for tilsyn. Etter gjennomført tilsyn ble kommunene invitert for å utveksle erfaringer og gode løsninger. Kommunene har reagert positivt på framgangsmåten. Målet er å gjøre dette til fast årlig rutine. I framtiden bør våre tilsyn også skje i samarbeid med kommunenes egen revisjon, for eksempel ved at kommunerevisjonen også følger opp avvik gitt etter et av våre tilsyn.

Velferd er også et spørsmål om likestilling. Likestilling er i dag et utvidet begrep som omfatter forhold til kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, religion, seksuell legning m.m. Fylkesmannen skal være pådriver for at kommunene arbeider aktivt for å fremme likestilling, og vi skal tilby veiledning på området. I den forbindelse arrangerte vi en likestillingskonferanse 30.11.2010. På denne konferansen ble kommunenes rapporteringer gjennomgått. Tallene viste at kommunene har en lang vei å gå på mange områder knyttet til likestillingsforhold. I Vestfoldkommunene er det svært få kvinnelige ordførere eller rådmenn. I tradisjonelt kvinnedominerte yrker er andelen menn fremdeles lav, eksempelvis i pleie- og omsorgsykker, i barnehager og i grunnskolen. Det er forholdsvis sett for få ikke etnisk norske i arbeidslivet. Når det kommer til nedsatt funksjonsevne, eller seksuell legning, finnes det, og skal heller ikke forefinnes, statistikk på dette. Fylkesmannen har organisert arbeidet med likestilling ved å legge det inn under avdelingsdirektøren for oppvekst og opplæring. Høsten 2010 arrangerte Fylkesmannen en konferanse med fokus på de ulike områder innenfor likestilling, mangfoldsbegrepet og universell utforming. Rådmennene i kommunene var målgruppen. Se omtale under punkt 48.

Vi ser med glede at bestemmelsene om helsehensyn i planlegging etter plan- og bygningsloven fører til økt vurdering av helsehensyn, også fra andre sektorer. Det er også bidrag til sikring av velferd. Kommunene kan bli enda bedre på å trekke inn helsepersonell og kreve deres bidrag tidlig i planfasen.

NAV-reformen krever fremdeles oppmerksomhet fra fylkesmannen, spesielt opplæringstiltak for ansatte på det kommunale ansvarsområdet. I første fase av reformen var det stor vekt i NAV på å nå bestemte måltall. Brukers nytte av NAV-reformen er avhengig av faglig kvalitet i arbeidet. Erfaring fra tilsyn og klagesaker viser at noen kontor fremdeles mangler tilstrekkelig kompetanse til saksbehandling og vurdering på det kommunale ansvarsområdet for sosiale tjenester i NAV. Lokale tilsyn i 2010 viste også at flere NAV-kontor ikke sikrer diskresjon og taushetsplikten i møte med besøkende ved skranken. Dette funnet er også gjort ved tilsvarende tilsyn over hele landet

Befolkningen skal kunne kreve at vi holder fristene for saksbehandling. Antall saker per ansatt har økt over flere år og øker videre. Vi må "låne" arbeidskraft fra områder som ikke har spesifikke krav til saksbehandling og svarfrist, så som forebyggende oppgaver og samlinger for fagpersonell. Vi er bekymret for gradvis økende vansker med å holde fristene spesielt når det gjelder dispensasjon eller inndagning av førerkort på grunn av helseforhold. Vi har varslet overordnet nivå om dette, men det er ikke gitt nye midler. Fylkesmannen står ovenfor valget om å ikke utføre oppdrag på grunn av behovet for prioritering.

2.3 Oppvekst, barnehagar og utdanning

Innledning

Fylkesmannen har i 2010 gjennomførte statlig initierte tilsyn og tilsyn pålagt gjennom oppdrag innen barnevern, barnehage og skole. Avvik som blir avdekket, blir fulgt opp for å se til at de blir lukket.

Når det gjelder den nasjonale strategien for videreutdanning for lærere, har det vært en økning i deltakelsen fra Vestfold, men den er fortsatt lav. Kommunenes begrunnelse er den dårlige kommuneøkonomien og at kommunenes kostnad til vikarutgifter vil være stor. Det bekymrer Fylkesmannen at Vestfold ikke klarer å utnytte det tilbudet som foreligger fullt ut. Det vil kunne ut over lærernes kompetanse og dermed læringsutbyttet til elevene.

Barnevern

Det er gjennomført tilsyn med barneverninstitusjonene i samsvar med kravene i forskrift. I Vestfold er det fire statlige og to private barneverninstitusjoner. Den ene private institusjonen har tre avdelinger, hvorav én av disse er en avdeling hvor det bor enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Denne avdelingen gikk over til ordinær

barnevernavdeling etter 1. mai 2010. Fylkesmannen har gjennomført systemrevisjoner ved alle institusjonene. Temaene i 2010 var bruk av tvang.

Det har vært satt fokus på å bedre samarbeidet mellom fagteam og det kommunale barnevernet i Vestfold. Det er satt ned en prosjektgruppe som skal arbeide videre med dette. Fylkesmannen har bidratt i dette arbeidet.

Vi har arrangert en todagerssamling for barnevernlederne, leder av fagteam og barnevernvakten. Vi hadde her fokus på hvordan en kan arbeide i familier hvor barn er utsatt for eller er vitne til vold.

Barnehage

Fylkesmannen har videreført dialogen med kommunene, blant annet gjennom Barnehageforum. Denne dialogen består i hovedsak av kvartalsvise dagsamlinger med barnehageadministrasjonene i kommunene. Høgskolen i Vestfold, Utdanningsforbundet og Fagforbundet deltar også.

I år ble det arrangert et møte i Barnehageforum i januar der temaene var utfordringer på barnehagesektoren - sett i lys av St.meld. nr. 41 (2008-2009) og andre sentrale dokumenter. Avdelingsdirektør Torill Eskeland i Kunnskapsdepartementet bisto Fylkesmannen på temaet "kvalitet i barnehagen". I tillegg ble det foretatt en gjennomgang av veilederen "Barnehage - barnevern", samt informasjon om Nafo-prosjektet i Vestfold.

De øvrige møtene var i mai og desember og hadde fokus på Handlingsplan for likestilling, videre arbeid med St.meld. nr. 41 (2008-2009) og ny forskrift om likeverdig behandling.

Fylkesmannen videreførte også Fyrtårnskommuneprosjektet innenfor Handlingsplan for likestilling hvor tre kommuner deltar. Dette arbeidet løper videre i 2011. Det ble gjennomført en studietur til Island i slutten av august 2010 med god deltakelse fra deltakerkommunene.

Skole

Det har vært et godt samarbeid med skoleeierne om tilsynet på utdanningsområdet. Skoleeierne har gitt uttrykk for at tilsynene har vært nyttige og lærerike, og de har vist god vilje til å rette de feil og mangler som er påpekt.

Fylkesmannen følger med i mediene og noterer seg problemstillinger som tas opp i telefonhenvendelser, som grunnlag for en risikobasert innretning av de egeninitierte tilsynene. Det er utarbeidet et internt system for områdeovervåking, der slikt noteres. Baser som for eksempel GSI, er viktige informasjonskilder. I tillegg gir klagesaksbehandling viktig informasjon om hvordan kommunene arbeider.

Lederforum for oppvekst og opplæring en arena der Fylkesmannen møter KS, kommunene, fylkeskommunen, Høgskolen og lærerorganisasjonen for å informere om og drøfte utfordringer knyttet til grunnopplæringen. I 2010 ble det avholdt fire dagsmøter og en todagers samling. Det ble også arrangert en studietur til Skottland med temaet elevvurdering.

Forumet har gitt opphav til en rekke fellestiltak. Et eksempel er kursdag for alle skoler i mars 2011 om elevvurdering – vurdering for læring. Beslutningen om kursdagen ble tatt etter kommunenes/fylkeskommunens studiebesøk til Skottland i november 2010.

Fylkesmannen har også regelmessige kontaktmøter med Utdanningsavdelingen i fylkeskommunen der det gis veiledning i forhold til lov og forskrift, og aktuelle saker drøftes.

På bakgrunn av Fylkesmannens erfaringer med klagebehandling på standpunkt karakterer i grunnskolen, er det i 2010 både for kommunenes skoleansvarlige og skolene holdt kurs om elevvurdering med fokus på sluttvurdering og klagesaksbehandling.

Meldeplikt til barnevernet har også vært et viktig tema for Fylkesmannen, og på en konferanse fikk en bred målgruppe informasjon om de plikter de har. Skole var en av målgruppene.

God oppvekst

Handlingsprogrammet God oppvekst 2008- 2018 representerer et paradigmeskifte i måten aktørene i Vestfold tenker oppvekstpolitikk på. Det er første gang alle kommuner i Vestfold politisk slutter seg til et program som gir en samlet framstilling av en helhetlig oppvekstpolitikk. Det er første gang man har en samlet framstilling av det vi vet og ikke vet om tiltak som kan fremme bedre levekår og livsmestring for barn og unge. Det er første gang kommuner administrativt forplikter seg på systematisk samhandling med Vestfold Fylkeskommunen for å få 95

% av barna til å prestere bedre skoleresultater og fullføre og bestå videregående utdanning. Og det er første gang statlige aktører (politiet, NAV, Psykiatrien) og private (LO, NHO) forplikter seg på et så langsiktig samfunnsansvar og samarbeid for barn og unge i Vestfold.

Forebygging er et førende prinsipp i God oppvekst. Vi vet ganske mye om gode oppvekstvilkår. Men det er ikke nok å kjenne risikofaktorene for å kunne forebygge. Vi må også vite hvordan vi skal gjøre det. Vi må vite hva som er de gode forebyggende tiltakene, og vi må kunne dokumentere at de forebyggende tiltakene vi setter i verk virker, og endre ressursinnsatsen når det er nødvendig. På behandlingssiden har vi gjort det i årevis. Det er slik kunnskapen om riktig behandling har økt. Men det er også slik noen sider ved praksis har blitt sementert, uten at de nødvendigvis er de under de rådende oppvekstvilkår for barn og unge.

Skal vi få til en forebyggingskultur, må vitenskapelige evalueringer bli en del av alle viktige satsinger. Tiltak som settes i verk lokalt, må legges opp slik at man kan lære av erfaringene. Kommunene må få bistand til dette. Vi må evaluere både om tiltakene lar seg iverksette slik de skal (implementering), om de virker (effekt), om de lønner seg (kostnad-nytte), og om folk vil ha dem (brukertilfredshet). Noen tiltak passer på enkelte områder, men ikke på andre. Noen virker, men lønner seg ikke. Andre er folk fornøyd med selv om de ikke har noen effekt. Atter andre er lønnsomme, men brukerne vil ikke ha dem. Andre tiltak vil brukerne ha, men politikerne vil ikke ha dem.

Et løpende dilemma i God oppvekst er om vi skal satse på tiltak rettet mot enkeltmennesket, mot risikogrupper eller mot hele befolkningen.

God oppvekst angår alle barn og unge, men det er noen løpende dilemmaer i arbeidet. Ved starten av handlingsprogrammet var det stor oppmerksomhet rundt frafallet i videregående skole. Gode leseferdigheter er også et eget mål i handlingsprogrammet. Etter hvert har kompleksiteten i hva som skal til for å lykkes i livet fått mer fokus. Alle skal gjennom skolesystemet, men hva gjør vi med et skolesystem som støter fra seg en stor andel av de elevene som går der? Dreier God oppvekst seg bare om de store institusjonene barnehage og skole, eller er en samhandling som omfatter både helse, psykiatri, kultur, fritid og familie like viktig? Er et samfunnsøkonomisk perspektiv like viktig som å få årsbudsjettet for hver enkelt virksomhet til å gå opp? Men hvem skal betale for de forebyggende tiltakene når driftsbudsjettet er stramt og lite fleksibelt?

Programmet er organisert langs tre stolper

q Sentral koordinering og pådriverfunksjon gjennom Fylkesmannen, styringsgruppen og en årlig erfaringskonferanse.

q Lokalt ansvar for implementering og finansiering av tiltak innen eksisterende økonomiske rammer.

q Samhandling på tvers av forvaltningsnivåer og fagrenser.

Den sentrale koordineringen er preget av at arbeidet skjer som en storstilt dugnad, uten eget prosjektbudsjett og på siden av de vanlige styringslinjene. Det er store lokale forskjeller mellom kommunene når det gjelder å bruke God oppvekst som en overskrift og rettesnor for plan og budsjett. Samhandling er tema for erfaringskonferansen 2011. Bakgrunnen er at svært mange aktører er involvert i arbeid med og for barn og unge, men brukerne opplever fremdeles ofte en fragmentarisk og oppstykket hjelpetilbud med pulverisert ansvar, og samhandling på tvers av institusjons og profesjongrenser er fortsatt en stor utfordring. Slik sett er også God oppvekst sentralt som kanal for helhetstenkning, implementering og tilbakemelding i forhold til hvordan nasjonale satsingsområder for barn og unge blir iverksatt og fulgt opp.

2.4 Arealdisponering og byggjesaker

Arbeidet med Regional plan for bærekraftig arealpolitikk startet opp i 2010. Fylkesmannen har gjennom aktiv medvirkning bidratt vesentlig til planen innhold, både hva gjelder regionale næringsområder og langsiktige utbyggingsgrenser for by- og tettstedsutviklingen. Vi bidrar også til etablering av temakart for regional grønnstruktur og et verdiklassekart for landbruksarealene i Vestfold, som vil bli viktige premisser for arealutviklingen.

Planforum er godt etablert i fylket, og bidrar til forbedret dialog i planprosessene. Tidligere "Vestfolds lille grønne" er i 2010 revidert og foreligger nå som www.planportal.no.

Det har vært et moderat aktivitetsnivå i planleggingen i 2010, både hva gjelder kommuneplaner og reguleringsplaner.

Det er oppmerksomhet omkring kommunes praksis i jordlovssaker, spesielt konsesjonssaker. Temaet er behandlet på kompetansesamling med kommunal landbruksforvaltning og i et møte med Vestfold bondelag.

2.5 Landbruksbasert forvaltning og næringsutvikling, naturressursforvaltning og miljøvern

Samarbeidet med regionale aktører innen næringsutvikling er forankret i Regionale strategier for landbruksrelatert næringsutvikling i Vestfold (RS). Strategiene ble videreført i 2010 av arbeidsgruppen som representerer et bredt partnerskap. Gjennom tilbud til kommunene i kompetanseplanen og i kommunesamtaler fokuseres også på næringsutvikling. Oppfølgingen fra kommunene varierer, særlig avhengig av bemanningen på landbrukssektoren, som generelt blir redusert.

I forbindelse med Inn på tunet Løftet har det vært et samarbeid med helse og sosialavd og utdanningsavdelingen hos fylkesmannen for å profilere Inn på tunet. I 2010 var det en søknad fra 3K (Hof, Holmestrand og Re kommuner) som fikk innvilget Inn på tunet Løft midler.

I Vestfold er START (www.startivestfold.no) etablert som kommunenes førstelinjetjeneste, i tillegg til og i samarbeid med landbruksforvaltningen. På dette grunnlaget kan en si at førstelinjetjenesten er styrket spesielt innenfor området landbruksbasert tilleggsnæringer.

Et driverprosjekt som har hatt som formål å fremme bruken av tre i bygg gjennom bruk av virkemidlene i Treprogrammet ble avsluttet i 2010. Prosjektet har dekket Buskerud, Telemark og Vestfold med medvirkning fra fylkeskommunene, skognæring, byggebransjen og Innovasjon Norge. Prosjektet har bidratt til produkt- og leverandørutvikling i industrien, og samtidig vært rettet mot bygg- og stedsutviklingsprosjekter. I Vestfold har prosjektet i 2010 utløst 2 mill i støtte til 7 bygg- og industriforetak. Driverfunksjonen knyttet til treprogrammet planlegges videreført i regionen, men da med eierskap hos Vestfold fylkeskommune; og FMVE som fagansvarlig i ledelsen av prosjektet.

2010 var det første året som foregangsfylke for "Økologisk grønnsaksproduksjon" bestående av et delprosjekt på salg/markedsføring til forbruker/kjeder/storkjøkken ved bruk av bl.a helkjedeavtaler og ett på produksjon.

Fokus i 2010 var offentlige innkjøp, bla øvet press på innkjøpssjefer i offentlig innkjøpssamarbeid. Det har vært kurs for ansatte på storhusholdning og økodemo med fokus på grønnsaker i butikker. Den første helkjedeavtalen ble undertegnet før jul. Hele tiden har det parallellt vært arbeidet med løsninger for å finne bedre sorter og dyrkningsmetoder i økologisk grønnsakproduksjon.

Numedalslågen var del av første planperiode og forvaltningsplanen ble vedtatt før sommeren 2010. Det er store utfordringer i arbeidet som står foran mht jordbrukstiltak i Vestfold sin del av Lågen. Rammene for midler til SMIL og RMP-tilskudd er ikke tilstrekkelig til å kunne gi den nødvendige stimulans til at gårdbrukerne setter inn frivillige tiltak. Vi følger arbeidet tett.

Siste del av 2010 nedla vi mye arbeid i Oslofjordsamarbeidet (Oslo/Akershus, Østfold og Vestfold) sin deltagelse på Grune Woche i Berlin. Det er en ambisjon at det skal føre til et tettere samarbeide mat –reiseliv og samarbeid mellom de samme fylkesmenn og fylkeskommuner.

2.6 Samfunnstryggleik og beredskap

Fylkesmannen vurderer som i 2009 at samarbeidsklimaet og den generelle tilstand innenfor fagfeltet samfunnssikkerhet og beredskap er godt i Vestfold.

Samarbeidet med kommunene innenfor "Beredskapsnettverket i Vestfold" har fungert godt, men ved slutten av året ble det besluttet at kommunene tar ansvaret for den videre drift av nettverket i egen felles regi. Vi kommer til å møte som observatør. Endringen har sammenheng med ny lov om kommunal beredskapsplikt som gis Fylkesmannen tilsynsansvar innenfor fagfeltet. Tilknyttet dette vil endringen i organiseringen forhindre uklarhet om roller.

I 2010 er det også foretatt oppfølging av foreslåtte tiltak i Fylkes-ROS fra 2009. Noe er gjennomført og noen tiltak gjenstår.

Tilnyttet beslutning og fellesinnkjøp av krisestøtteverktøyet CIM fra DSB har vi gjennomført betydelig opplæringsvirksomhet mot personell fra alle kommunene i Vestfold. Mange kommuner er nå godt i gang med bruk av CIM, mens andre fortsatt har noen utfordringer med dette.

Personell som er avsatt til å arbeide med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket er varierende, og spesielt noen av de små kommunene har utfordringer med dette. Vi kommenterer dette ved tilsyn og øvelser der hvor det er aktuelt.

Vi arbeider nå etter en ny modell for tilsyn og øvelser hvor vi har gruppert kommunene slik at tilsyn, øvelse og beredskapsdag i en kommune kommer samme år. Øvrige kommuner i gruppen deltar som observatører og bidragsytere i gjennomføringen slik at det blir læring for alle.

I 2010 er Fylkesmannens kriseorganisering justert og vårt eget kriseplanverk er lagt inn i CIM med tilhørende opplæring av berørt personell.

Kapittel 3 - Resultatområder

Kongehuset

00.1 Kongelige besøk

I 2010 har det vært 4 besøk fra kongehuset i Vestfold.

H.M. Kong Harald har vært tilstede ved Ski NM i Stokke og ved åpningen av Kirkemøtet i Tønsberg.

HKH Kronprinsesse Mette Marit har besøkt en institusjon i Stokke og vært tilstede på Gaselle konferanse i Tønsberg.

00.2 Tildeling av ordener og medaljer

I 2010 har det vært 11 medaljesaker.

Miljøverndepartementet

Resultatområde 01 Naturens mangfold og friluftsliv

2010 har vært preget av stor aktivitet.. Tilskott fra SNO har satt oss i stand til å få svært god drift ved Holmen Natursenter. De åpne søndagene er godt besøkt med opp til 200 gjester. Det er også god respons på tilbudene til skolene samt gåsesafari. Det nye fugletårnet ved Presterødkilen er godt besøkt. Tårnet er tilrettelagt for universell utforming. I samarbeid med Tønsberg kommune er det også etablert handikap parkering ved tårnet. Arbeidet med stien gjennom reservatet er ikke satt i gang pga av manglende bevilgninger. Vi venter videre en forskriftsavklaring fra MD. Vi har fått ekstramidler til naturinformasjon. Vi planlegge å etablere kamera ved Ilene med mulighet til overføring vi nettet. Dette gir mange spennende muligheter for å markedsføre ramsaromådet.

Vi har i år fått betydelige midler til handlingsplaner for trua arter og naturtyper. Midlene har gitt oss mange spennende, utfordrende med arbeidskrevende utfordringer. Vi håper at vi får midler for 2011 for å videreføre disse viktig oppgavene.

Erfaringene viser at forvaltningsplanene er med arbeidskrevende enn vi tidligere antok. Vi har derfor vært nødt til å senke ambisjonsnivået her..

01.1 Bærekraftig bruk og beskyttelse av leveområder

Fylkesmannen har fortsatt arbeidet med utarbeidelse og oppfølging av forvaltnings- og skjøttsplaner for verneområder samt nasjonale handlingsplaner for hule eiker, eremitten og flaggermus. Arbeidet omfatter blant annet oppfølging av de nasjonale handlingsplanene med prosjekter for over 3 millioner kroner, en stor del av dette omfattet kartlegging og skjøtsel av hule eiker i en rekke fylker

Informasjon, skjøtsel og overvåking i verneområder har hatt et stort fokus gjennom hele året og tiltak har blitt gjennomført for over 1,5 millioner kroner. Miljøvernavdelingens filosofi om at bruk er de beste vern er grunnlaget bak flere av disse tiltakene, med blant annet videre planlegging av sti i Presterødkilen NR og åpne dager på Holmen natursenter ved Ilene NR. De åpne dagene har vært en stor suksess med opp mot 300 besøkende.

SNO har vært en aktiv bidragsyter og en god samarbeidspartner gjennom året.

Naturtypekartlegginger er gjennomført i flere kommuner i 2010. Kursing og informasjon om naturmangfoldsloven har blitt gjennomført for kommuneadministrasjon, politikere og enkelte andre grupper. En informasjonsside om naturmangfoldloven har blitt opprettet på fylkesmannens nettsider.

01.2 Bærekraftig bruk og beskyttelse av arter, bestander og genressurse

Arbeidet når det gjelder fisk –og viltforvaltning er utført i henhold til embetsoppdraget. Vi har hatt en god prosess når det gjelder overføring av aktuelle oppgaver innen vilt –og fiskeforvaltning i forbindelse med forvaltningsreformen. Vi har løpende og god dialog med rovviltnemnda. Arbeidet med fremmede arter har inkludert blant annet resultert i en informasjonsbrosjyre samt oppstart av et kartleggingsprosjekt langs vassdrag.

I godt samarbeid med kommunene ivaretar Fylkesmannen sin del av forvaltningen av friområder på vegne av DN som grunneier.

01.3 Fremmede arter og GMOer

I samarbeid med Hageselskapet og med fylkesmannen i Telemark har vi utarbeidet en informasjonsbrosjyre om fremmede skadelige pryddplanter- "Hagerømlinger - fra pryddplaner til svartelistarter. Brosjyren vil bli distribuert tidlig i 2011

01.4 Friluftsliv

Hoveddelen av oppgavene innen friluftsliv er overført til fylkeskommunen.

Arbeidet har derfor i hovedsak bestått i å ivareta friluftinteressene i plan -og enkeltsaker

Resultatområde 02 Bevaring av kulturminner

Ingen aktuelle oppgaver for Miljøvernavdelingen

02.3 Kulturmiljø

Ingen aktuelle oppgaver for Miljøvernavdelingen i Vestfold

Resultatområde 03 Rent hav og vann og giftfritt samfunn

Tilsyn med kommunens myndighet, samt tilsyn med renseanleggene, deponier og mottaksanlegg for farlig avfall er gjennomført etter planen og på en god måte. Anleggene fikk noen avvik, som følges opp videre i 2011.

Tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn i Sandefjordsfjorden har pågått i 2010, og planen ferdigstilles i januar 2011.

Vi har er godt samarbeid med vannregionmyndigheten og fylkeskommunen i Vestfold når det gjelder arbeidet med vannforskriften

03.1 Helhetlig hav- og vannforvaltning

Vi har er godt samarbeid med vannregionmyndigheten og fylkeskommunen i Vestfold når det gjelder arbeidet med vannforskriften. Vi har deltatt i ulike arbeidsgrupper innen for Siljan/Farrisvassdraget, prsjektområdet Ytre Oslofjord, Breiangen. Videre har arbeidet med etablering av en organisering for Aulivassdraget startet opp. Videre har vi tatt initiativ og fått utgitt et forurensingsregnskap for utslipp av næringsalter for hele fylket

03.2 Overgjødsling og nedslamming

Tilsyn med kommunens myndighet, samt tilsyn med renseanleggene, deponier og mottaksanlegg for farlig avfall er gjennomført etter planen og på en god måte. Anleggene fikk noen avvik, som følges opp videre i 2011

03.3 Oljeforurensning

Vi har deltatt i etterkontroll av oppryddingen etter oljeutslippet fra Full City. Kontrollen viste at det fremdeles er noen mindre oljerester igjen, men at disse neppe representerer noen forureningsfare.

03.4 Miljøgifter

Tiltaksplan for opprydding i forurenset sjøbunn i Sandefjordsfjorden har pågått i 2010, og planen ferdigstilles i januar 2011. Utfordringen nå blir å velge tiltak og finne en god kostnadsfordeling. Tiltakene vil kreve bruk av offentlige midler. Skipsverftarbeidet følger fremdriftsplanen. Innenfor mudring/dumping er det mange saker, og det jobbes kontinuerlig med å effektivisere søknadsbehandlingen, utarbeide søknadsskjemaer osv. 2010 har alle mudre/dumpetillatelser blitt lagt inn i databasen Forurensning.

03.5 Avfall og gjenvinning

Vi har i 2010 gjennomført tilsyn på avfallsdeponiene samt justert og endret en del konsesjoner. Utover dette har oppgavne bestått i å svare på forespørsler og henvendelser innen dette fagområdet

Resultatområde 04 Et stabilt klima og ren luft

Nye planretningslinjer for klima –og energiplanlegging er trådt i kraft i 2010, og blir fulgt aktivt opp overfor kommunene bla. ved innspill og kommentarer til kommunale arealplaner.

Mye av informasjon - og veiledning innen for klima -og energispørsmål har skjedd gjennom Vestfold Energiforum. Vi viser her til kommentarene nedenfor.

04.1 Klimaendringer

Fylkemannens har sekretariatsansvaret lederen av Vestfold Energiforum. Forumet har i dag 39 medlemmer. 13 av fylkets 14 kommuner er med. Regional stat, fylkeskommunen og private firmaer er partnere i forumet. Forumet oppgaver er kunnskaps -og kompetanseformidling Forumet har i 2010 arrangert en rekke kurs og samlinger bl.a. Klima 10 i Larvik hvor det var ca 200 deltagere. Alle kommunene i Vestfold har vedtatte klima- og energiplaner eller er i ferd med å få fram en slik plan for sin kommune. Ny planretningslinje for klima - og energiplanlegging blir også fulgt opp overfor kommunene

04.4 Lokal luftkvalitet og støy

Få kommuner i Vestfold har innarbeidet støysoner i sine arealkart

Når det gjelder støykartlegging etter kap. 5 anser vi dette arbeidet for å være i rute i Vestfold

Resultatområde 05 Internasjonalt miljø samarbeid og miljø i nord- og polarområdene

Ingen aktuelle oppgaver for Vestfold

05.1 Miljøsamarbeid i internasjonale miljøfora, herunder EUs miljøsamarbeid og UNEP

Ingen aktuelle oppgaver for Vestfold

05.2 Geografisk rettet miljøsamarbeid, herunder miljøbistand

Ingen aktuelle oppgaver for Vestfold

05.3 Miljøsamarbeid i nord- og polarområdene

Ingen aktuelle oppgaver for Vestfold

Resultatområde 06 Planlegging for en bærekraftig utvikling

Plan arbeidet har hatt stor fokus i 2010. Arbeidet med Regional plan for bærekraftig arealpolitikk startet opp i 2010. Fylkesmannen har gjennom aktiv medvirkning bidratt vesentlig til planen innhold, både hva gjelder regionale næringsområder og langsiktige utbyggingsgrenser for by- og tettstedsutviklingen.

Det har vært et moderat aktivitetsnivå i planleggingen i 2010, både hva gjelder kommuneplaner og reguleringsplaner. Kommuneplan Larvik har vært en krevende prosess, men fikk en positiv avslutning

Mens det er færre reguleringsplaner, er det fortsatt høy aktivitet i dispensasjonssakene. Vi har gitt uttalelser i 240 saker, og påklaget 15. Vi vurderer det fortsatt som viktig å holde høy fokus på strandsonesakene, og har i 2010 lagt vekt på harmonisering av kommuneplanbestemmelsene i de pågående kommuneplanprosesser.

Nye planretningslinjer for klima –og energiplanlegging er trådt i kraft i 2010 og blir fulgt aktivt opp overfor kommunene

06.1 Ansvar for at nasjonal politikk formidles og ivaretas

Fylkeskommunen har i 2010 startet opp arbeidet med en plan for bærekraftig arealpolitikk for Vestfold. Planen skal gi føringer og premisser for kommunenes arealplaner. Fylkesmannen har gjennom aktiv medvirkning bidratt vesentlig til planen innhold, både hva gjelder regionale næringsområder og langsiktige utbyggingsgrenser for by- og tettstedsutviklingen. Vi bidrar også til etablering av temakart for regional grønnstruktur og landbruksområder, som vil bli viktige premisser for arealutviklingen

Planforum er godt etablert i fylket, og bidrar til forbedret dialog i planprosessene. Tidligere ”Vestfolds lille grønne” er i 2010 revidert og foreligger nå som www.planportal.no. Hensikten er som før å skape forutsigbarhet i planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Fylkesmannen deltar aktivt i Plannettverket i fylket, som brukes til formidling av informasjon til kommunene.

06.2 Fylkesmannen som styringsmessig bindeledd og rettssikkerhetsgarantist

Fylkesmannen følger aktivt opp nasjonale føringer i plansaker og i enkeltsaker, men makter ikke å kvalitetssikre plan juridiske forhold på en god nok måte. Plansakene samordnes gjennom møter i planforum. Fylkesmannen har et godt samarbeid med fylkekommunen når det gjelder informasjon til kommunene og andre fagmiljøer.

06.3 Samordning av statlige interesser

Samordningen skjer i hovedsak i planforum. Planforum er etablert i fylket, og bidrar til en god dialog i planprosessen. Samaordning av planprosessene bør gi økt fokus i 2011

Tidligere "Vestfolds lille grønne" er i 2010 revidert og foreligger nå som www.planportal.no. Hensikten er som før å skape forutsigbarhet i planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Fylkesmannen deltar aktivt i Plannettverket i fylket, som brukes til formidling av informasjon til kommunene.

Det har vært et moderat aktivitetsnivå i planleggingen i 2010, både hva gjelder kommuneplaner og reguleringsplaner. Kommuneplan Larvik har vært en krevende prosess, men fikk en positiv avslutning. Ellers har vi deltatt aktivt i forberedende kommuneplanprosesser i Sande, Horten og Nøtterøy. Det er også investert en del tid i kommunedelplan for Svarstad i Lardal kommune og områderegulering for Brunstad i Stokke.

Mens det er færre reguleringsplaner, er det fortsatt høy aktivitet i dispensasjonssakene. Vi har gitt uttalelser i 240 saker, og påklaget 15. Vi vurderer det fortsatt som viktig å holde høy fokus på strandsonesakene, og har i 2010 lagt vekt på harmonisering av kommuneplanbestemmelsene i de pågående kommuneplanprosesser

Det har vært et moderat aktivitetsnivå i planleggingen i 2010, både hva gjelder kommuneplaner og reguleringsplaner. Kommuneplan Larvik har vært en krevende prosess, men fikk en positiv avslutning. Ellers har vi deltatt aktivt i forberedende kommuneplanprosesser i Sande, Horten og Nøtterøy. Det er også investert en del tid i kommunedelplan for Svarstad i Lardal kommune og områderegulering for Brunstad i Stokke.

Mens det er færre reguleringsplaner, er det fortsatt høy aktivitet i dispensasjonssakene. Vi har gitt uttalelser i 240 saker, og påklaget 15. Vi vurderer det fortsatt som viktig å holde høy fokus på strandsonesakene, og har i 2010 lagt vekt på harmonisering av kommuneplanbestemmelsene i de pågående kommuneplanprosesser

06.4 Kart og geodata

3.5

g)

Det har ikke blitt utviklet nye rutiner for GIS- og geodatarelevante arbeidsoppgaver ved embetet, og dermed heller ikke lagt ut på FM-nett. Vi har derimot benyttet oss av rutiner og veiledninger som andre embeter har lagt ut. Dette har vi hatt meget stor nytte av.

h)

Embetet har i flere år vært uten en GIS-rådgiver. I 2010 har mye av tiden for den nye GIS-rådgiveren har gått med på å sette seg inn i nye oppgaver, og arbeide inn et etterslep.

Det har blitt holdt en GIS-dag for miljøvernavdelingen. Dagen ble brukt til kursing og praktiske øvelser i kartinnsyns-løsningen til FMVE.

Kartinnsynsløsningen til FMVE begynner å bli utdatert. Løsningen har begrensninger som gjør den vanskelig å tilpasses brukerne i embetet, og det er ikke mulig å få kartene distribuert på internett. Det har blitt brukt tid på å se på mulige alternativer for nytt verktøy for kart-innsyn. Med den begrensede GIS-ressursen FMVE har til rådighet er man avhengig av enten å kjøpe inn tjenesten eksternt, eller samarbeide med andre embeter.

I GIS-strategi for fylkesmannsembetene fra 2008 kan man lese:

"Fylkesmannen skal effektivisere og modernisere sitt arbeid. Ved aktiv bruk av kart- og geodata skal vi bedre beslutningsgrunnlaget og heve kvaliteten på fylkesmannens arbeid, samt bidra til en mer åpen forvaltning. Gjennom felles tilgang til programvare og datagrunnlag tilrettelegges det for fellesløsninger og utvikling i embetene.

Strategien skal bidra til å gjøre embetenes utnytting av kart og stedfestet informasjon og geografiske informasjonssystemer mer ensartet, -og dermed også mer kostnadseffektiv."

Fylkesmennene har en felles lisenspool for GIS-programvare til bruk på desktopen. Ser man bort fra at det er stor rift om å få tilgang til enkelte av lisensene, fungerer dette bra.

Det er ikke kjøpt inn felles GIS-programvare for publisering av kart på internett. Dette har ført til at mange fylkesmenn har gått til innkjøp av programvare, og etablert sin egen løsning for publisering av kart på nett. Teknologien for å publisere kart på internett er skreddersydd for at flere embeter kan samarbeide om samme løsning. En vil tro det vil være i tråd med GIS-strategien å få etablert en felles plattform som alle fylkesmennene kan benytte seg av, både når det gjelder ønsket om å gjøre de geografiske informasjonssystemene mer ensartet, og når det gjelder kostnadseffektivitet. Det vil også være i tråd med IKT-strategien om å ha "helhetlige fullstendige digitale tjenester gjennom gode elektroniske selvbetjeningsløsninger"

I IKT-strategien står det: "innføring av felles kartmodul integrert mot publikumsmodul i ePhorte" og "Løsninger som er i bruk ved embetene skal integreres i så stor grad som mulig mot en felles plattform". En felles plattform for publisering av kart vil være helt i tråd med dette.

Resultatområde 07 Tverrgående virkemidler og oppgaver

Vi har i 2010 prioritert arbeidet med Miljøstatus. Nettstedet har nå, etter vår vurdering, fått god kvalitet. Videre har vi hatt stor fokus på å vedlikeholde og ajourføre vår fagdatabaser. Tilsynet er gjennomført helt etter planen, og budsjettammen ble nådd.

My av informasjon - og veiledning innenfor klima -og energitemaet har skjedd via Vestfold Energiforum. Det vises til tidligere kommentarer.

Det er en utfordring at vi ikke har nok kapasitet til å veilede og støtte kommunene i det omfanget vi ønsker og som det er behov for.

07.2 Kunnskapsoppbygging og miljøinformasjon

Vi har i 2010 prioritert arbeidet med Miljøstatus. Nettstedet har nå, etter vår vurdering, fått god kvalitet.

Vi har også at møtet med kommunene m. fler om den nye Naturmanfoldsloven. Ca 200 deltok på samlingen.

Tidligere "Vestfolds lille grønne" er i 2010 revidert og foreligger nå som www.planportal.no. Hensikten er som før å skape forutsigbarhet i planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser

My av informasjon - og veiledning innenfor klima -og energitemaet har skjedd via Vestfold Energiforum. Det vises til tidligere kommentarer.

Det er en utfordring at vi ikke har nok kapasitet til å veilde og støtte kommunene i det omfanget vi ønsker og somdet er behov for.

Vi har videre i 2010 hatt fouke på å ajourføre våre fagdatabaser. Det er gjort et omfattende arbeid for å oppdatere Forurensning i 2010. Dataene kan nå tas i bruk til tilsynsplanlegging, og vi vil bruke dette verktøyet ytterligere i 2011. Brukterskelen for Forurensning er fremdeles svært høy, og dette er en utfordring.

07.3 Virkemidler og prosesser

Tilsynet er gjennomført helt etter planen, og budsjettammen ble nådd. I 2011 blir det krevende å nå denne rammen, siden den har økt vesentlig. Økningen skyldes arbeidet med å gjennomgå de nye virksomhetene som vi har fått myndighet over, etter at delegert myndighet til Larvik, Tønsberg og Horten kommuner ble trukket tilbake. Omfanget av arbeidet er usikkert, og budsjettammen er derfor også beheftet med usikkerhet.

Arbeidet med tillatelser holder for en stor del saksbehandlingstiden som forutsatt, selv om enkelte større saker krever noe mer tid. Utfordring i 2011 blir å gjennomgå en rekke eksisterende tillatelser i forhold til forskriftsreguleringen som har skjedd på noen områder.

Fylkesmannen har i 2010 måtte varsle stans ved driften av to anlegg som i lengre tid har hatt problemer med å overholde utslippstillatelsen, og følger opp sakene videre i 2011. Vi registrer større kompleksitet i sakene, og større konflikter.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
01 Naturens mangfold og friluftsliv	kr 1 565 997,25	kr 388 019,55
03 Vannforurensning, miljøgifter og avfall	kr 1 904 579,31	kr 544 664,64
04 Luftforurensninger og klima	kr 96 301,33	kr 0,00
05 Int. miljø samarbeid i nord- og polarområdene	kr 0,00	kr 0,00
06 Planlegging for en bærekraftig utvikling	kr 2 044 245,21	kr 0,00
07 Andre virkemidler	kr 1 034 969,73	kr 348 955,67
Andre oppgaver under MD	kr -3 012,84	kr 50 000,00
Sum:	kr 6 643 079,00	kr 1 331 639,00

Landbruks- og matdepartementet

Resultatområde 21 Landbruksbasert næringsutvikling

21.1 Jordbruk

- Sentrale utviklingstrekk og drivkrefter i utviklingen av jordbruket

Svineproduksjonen har vært nede i en bølgedal, men det er nå begynt å bli større optimisme igjen. Innovasjon Norges positive holdning til svineproduksjon har vært viktig. Det er kommet tre nye slaktegrisbesetninger, noe som vitner om mer optimisme, men det er for tida for lite slaktegris- og kombinertbesetninger.

Det ville vært naturlig med en økning av kraftfôrkrevende produksjon i østlandsområdet, her kornet blir produsert. Det gode arbeidsmarkedet utenom landbruket er nok noe av grunnen til at dette ikke skjer. Det er enklere å velge arbeid utenom gården i tillegg til korndyrking enn å satse på husdyrproduksjon i tillegg til korn.

Det er for lite storfekjøtt, og kunne vært rom for større produksjon. Kjøttfeprodusentene går mot større besetninger, og ligger vanligvis over 20 kuer (ofte 30-40). Produsentene med 10-15 kuer som kom for en tid tilbake, har enten økt eller sluttet igjen.

Det var ganske normale avlinger av de fleste vekster i fjor, og det var godt etter de dårlige avlingene året før. Det

er derfor svært få saker med utbetaling for klimabetinget erstatning for avlingssvikt i år.

Vestfold forsøksring og Borgen Mølle har introdusert dyrking av åkerbønner som proteinkilde til kraftfôr. Det er en lovende satsing med sterk økning i arealene (ca 3000 dekar i 2010). Oljedodre er en annen lovende vekst.

Vestfold produseres 1/5 av landets grønnsaker. Arealpress i kystkommunene er en utfordring for vern av jord egnet for grønnsaker og bær. Lønnsomheten for spesialproduksjoner er stort sett god, men press på pris fra kjeder og grossister er sterkt.

Veksthusproduksjonen i fylket er dominert av potteplanteproduksjon. Antall veksthusgartnerier er sterkt redusert, mens flere av de gjenværende sliter med dårlig økonomi.

Fylkesmannen i Vestfold har sendt innspill til Matkjedeutvalget, basert på erfaringer fra grøntsektoren.

- **Hovedutfordringer knyttet til bruken av økonomiske og juridiske virkemidler og regelverksforvaltning m.v..**

Vi har dessverre flere eksempler på at produksjonen tydelig er basert på tilskuddshøsting. Dette er spesielt uheldig i husdyrproduksjon der det går på akkord med dyrevelferden. Regelverket er for lite konkret til at vi får tatt problemet ved roten på en effektiv måte.

Det kan for eksempel gi seg utslag i svært ekstensiv drift, ofte økologisk (uten sprøyting eller kunstgjødsel), med lite fokus på om det produseres salgbare produkter av høy kvalitet. Vi har også inntrykk av at dette ofte er personer som ikke kommer fra landbruksmiljøet, men som ser muligheten til "lettjente penger". De forventer også at tilskuddet skal dekke lønnsomhet tilsvarende annet arbeid.

Vi ser at regelverket ikke tar høyde for slik tilskuddstilpassing, og at det er diffuse begreper på hva som er gårdsbruk, normal drift osv. De gjennomgående vage definisjonene og manglende konkretisering på hva som helt klart faller utenfor, blir problematisk.

På produksjon av høy til salg er det konkret satt opp 400 kg per dekar for å få fullt tilskudd. Dette forstår alle, og reglene er greie å handtere. Vi savner tilsvarende konkrete mål på områder som ytelse i husdyrproduksjonen, krav til driftsbygning, krav til gårdsbruk og forbud mot samarbeid for å ekstensivere driften.

Eks. fôrproduksjon med 400 kg per dekar på en eier, og husdyr + beite på en annen enhet. Fôrprodusenten får fullt AK-tilskudd på salg av fôr, og dyreeieren får fullt AK-tilskudd til ekstensiv beiting. Avkorting innen grovfôrbasert produksjon må trekkes for nødvendig grovfôrareal uavhengig om fôret kjøpes eller ikke. Slik regelverket er i dag kan tilskuddsarealet tilnærmet dobles om grovfôrproduksjon og husdyrhold/beiting drives på 2 enheter.

- **Oversikt over bruk av midler over kapittel 1144 post 77 til rovviltkompensasjon og beskriv kort utfordringene på området.**

Gaupe er det eneste rovviltet av betydning i Vestfold.

Det ble i 2009 gitt tilskudd til radiobjeller for beitelag i Sande og Lardal. Erfaringene med disse var litt forskjellig. I Sande hadde de sendere på søyer og lam. Lammesenderene fungerte ikke etter intensjonene. I Lardal slet de med at det ikke var mobildekning i store deler av beiteområdene til den ene besetningen. Dette medførte at det ikke var dekning, slik at det ikke kom signaler fra senderne. I 2010 ble det bevilget kr 90.000 til Lardal beitelag for radiobjeller, samt ca kr 20.000 til annonsering av gaupejakta.

Det er erstattet 4 søyer og 64 lam til rovvilt i 2010. Det er betalt ut totalt kr. 123.839,- i erstatning. Erstatningene er fordelt på 5 brukere fra kommunene Larvik, Lardal (2), Andebu og Sande.

Tidligere har hovedvekten vært i Lardal, men også spredt i andre kommuner enkelte år (Sande, Lavik, noe i Sandefjord). Erstattede dyr i prosent av dyr på utmarksbeite har de siste årene vært: 2010: 1,2%, 2009: 0,9%, 2008: 2,2%, 2007: 0,8%. 2010 kan sies å være et helt normalt år både med tanke på antall og geografisk spredning av erstatninger. Kadaverfunn i 2010 er mer mangelfullt enn siste år, dette er trolig grunnet mindre radiopeiling i forbindelse med Scandlynxprosjektet. Mangel på dokumentasjon er en hovedutfordring i Vestfold.

- **Utviklingen i beitebruk og tapsstatistikk.**

I Vestfold har vi 4 beitelag. Vi gir fra 2009 ikke driftstilskudd til organisert beitebruk, og får derfor heller ikke inn tall for tap av dyr. Dyra i Vestfold beiter mye eiers eiendom/leide områder og disse er ikke med i beitelag. Dyr

som beiter på "gamle rettigheter" i utmark er i større grad organisert i beitelag. Dyra som er med i beitelag utgjør så liten andel av det totale dyretallet at eventuell statistikk blir lite representativ.

Tapsstatistikk sau på utmarksbeite

Embeter	Antall sau sluppet (innen organisert beitebruk)		% tilslutning til org. beitebruk i fylket	Tapsprosent		Total tapsprosent	
	Sau	Lam		Sau	Lam	2010	2009
FMVE	0	0	0	0	0	8,14	5,37
Sum	0	0	0	0	0	0	

21.2 Skogbruk

Avvirkningen tok seg kraftig opp i 2010 og var på nivå som i toppårene 2007 og 2008. Den innenlandske etterspørselen etter produkter basert på skog som råstoff var svært god, mens den utenlandske etterspørselen forstatt merket etterdønninger etter finanskrisen. I Vestfold finnes alle treslag som vokser i Norge. Til tider har det vært vanskelig å finne avsetning for alt virke som avvirket, men i 2010 var det full avsetning. Etterspørselen etter skogsvirke til ved i tillegg til at det ble mulig å levere virke til energiflis, gjorde at alle virkeskategorier ble etterspurt.

Det er 3 fjernvarmeselskaper som bygger ut i henholdsvis Tønsberg, Sandefjord og Larvik. Disse vil alle basere seg på flis. Etterspørselen etter skogsflis forventes å stige kraftig etter hvert som disse anleggene kommer i drift. Tall fra tillskuddsordningen for skogsflis viser at ca 3.600 fastkubikkmeter ble produsert og lagt i haug for senere flising i 2011.

Det har i mange år vært et høy fokus fra Fylkesmannen i Vestfold på nødvendigheten av de langsiktige investeringene som skogplanting og ungskogpleie. Planteaktiviteten er i vårt fylke tilnærmet optimal. Kontroll av utført skogplanting i 2010 viser imidlertid at kvaliteten på plantearbeidet kan forbedres. I 2011 vil følgelig fylkesmannen sørge for å lage informasjonsmaterieell som viser riktig planteutførelse.

Ungskogpleieaktiviteten gikk noe tilbake i 2010. Dette skyldtes i hovedsak at snøen la seg tidlig på høsten, samtidig som det også ble satt kulderecord.

Skogens positive bidrag i klimasammenheng har et høyt fokus gjennom arbeidet med å bygge opp en robust framtidsskog (planting, ungskogpleie). I tillegg er det jobbet aktivt mot nærvarme- og fjernvarmeanlegg gjennom fagekursjoner for å sette fokus på skogsflis som råstoff. Uttaket av heltre til energiflis i 2010 i Vestfold, ca 9.000 løskubikkmeter, tilsvarer en energimengde med et forbruk på ca 900.000 liter olje. Skogsflis fra heltreuttak forventer vi skal øke betraktelig framover.

Klimaendringenes påvirkning på skogen har resultert i en oppstart av et samarbeide med skogforskningen både nasjonalt og internasjonalt (grantørkeprosjektet). I den forbindelse er det fra Vestfold innledet et samarbeide med Danmark med fokus på hvordan de bygger opp en mer robust framtidsskog.

Vestfold har landets tetteste skogsbilveinett. Behovet for å bygge nye veier er lite, mens behovet for ruste opp det eksisterende skogsbilveinettet er formidabelt. Fylkesmannen har derfor ikke prioritert arbeide med å lage nye hovedplaner for skogsveier i kommunene, men startet en systematisk kartlegging av kvaliteten på det allerede eksisterende veinettet. Denne kartleggingen viser, i de to kommunene hvor dette er ferdigstilt, at kun ca 35 % av skogsbilveianleggene holder kravene i henhold til "veinormalene" for landbruksveier.

Skogbruksplanlegging med miljøregistreringer har fulgt hovedplanen slik at samtlige kommuner i Vestfold har gjennomført MIS registrering ved utløpet av 2010. Siste kommune som fikk sine MIS registreringer var Lardal. Skogeierne i denne kommunen var de første som fikk 3. generasjon områdetakst. Behovet for å fortsette områdetakseringen i samme skala som tidligere er diskutert med aktørene innen skogbruket i fylket. Mye tyder på at flere kommuner kommer til å slå seg sammen til større takstprosjekter, og bli gjennomført mer periodisk og i tilknytning til fotograferingen som skjer i forbindelse med govekst.

Fylkesmannen har i 2010 prioritert både foryngelseskontroll og kontroll av kommunenes forvaltning av skogfondsordningen. Foryngelseskontrollen viste i samtlige kommuner at kvaliteten på noen av skogeiernes arbeider kunne forbedres. Kontrollen ble godt mottatt fra skogansvarlig i kommunen og ble oppfattet som en oppbakking av kommunen som kontrollmyndighet.

Kontrollen av skogfondsordningen viste gjennomgående korrekt føring av skogfondsregnskapet, men avdekket i en kommune direkte feilføring. Dette skyldtes at denne kommunen ikke hadde kvalifisert personell til å føre skogfondsregnskapet. Det er grunn til en viss bekymring framover i kommunenes prioriteringer på

landbruksområdet veid opp mot andre mer presserende statlige pålagte oppgaver.

21.3 Bygde- og næringsutvikling

Samarbeidet med regionale aktører innen næringsutvikling er forankret i Regionale strategier for landbruksrelatert næringsutvikling i Vestfold (RS). Strategiene ble videreført i 2010 av arbeidsgruppen som representerer et bredt partnerskap. Det bidrar til eierskap til strategiene som utgjør de regionale føringene for næringsutvikling i landbruket i fylket, og har ligget til grunn for virkemiddelforvaltningen. Det er ingen endringer fra foregående år og alle parter synes å forholde seg til strategiene i næringsutviklingsspørsmål. Viktige aktører i oppfølgingen av strategiene er IN Buskerud Vestfold, fylkeskommunene og fylkesmannens landbruksavdeling. Også næringsorganisasjonene forholder seg til dem i sitt arbeid. Gjennom tilbud til kommunene i kompetanseplanen og i kommunesamtaler fokuseres også på næringsutvikling. Oppfølgingen fra kommunene varierer, særlig avhengig av bemanningen på landbrukssektoren, som generelt blir redusert.

Administrasjonene i IN og FM konkluderer med at BU-midlene er disponert i tråd med RS. De regionale strategiene er sammenfattet på side 12 i planokumentet, og sier noe om hva tiltakene skal bidra til. Det er ingen saker som har fått tilskudd som ikke faller innunder tiltaksområdene. Vi har også sett på saker som er finansiert over programmidlene. Til sammen viser det at det er en god fordeling av saker på de ulike satsningsområdene. Det er ikke en jevn fordeling på saker på de ulike tiltaksområdene. Det er heller ikke noe mål i strategien. Naturlig for Vestfold er det volumproduksjoner, som leverer råstoff til videreforedling og bearbeiding, som har hovedtyngden av saker. For økologiske saker må de og sees i sammenheng med midlene over handlingsplan for økologisk landbruk.

I forbindelse med Inn på tunet Løftet har det vært et samarbeid med helse og sosialavd og utdanningsavdelingen hos fylkesmannen for å profilere Inn på tunet. I 2010 var det en søknad fra 3K (Hof, Holmestrand og Re kommuner) som fikk innvilget Inn på tunet Løft midler.

I Vestfold er START (www.startivestfold.no) etablert som kommunenes førstelinjetjeneste, i tillegg til og i samarbeid med landbruksforvaltningen. På dette grunnlaget kan en si at førstelinjetjenesten er styrket spesielt innenfor området landbruksbasert tilleggsnæringer. Vi bruker også kompetansemidler på tema for å styrke kommunene på næringsutviklingsområdet.

Vi har KOLA-viken samarbeidet hvor fylkene rundt Oslofjorden samarbeider om kompetansesamlinger med aktualitet og kvalitet for å styrke de kommunale landbruksforvaltningene. Det er gjennomført en samling i 2010 i Telemark med hovedtema næringsutvikling.

Resultatområde 22 Klima og miljøtiltak i landbruket

22.3 Miljøprogram og miljøplan

- **Sentrale miljøutfordringer og -prioriteringer i fylket, og en vurdering av måloppnåelse for virkemidlene i regionalt miljøprogram.**

Det er utarbeidet et nytt forurensningsregnskap for Vestfold i 2010. Med et stort jordbruksareal under marin grense er det kanskje ikke overraskende at fosfor- og nitrogenavrenningen fra jordbruket utgjør 56 % og 61 % av totalavrenningen. Det er imidlertid en større andel og større avrenning enn i forrige forurensningsregnskap fra 1994 til tross for tiltakene som er gjennomført i jordbruket. Den viktigste årsaken er at Bioforsk mener totalfosforinnholdet (tot-P) i jord bør oppjusteres i forhold til tidligere. Tidligere er det ofte brukt 1 promille. I Bioforsk sin rapport "Jordbrukets arealavrenning i Vestfold 2008" er det brukt 6 promille tot-P i jordavrenning fra grønnsaksarealer og 1,5 promille tot-P for resten av de fulldyrka arealene. Bioforsk har dokumentert i et notat at disse promillene er i nedre del av variasjonsområdet for målinger i ruteforsøk, småfelt og større nedbørsfelt (JOVA-felt).

Konsekvensen blir større krav til jordbrukssektoren for å oppnå målene som settes i arbeidet med Vanddirektivet. Det blir særlig utfordrende når det ikke skal brukes mer tilskuddsmidler.

Arealet av åker i stubb har vært stabilt i mange år. Men så har det også vært lite endringer i tilskuddssatsene. Åker i stubb er det klart viktigste tiltaket mot avrenning og det meste av RMP-tilskuddsmidlene går til dette tiltaket.

Vestfold har forholdsvis høye satser på en del kulturlandskapstiltak i RMP. Med en liten økning i kulturlandskapstiltakene i 2010 ser det ut til at vi kommer til å øke andelen tilskudd til kulturlandskap til 14 %. Resten går til forurensningstiltak.

- **Beskriv hovedretningen for bruken av SMIL-midler og hvordan fylkesmannen har arbeidet med koplingen mellom SMIL og RMP.**

SMIL-midlene har i størst grad blitt brukt til forurensningstiltak. Hele rammen på 4,4 mill vi fikk tildelt, pluss noen inndradde midler ble brukt, tilsammen 4,6 mill.

3,0 mill ble gitt som tilskudd til hydrotekniske anlegg, erosjonssikring langs bekker og elver og til fangdammer. 1,6 mill er gitt som tilskudd til kulturlandskapstiltak: Gammel kulturmark, biologisk mangfold, freda og verneverdige bygninger, kulturminner og tilgjengelighet.

Det er lagt vekt på at vedlikehold og skjøtsel mv kan følges opp med RMP-tilskudd.

- **Tilstand og utvikling for forurensning fra landbruket i vannområder som er valgt ut i første planperiode.**

Numedalslågen var del av første planperiode og forvaltningsplanen ble vedtatt før sommeren 2010. Arbeidet med å konkretisere tiltakene i jordbruket kom ikke igang på høsten. Dette starter nå i januar. Miljømidlene (SMIL og RMP) ble derfor ikke styrt spesielt mot disse områdene i 2010. Tiltakene mot forurensning i vassdraget har vært omtrent som et normalår med tilkudd til redusert jordarbeiding osv.

Nye og bedre beregningsmodeller hos Bioforsk har ført til at jordbrukets andel av forurensningene mht fosfor har økt betydelig, jfr nytt forurensningsregnskapet for Vestfold. Regnskapet for 1994 anga at jordbruket i Vestfold tilførte Lågen ca 30 % av de totale P-tilførslene. Regnskapet basert på tall fra 2008 angir at jordbruket står for 60 % av P-tilførslene.

Dette fører til store utfordringer i det arbeidet som står foran mht jordbrukstiltak i Vestfold sin del av Lågen. Rammene for midler til SMIL og RMP-tilskudd er ikke tilstrekkelig til å kunne gi den nødvendige stimulans til at gårdbrukerne setter inn frivillige tiltak. Det er kartlagt store behov for hydrotekniske tiltak og det er mer å hente mht å legge ytterligere arealer i erosjonsklasse 3 og 4 i stubb. I tillegg må det arbeides konkret med å reduserer P-gjødslingen der P-AL tallene i jorda er høye.

- **Status og behov for oppfølgingstiltak fra forvaltningens side i miljøplanarbeidet.**

Fylkesmannen har kontrollert beiting i skjærgården. Vi har sett eksempel på overbeiting som følge av for mange dyr på beite. Høy tilskuddsutbetaling per dyr menetr vi er en av årsakene til dette. Fylkesmannen har bestilt en beitekartlegging for øyene slik at grunnlaget for bøndenes skjøtselplanene blir bedre. Det blir økt kontroll av skjøtselplanene i 2011.

- **Beskriv arbeidet med klimatiltak innenfor landbrukssektoren.**

Fylkesmannen deltar i Vestfold bondelags biogassprosjekt. Prosjektet utreder klimagassreduksjonen som kan oppnås ved å involvere landbruket i et stort industrielt biogassanlegg som er under planlegging. Landbruket kan levere husdyrgjødsel som råstoff til anlegget sammen med husholdningsavfall og annet organisk avfall. Men størst klimaeffekt oppnås det hvis landbruket kan ta imot all bioresten uten avvanning og bruke den som en gjødselvarer som erstatter kunstgjødsel. Prosjektet samarbeider med Østfoldforskning, Bioforsk og UMB for å kvalitetssikre beregningene. Prosjektet utreder investeringsbehov i lagerplass og betingelser bøndene trenger for at deltakelse skal bli interessant for landbruket.

Økt trebruk, bioenergi fra skogen og samordningen i Vestfold Energiforum er rapport under 22.5 Tre og miljø.

Optimalisering av produktiviteten i jordbruk og skogbruk er et godt klimatiltak. Optimal jord- og plantekultur gir best utnytting av innsatsfaktorer som kunstgjødsel og diesel og dermed minst klimabelastning. Tilplanting med tilpasset treslag og god skogkultur gir større tilvekst og dermed bedre klimaeffekt.

Tilskudd fra regionalt miljøprogram utbetalt 2010 etter søknadsomgang 2009 - kroner utbetalt til hovedområder

Embeter	Gjengroing	Avrenning til vassdrag	Kulturminneverdier	Tilgjengelighet og friluftsverdier	Verdifulle kulturlandskap	Plantevernmidler	Avfallsinnsa
FMVE		14211950	202500	39200	845500	348880	
Sum	0	14211950	202500	39200	845500	348880	

22.4 Økologisk landbruk

• Status og utfordringer for arbeidet med handlingsplan for økologisk landbruk og gi en oversikt over gjennomførte tiltak.

Totalt var det 20 333 dekar økologisk i 2010. Det økologiske arealet er økt fra 3,9 % i 2009, til 5 % i 2010. Derimot ser vi at trenden på 1. års karens igjen er nedadgående. 1. års karens var 1 228 i 2007, 5 901 i 2008, 4 286 i 2009 og 2 042 i 2010. Det kan tenkes at satsingene har fungert for de som allerede hadde vurdert omlegging. Nå må det arbeides for å få flere til å vurdere omlegging igjen. I tillegg er det veldig viktig å ta vare på disse nye arealene og sørge for at produsentene lykkes.

• Kornkampanjen og lokale handlingsplanmidler har vært med å finansiere Re-modellen i flere kommuner. I tillegg til Re, Tønsberg, Andebu og Stokke har vi også hatt prosjekt i Sande og Tjøme. Vi ser for oss å benytte "Re-modellen" også til andre vekster. Vi har derfor forsøkt å få kommunen til å sette igang prosjekt i på grønnsaker i Larvik kommune, men foreløpig er vi ikke kommet i havn med dette.

• Bruk av handlingsplanmidler

For å øke forbruket av økologisk produkter har vi støttet kurs til skolehage, stands, fagseminar, matkasser i SFO og debiogodkjenning av kantiner (kr 106500).

På produksjonssida har vi støttet ugrasbekjempelse, oppfølging, økolniveiledning, opplæring av landbruksforvaltningen i kommunene og kartfesting av økologiske arealer (kr. 369500).

Totalt fikk vi 425000 til handlingsplan, og vi har benyttet 476000 kroner. Restmidlene var inndratte ubenyttede handlingsplanmidler.

• En kort beskrivelse av Fylkesmannens erfaringer med satsingene på økologiske foregangsfylker og prosjektet "Økoløft i kommuner".

2010 var det første året som foregangsfylke for "Økologisk grønnsaksproduksjon". Dette består av et delprosjekt på salg/markedsføring til forbruker/kjeder/storkjøkken ved bruk av bl.a helkjedeavtaler og ett på produksjon. Delprosjektet på produksjon vil være en videreføring av Økogrønt 2010 (i et snevrere område), og vil ikke finansieres av midler til foregangsfylke før i januar 2011. Prosjektansvarlig og prosjektleder helkjedearbeid er ansatt hos fylkesmannen, noe som er viktig for å beholde kunnskapen i avdelingen.

Styringsgruppa ble oppnevnt før nyttår 2010, og samarbeidet har fungert godt gjennom året. Økogrønt 2010 har gått parallellt med foregangsfylket i 2010, og det har vært god dialog mellom prosjektansvarlig Foregangsfylke og prosjektleder for delprosjektet produksjon.

Det første vi tok tak i i 2010 var offentlige innkjøp, siden det var her kundene møtte hinder for å kjøpe inn økologiske produkter. Prosjektansvarlig har deltatt i brukerutvalgsmøter og øvet press på innkjøpssjefer i offentlig innkjøpssamarbeid, sammen med prosjektleder for Økoløft Drammensregionen.

Det har vært arbeidet med kurs for ansatte på storhusholdning, og det har vært arbeidet for å få til flere helkjedeavtaler. Den første helkjedeavtalen ble undertegnet før jul. Dette helkjedeprojektet lanserte et nytt produktsortiment september 2010 (ferdig kuttete grønnsaker og poteter) etter at det kom fram ønsker fra storhusholdningsmarkedet om dette.

Sammen med Oikos er det gjennomført 10 økodemo med fokus på grønnsaker i Meny-butikker i Vestfold. Det er levert salgstall fra Bama-konsulenter og disse viser at demo før jul ikke gir store utslag. Vi vil fortsette og forsterke samarbeidet om demo for sesonger 2011.

Hele tiden har det parallellt vært arbeidet med løsninger for å finne bedre sorter og dyrkningsmetoder i økologisk grønnsaksproduksjon.

• Økoløft i kommuner

Sande og Svelvik er med i Drammensregionen økoløftkommuner. Den består av 5 kommuner i Buskerud og to i Vestfold. I tillegg ligger den under rådet for Drammensregionen. Vestfold med sine to kommuner er derfor ikke så aktivt inne i økoløftkommuner som de er i Buskerud. Allikevel har vi en løpende og god dialog med prosjektleder i økoløftet. Vi har også oppmuntret til tiltak i våre kommuner. Det har blitt gitt handlingsplanmidler til støtte av matkasser til SFO, og informasjonsmateriell i tilknytning til disse. Foregangsfylke økologisk grønnsakproduksjon har hatt god nytte av opparbeidet nettverk i Økoløft.

Vi har svært positive erfaringer med Økoløft i kommuner, men beklager at prosjektet bare var toårig. Dette medfører at gode tiltak som er kommet igang ikke har hatt tid til å feste seg, og oppnådde resultater raskt kan gå tapt dersom det ikke ble videre oppfølging. Når prosjektet ble videreført (i en litt ny innpakning) var det positivt. Vi ser allikevel at avklaringen på dette kom så sent at vi ville mistet prosjektlederen og kontinuiteten om ikke det hadde vært satt inn tiltak fra Buskerud og Drammensregionen for å hjelpe på dette.

22.5 Tre og miljø

Fylkesmannens arbeide med verdiskapende miljøvennlig energibruk kanaliseres gjennom Vestfold Energiforum. Dette er et partnerskap der både offentlige og private aktører kan bli med. Energiforumet skal være en møteplass for aktører som er opptatt av å finne fleksible bærekraftige energiløsninger. Sekretariatet for forumet er tillagt fylkesmannen.

2010 er første året der det i Vestfold var mulig å levere virke til energiflisproduksjon. Tilskuddsordningen for produksjon av skogsflisråstoff viser en produksjon på ca 9.000 løskubikkmeter skogsflis. Det er en forventning om en kraftig økning i etterspørselen etterskogsflis når fjervareanleggene i fylkene kommer i full drift. Foreløpig er imidlertid lønnsomheten helt avhengig av at det ytes tilskudd fra det offentlige i produksjon av skogsflisråstoff.

I 2010 avsluttes et driverprosjekt som har hatt som formål å fremme bruken av tre i bygg gjennom bruk av virkemidlene i Treprogrammet. Prosjektet har dekket 3 fylker og vært ledet av FMVE med medvirkning fra fylkeskommunene, skognæring, byggebransjen og Innovasjon Norge. Prosjektet har bidratt til produkt- og leverandørutvikling i industrien, og samtidig vært rettet mot bygg- og stedsutviklingsprosjekter. Det har vært viktig å komme tidlig inn i byggeprosesser sammen med lokale aktører og være en aktiv samarbeidspartner i planprosessen.

I Vestfold har prosjektet i 2010 utløst 2 mill i støtte til 7 bygg- og industriforetak.

Driverfunksjonen knyttet til treprogrammet planlegges videreført i regionen, men da med eierskap hos Vestfold fylkeskommune; og FMVE som fagansvarlig i ledelsen av prosjektet.

Resultatområde 23 Eiendoms- og bosettingspolitikk

- Det har med bistand fra SLF vært avholdt en kompetansesamling for kommunene om endringene i eiendomslovgivningen hva gjelder omdisponering og deling, priskontroll og bo- og driveplikt. Det er gitt informasjon om ikraftsetting av lov om eiendomsregistrering (matrikkellova) med forskrifter. Drivepliktbestemmelsene er drøftet med kommunene og det er gitt noe i bistand i forbindelse med behandling av søknader om dispensasjon fra jordlovens krav om 10 års leietid. Hvordan dispensasjonsbestemmelsen skal praktiseres er ikke helt klart og man venter fortsatt på klargjørende retningslinjer fra LMD/SLF.
- I 2010 har Fylkesmannen ikke hatt særskilte dialogsamtaler med den enkelte kommune hva gjelder praktiseringen av konsesjonsloven og jordloven generelt. Vestfold Bondelag har i møte 27/10 2010 gjort Fylkesmannen oppmerksom på at prisutviklingen på jord i Vestfold i flere tilfeller er høyere enn hva prisrundskrivet avkastningsberegninger tilsier. Fylkesmannen har i en rekke enkeltsaker etter jord- og konsesjonslovene gitt generell veiledning til kommunene.
- I 2010 har Fylkesmannen ikke brukt myndigheten til å pålegge kommuner å sende inn fortløpende utskrift av alle avgjørelser i en eller flere sakstyper etter jordloven eller konsesjonsloven.
- Fylkesmannen har som første instans avgjort 7 saker etter konsesjonsloven og jordloven. Det er avgitt ca 40 uttalelser til dispensasjon fra LNF-formålet etter plan- og bygningsloven. Fylkesmannen har behandlet 9 klager over kommunale vedtak etter konsesjonsloven og jordloven, hvorav 1 ble omgjort til fordel for søker.

Etter initiativ fra landbruksdirektøren er et kommunalt vedtak etter jordloven § 9 omgjort etter forvaltningsloven § 35. Fylkesmannens omgjøringsvedtak er påklaget til SLF.

- Jordfondet for Vestfold ble avvirket 2005. Pga at et gbnr ble glemt ved overskjøting til staten i 1996 har det i 2010 gått med noe tid til søknad om retting av et hjemmelsforhold.

Resultatområde 24 Forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak og kontroll

1) Kontrollvirksomheten 2010

Produksjonstilskudd SMIL og RMP er i samsvar med vår kontrollplan gjennomført i følgende kommuner

Sande som også dekker Svelvik kommune

Hof som også dekker Holmestrand kommune

Andebu

Selv om to av kommunene også dekket nabokommunen er kontorene relativt små i tilskuddssammenheng.

Et gjennomgående kritisk punkt for samtlige er likevel bemanningen, som i samtlige kommuner er nede i 1 person tilknyttet jordbruk. Dette er både sårbart og lite tilfredsstillende på kapasitet og kompetanse.

I en av kommunene ble ikke elektroniske søknader arkivert i kommunen, kun i Wespa. Datering var tilfredsstillende i alle kontrollerte kommuner.

Alle de kontrollerte kommunene manglet på kontrolltidspunktet personer med relevant høyere utdanning innen jordbruksområdet, og selv om praksis og kunnskap om kontrollerte ordninger er gjennomgående tilfredsstillende, er dette åpenbart et problem på områder der faglige vurderinger er viktige.

Det hadde vært ønskelig med større kapasitet omkring søknasstidspunktet.

I samtlige kommuner var det sektorleder som deltok på åpnings og sluttmøtet.

Kontrollene innenfor skogbruksordningene har hittil ikke vært samordnet til samme dag og kommune. Dette skyldes at skogbruket allerede var igang med et omfattende opplegg.

Kommunenes håndtering av Skogfonde- og statstilskuddsutbetalinger er kontrollert i 4 kommuner i 2010. Dette har vært et samarbeid med revisor fra Ernst & Young og skogansvarlige fra Fylkesmannen.

Gjennomgående er praksis i samsvar med regelverket. Men i en av kommunene ble det imidlertid avdekket feilaktig håndtering av utbetalinger fra skogfondet. I tillegg medførte dette at skogeier heller ikke mottok tilskudd til tiltaket. Kommunen dette gjelder hadde på dette tidspunktet ikke kvalifisert personell til å håndtere skogfondsregskapet.

Samtlige tilskuddsutbetalinger til opprusting og nybygging av skogsbilveier kontrolleres av fylkesmannen. Regelverket blir her fulgt. På skogkultursektoren viser kontrollen at det i enkelte kommuner har blitt en tvilsom praksis der forhåndsrydding (ikke skogfondsberettiget) i enkelt tilfeller er godkjent som flaterydding til alt for høye kostnader (500 - 600 kr/daa). Forhåndsrydding før avvirkning for å lette avvirkningen er å betrakte som en driftskostnad.

Samlet ressursforbruk på kontroll Jord/ skog ca 3 månedsverk.

2) Foretaks kontroll

Vi har jobbet spesielt med 3 saker innen svak drift / tilskuddstilpasning i 2010 den ene av disse ligger til klagebehandling og endelig avgjørelse hos dere.

Vi har også arbeidet med en sak i forhold til mulig brudd på husdyrkonsesjonsloven, men vi har foreløpig ikke konkrete resultater.

2) Klage og dispensasjonssøknader

Vi viser til rapportering i tabell, men har noen kommentarer til tallmaterialet:

For produksjonstilskudd mangler vi en kategori for feillistebehandling, som utgjør en meget stor del av totalen. I praksis har vi meget få reelle klagesaker. De store utbetalingene går til bruk som er stoppet og kommet på feilliste. Dernest har vi mange opprettinger på oppstart grovforsalg og feil i avløserdokumentasjon.

3) Landbruksvikartjenester

I Vestfold er det kun ett avløserlag som dekker hele fylket. Det er for øyeblikket 2 landbruksvikarer innenfor en kvote på i alt 5. Avløserlaget er i ferd med å tilsette en tredeje landbruksvikar da 2 viste seg å være i knappest lag.

Vi har ikke fått tilbakemeldinger som tyder på at husdyrbrukerne er missfornøyd med tilbudet etter at avløserlaget tok over.

Oversikt over behandling av klager og dispensasjonssøknader 2010 - antall

Klagebehandling

Produksjonstilskudd		Miljøvirkemidler		Andre tilskuddsordninger	
Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått
26	1	3	4	11	0

Dispensasjonssøknader

Produksjonstilskudd			Miljøvirkemidler			Andre tilskuddsordninger		
Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått
2	0	1	2	0	0	0	0	0

Fylkesmannens kontroll av landbruksvirksomheten i 2010

1. Hvor mye ressurser er avsatt til kontroll?

Årsverk: 0,5

Antall personer: 5

2. Gjennomførte kontroller av kommunenes landbruksforvaltning(forvaltningskontroller)

Kommune:	Andebu kommune
Orninger/omfang:	Produksjonstilskudd SMIL og RMP
Registrerte avvik:	Kun kommentarer og merknader Meget stram arbeidssituasjon
Oppfølging av avvik:	Ikke avvik å følge opp

Kommune:	Hof kommune
Orninger/omfang:	Produksjonstilskudd SMIL RMP
Registrerte avvik:	Kun merknader og kommentarer. Meget stram arbeidssituasjon
Oppfølging av avvik:	Ikke avvik som krever oppfølging

Kommune:	Holmestrand kommune
Orninger/omfang:	Ligger under HOF
Registrerte avvik:	
Oppfølging av avvik:	

Kommune:	Sande kommune
Orninger/omfang:	Produksjonstilskudd SMIL RMP
Registrerte avvik:	Kun kommentarer og merknader, der mangelfull arkivering av elektroniske søknader var den største mangelen. Arbeidssituasjonen er meget stram.
Oppfølging av avvik:	rettes opp for neste søknadsomgang

Kommune:	Svelvik kommune
Orninger/omfang:	Ligger under Sande
Registrerte avvik:	
Oppfølging av avvik:	

3. Gjennomførte foretakskontroller. Foretakene kan anonymiseres ved A, B, C etc.

Foretak:	Færder Får
Orninger/omfang:	Produksjonstilskudd SMIL RMP Avløser
Stedlig kontroll eller annen type kontroll:	Kontroll både på stedet og på beitearealer
Registrerte avvik:	Ekstremt svak drift
Oppfølging av avvik:	Under klagebehandling i SLF

4. Andre kommentarer/ innspill:

Resultatområde 25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør

- **Beskriv hvilke tiltak som er gjennomført for å styrke kommunenes kompetanse og kvalitet på landbruks- og matområdet og ev. utfordringer på området.**

Det er gjennomført 15 en-dags kompetansesamlinger for kommunene. I tillegg en tre dager samling (Kola-Viken) for kommunene rundt Oslofjorden.

Vi besvarer og mange henvendelser løpende fra kommunene innen hele vårt ansvarsområde.

- **Beskriv omfanget av den landbrukspolitiske dialogen med kommunene og det landbrukspolitiske engasjementet i kommunene.**

Ordførere og rådmenn er engasjert særlig i forhold til arealforvaltning og jordvern var tema på et møte med disse. Engasjementet er ikke så sterkt i "utvikling av landbruksnæringen" spesielt selv om den er viktig i mange kommuner.

- **Rapporter på utviklingen i antall årsverk i landbruksforvaltningen hos Fylkesmannens landbruksavdeling og i kommunene innen 1.6.2010.**

Det er utført

- **Beskriv samarbeidet med KS regionalt.**

Fylkesmannen, KS og Fylkeskommunen har vekselvis ansvar for "torsdagsmøter" ca fire hvert halvår. Innimellom er det et landbrukstema opå disse. KS som organisasjon har vi forøvrig lite med å gjøre, mer direktekontakt med kommunene.

- **Beskriv konkret bruk av ev. midler over kap. 1144 post 77 Regionale og lokale tiltak i landbruket til kommunerettet arbeid**

Av tildelt sum på kr. 100 000 er det benyttet kr. 88 321 til samlinger og kompetanseheving i kommunene, i alt 16 samlinger. Ca kr. 38 000 er benyttet til skog- og utmarksområdet, resten til jordbruk, arealforvaltning, miljø og næringsutvikling.

Resultatområde 26 Jordvern, kulturlandskap og samfunnsplanlegging

26.1 Jordvern og kulturlandskap

- **Sentrale utviklingstrekk for jordvernet i fylket og hovedutfordringer i virkemiddelbruk og tiltak.**

Vårt inntrykk er at kommunene er mer restriktive i forhold til omdisponering av dyrka jord enn tidligere, men i kommuneplaner det nesten alltid arealer vi har innsigelse til utfra jordvernenssyn.

Hovedutfordringen generellt er å øke forståelsen for hvorfor en må ta vare på matproduserende arealer. Alle areaner må brukes og vår Fylkesmann med referansebakgrunn fra Oslo er en god ambassadør.

Ordførere og lokalpolitikere utfordres også av Jordvernforeningen i Vestfold til å forklare/ forsvare sine arealvurderinger.

- **Aktivitet og utfordringer i dialog med kommunene for å nå de nye nasjonale målene om å ivareta jord- og kulturlandskapsressursene.**

Fylkeskommunen arbeider med en regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA). Målet er å få økt og felles forståelse av bærekraftig arealpolitikk i regional og kommunal arealforvaltning. Fylkesmannens landbruksavdeling har ansvar for en verdiklassifisering av jordbruksarealene og utmark. Vi har valgt å fokusere på produksjonsverdien til arealene og delt inn arealene i tre klasser for jordbruksproduksjon og skogproduksjon. Dyrkbar jord er tatt med. Det har størst negativ virkning både i forhold til mat/fiber/energiproduksjon og klimaeffekt ved å bygge ned de mest produktive arealene. Kulturlandskapsverdiene tas med i Fylkesmannens miljøvern-avdeling verdiklassifisering av grøntstruktur. Arbeidet skal gjennomføres i 2011.

- **Erfaringer og resultater med iverksetting av tiltak for de områdene som inngår blant utvalgte kulturlandskap i jordbruket.**

Utvalgt kulturlandskap i Vestfold er: SKJÆRGÅRDEN ØST FOR NØTTERØY OG TJØME - 63 store og små øyer, to med fast bebyggelse, mange hytter og båtturister. Hele den tildelte rammen for 2010 er brukt og fordelt på tiltak.

Kartlegging av beiteressursene. Det er stimulert til utsetting av beitedyr, siden en del av øyene er preget av gjengroing, og for å utnytte ressursene. Sommeren 2010 var der beitedyr på 20 av øyene. Beitingen må ta hensyn til biologisk mangfold og kulturlandskapet, samtidig som dyra må sikres tilstrekkelig fôgrunnlag. Prosjekt for kartlegging av beiteressursene er gjennomført i 2010. 20 øyer er befart og kartlagt, også mht naturtyper, av innleid konsulent. Rapporten vil danne et viktig grunnlag for videre skjøtsel på øyene, for å hindre overbeiting og for å få til riktig tildeling av RMP-midler til dyr på beite i skjærgården.

Vegetasjonsrydding og tilrettelegging for næring: Gårdbrukeren på den ene bebodde øya (Bjerkøy) har gjort betydelige tiltak i 2010. Gammel kulturmark og åkerholme med store eiketrær er åpnet opp. Plantet gran (som ikke naturlig hører inn) er hogd, og det er ryddet og gjerdet inn. Adkomsten til øya er forbedret, slik at det er lettere å utvikle næringsgrunnlaget. Gårdsveien fra kaia er forbedret, det er mudret ved gårdskaia og anskaffet nye kjørelemmer for traktor på kaia.

Samarbeidet med gårdbrukerne på de to bebodde øyene og kommunene er er godt. Tiltak på disse øyene vil også ha høy prioritet i 2011, slik at det gamle kulturlandskapet blir enda mer synlig og tilgjengelig, og at dette kan danne grunnlag for verdiskaping.

- **Status i avgang på dyrka jord i fylket sett i forhold til halveringsmålet.**

Det ble omdisponert 215 dekar dyrka jord til formålene som er definert i halveringsmålet. I perioden 1994 - 2003 ble det omdisponert 704 dekar dyrka jord til de samme formålene. Altså er Vestfold godt innenfor halveringsmålet det siste året. I perioden 2004 - 2009 er det i gjennomsnitt omdisponert 475 dekar dyrka jord; altså over

halveringsmålet. Status i forhold til halveringsmålet må ses over flere år, og vi har en positiv utvikling i Vestfold.

26.2 Samfunnsplanlegging

- **Beskriv hovedtrekk i arealbruksutviklingen og aktivitetene som er iverksatt for å sikre at landbrukets arealinteresser og utviklingsmuligheter blir ivaretatt i samfunnsplanleggingen.**

Fylkeskommunen i Vestfold er i gang med å lage en regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA). Fylkesmannen ved landbruksdirektøren og miljøvern sjefen er med i arbeidet. Fylkesmannen har fått ansvar for en verdiklassifisering av landbruksarealene som viser potensialet for matproduksjon, avvirkning, karbonbinding og biologisk energiproduksjon. Sammen med en verdiklassifisering av bl.a grøntstrukturverdier, vil dette være et grunnlag for regional arealplanlegging. Blant annet ble det gjennomført en studiereise til Rogaland hvor sentrale politikere i fylke og kommuner var med for å lære av prosessen med Jærplanen.

- **Beskriv status og erfaringer i arbeidet med verneplaner og konsekvensutredninger.**

Ingen verneplaner på gang, kun frivillig vern som aktuelt tema i skogplansammenheng der det er aktuelt å utfigurere store arealer.

- **Rapportere på antall innsigelser knyttet til jord- og skogbruk i saker etter Plan- og bygningsloven og verneavgivningen. Beskriv kort bruk og nytte av data fra Geovekst og "Norge digitalt" hos alle avdelingene ved embetet.**

Det ble fremmet innsigelse til syv områder i kommuneplanens arealdel Larvik.

Data fra Geovekst og "Norge digitalt" er av stor nytteverdi når det gjelder embetets uttalelser i saker som gjelder arealbruk. Oppdaterte basis kartdata, temakart, ortofoto og skråbilder legger forholdene til rette for en effektiv saksbehandling. Det er bekymringsfullt at enkelte kommuner i 2010 ikke har funnet midler til å prioritere deltagelse i planlagte geovekstprosjekter.

Data fra Geovekst er blant annet benyttet til å utarbeide temakartet "klassifisering av landbruksarealer". Temakartet inngår i Vestfold fylkeskommunes arbeid med å utarbeide en regional plan for bærekraftig arealbruk.

Embetets GIS-rådgiver har avholdt interne kurs for å stimulere til økt bruk av kartdata.

- **Gi en kort beskrivelse av hvordan den regionale samordningen for beredskap på landbruks- og matområdet er ivaretatt.**

Landbruksdirektøren er medlem av fylkesberedskapsrådet.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
21 Landbruksbasert næringsutvikling	kr 2 494 053,46	kr 0,00
22 Klima- og miljøpolitikk i landbruket	kr 954 155,54	kr 0,00
23 Eiendoms- og bosettingspolitikk	kr 278 217,91	kr 0,00
24 Forvaltning av inntekts- og velferdspol. tiltak	kr 722 579,46	kr 0,00
25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør	kr 443 606,43	kr 0,00
26 Jordvern, kulturlandskap og samfunnsplanlegging	kr 421 199,70	kr 0,00
Andre oppgaver under LMD	kr 249 990,88	kr 2 852,50
Sum:	kr 5 563 803,00	kr 2 852,00

Kunnskapsdepartementet

Resultatområde 31 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på utdanningsområdet

31.1 Tilsyn

Metode er bevisst vurdert i hvert enkelt tilsyn. Det har vært gjennomført stedlige tilsyn, men også skriftlige tilsyn og kartlegginger. Skriftlige tilsyn har ofte vært kombinert med møter for å utfylle den skriftlige dokumentasjonen. Kartlegginger har en egenverdi ved at man når fram til mange og dermed kan danne seg et helhetsbilde av situasjonen på et område.

I 2010 ble det gjennomført et samordnet tilsyn med Helsetilsynet i Vestfold der temaet var fysisk miljø ved skolene. Det var fokus på forskrift for miljørettet helsevern i skoler og barnehager og kapittel 9a i opplæringsloven. Tilsynet er omtalt i tabellen under. Det vil bli vurdert om vi skal gjennomføre flere samordnede tilsyn av den typen som er nevnt over.

Fylkesmannen samarbeider med Fylkesmannens Helse - og sosialavdeling/Helsetilsynet om temaet miljørettet helsevern i skoler og barnehager og kapittel 9a i opplæringsloven. Det er planlagt felles kompetanseheving for kommunene på dette området i 2011.

Fylkesmannen har fokus på samordning av tilsyn; internt i embedet og i forhold til andre regionale aktører som for eksempel Arbeidstilsynet. Koordineringen har til hensikt å ikke overbelaste enkelte kommuner med tilsyn, samt at vi ikke kommer på tilsyn til samme tid.

Fylkesmannen har også fokus på å viderutvikle tilsyn gjennom interne seimnarer og møter med kommunene.

Fylkesmannen har i 2010 brukt ca 65 ukeverk til tilsyn på skoleområdet.

Måloppnåelse

For å ha tilstrekkelig bemanning for å kunne gjennomføre embetsoppdraget, ble tilsynsteamet utvidet med en person som ikke tidligere har vært med på tilsyn på skoleområdet. Nytilsatt medarbeider ble også sentral i tilsynsvirksomheten. Tilsynene er gjennomført i samsvar med tilsynsinstruks, embetsoppdrag og embedets egen tilsynsplan, som var koordinert internt og med andre regionale instanser. Vestfold har bare 14 kommuner, slik at de vil relativt ofte få tilsyn fra Fylkesmannen. Hovedkonklusjonen er at Fylkesmannen har god måloppnåelse på området.

Nasjonalt tilsyn

Nasjonale tilsyn er gjennomført i samsvar med oppdrag og instruks. Det er ført tilsyn med i alt 6 skoler i 2 kommuner. Det er sendt egen rapport til Utdanningsdirektoratet om dette tilsynet. Vi vil likevel knytte noen kommentarer til ressursbruken.

Det nasjonale tilsynet knyttet til opplæringsloven kapittel 9a har vært svært ressurskrevende. Det har vært en detaljert og omfattende instruks å sette seg inn, og siden fokus ikke har vært på kommunens system, men på enkeltskolers praksis, har hvert enkelt tilsyn vært mer omfattende enn tidligere tilsyn.

Utvelgelse av tilsynsobjekter

I det nasjonale tilsynet var utvalgskriteriene 2- eller 3-nivåkommuner, der Utdanningsdirektoratet ville ha med begge typer kommuner. I de øvrige tilsynene var kriteriene ulike. Noen tilsyn ble åpnet med bakgrunn i konkrete hendelser eller klagesaker. I kapittel 5- tilsynet var GSI en kilde til utvelgelse av skoler. Risikovurdering har også vært et kriterium.

Oppsummering av tilsynene

Med unntak av det nasjonale tilsynet har antall tilsyn på hvert område vært så lavt at det er vanskelig å konkludere entydig mht type avvik som er mest utbredt.

Det kan imidlertid ut fra henvendelser og medieoppslag se ut til at lang saksbehandlingstid i PPT er et problem i flere kommuner. Derfor har Fylkesmannen åpnet flere tilsyn på området i siste del av 2010 og har flere på planen i 2011.

Det er ikke grunnlag for å konkludere i forhold til felles kjennetegn ved skoleeiere som har fått avvik.

Det er bare en skoleeier som har fått avvik på samme tema to ganger i perioden 2006-2009. Det gjelder en kommune som fikk nasjonalt kapittel-5-tilsyn og der tilsyn i 2010 viser at funn som førte til avvik i det første tilsynet, ikke fullt ut er rettet opp.

Når det gjelder oppfølging av skoler som på grunnlag av GSI ser ut til å bryte Stortingets forutsetninger om gruppestørrelse, se. punkt 31.3.

Regelverkskonferanser

Elevvurdering med fokus på sluttvurdering og klagebehandling har vært tema på to samlinger. Med bakgrunn i Fylkesmannens klagebehandling av standpunkt karakterer i grunnskolen, ble erfaringene belyst og drøftet i møte med kommunenes skoleansvarlige. Det ble besluttet å lage egen kursdag for skolene, der det ble satt fokus på sluttvurdering, klagebehandling og lokalt gitt eksamen.

Det er avholdt en dagskonferanse for en bred målgruppe med tema meldeplikt til barnevernet. Skolene var i målgruppen. Noe av begrunnelsen var relativt lave tall på meldinger til barnevernet fra blant annet skoler. Se punkt 31.2 for vurdering av dette punktet.

Godkjenning av lokale i private skoler

I 2010 har Fylkesmannen godkjent lokaler ved en privat grunnskole til undervisning i samsvar med Utdanningsdirektoratets veileder.

Tilsynsobjekt:	Andebu kommune - Andebu ungdomsskole
Paragraf(er):	Oppl. 9a og kap 5 - vedtak om spesialundervisning.
Lovbrudd:	Ja
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Nei
Kommentar:	På bakgrunn av klagesak som innbefattet uro i klassen og spesialundervisning, åpnet Fylkesmannen tilsynssak. Det ble innhentet skriftlig dokumentasjon og avholdt møte med kommunen og skolen. Tilsynet ble avsluttet med brev til kommunen med gjennomgang av saken og angivelse av forhold som må rettes.

Tilsynsobjekt:	Larvik kommune - Mesterfjellet og Byskogen
Paragraf(er):	Oppl. kap 9a - Fysisk miljø. Samordnet tilsyn med Helsetilsynet som hadde fokus på miljørettet helsevern i skoler
Lovbrudd:	Ja
Type:	Stedlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Ja
Kommentar:	Det er utgitt separate rapporter for de to lovverkene. Lovbrudd er ift forskrift for miljørettet helsevern

Tilsynsobjekt:	Nøtterøy kommune
Paragraf(er):	Oppl. § 1-2 femte ledd og oppl. kap 5
Lovbrudd:	Nei
Type:	Stedlig
Paalegg:	Nei
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Ja

Kommentar:	Tilsynet hadde særlig fokus på ventelister og saksbehandlingstid hos PP-tjenesten.
Tilsynsobjekt:	Re kommune - Kommunen
Paragraf(er):	Oppl. kap 5: Saksbehandlingstid i PPT
Lovbrudd:	Nei
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Nei
Avsluttet:	Nei
Publisert:	Nei
Kommentar:	Åpnet i 2010, men ikke avsluttet. Re er vertskommune for en interkommunal PP-tjeneste. Tilsyn åpnet etter konkret henvendelse fra bruker.
Tilsynsobjekt:	Sande kommune
Paragraf(er):	Oppl. kap 5 - Gjennomføring av spesialundervisningsvedtak og kommunens forsvarlige system, jf oppl. § 13-10.
Lovbrudd:	Ja
Type:	Stedlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Ja
Kommentar:	Tilbakemelding fra kommunen er mottatt, men ennå ikke besvart.
Tilsynsobjekt:	Sande kommune
Paragraf(er):	Oppl. kap 5: Saksbehandlingstid i PPT
Lovbrudd:	Nei
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Nei
Avsluttet:	Nei
Publisert:	Nei
Kommentar:	Skriftlig tilsyn åpnet i 2010. Ikke avsluttet. Bakgrunn for tilsynet er opplysninger som kom fram under tilsyn om gjennomføring av vedtak om spesialundervisning.
Tilsynsobjekt:	Svelvik kommune - Svelvik kommune/Ebbestad skole
Paragraf(er):	Oppl. kap 5 - Saksbehandlingstid PPT
Lovbrudd:	Ja
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Nei
Kommentar:	Med bakgrunn i brev fra skolen om lang saksbehandlingstid i PPT for en konkret elev, åpnet Fylkesmannen skriftlig tilsyn. Kommunen ble pålagt å sørge for utarbeidelse av sakkyndig tilråding og fatning av enkeltvedtak innen angitt frist.
Tilsynsobjekt:	Svelvik kommune
Paragraf(er):	Oppl. kap 5 - Saksbehandlingstid i PPT
Lovbrudd:	Ja
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja

Publisert:	Nei
Kommentar:	Med bakgrunn i henvendelse ang en konkret elev åpnet Fylkesmannen skriftlig tilsyn. Kommunen ble pålagt å ha rutiner som ivaretar elevenes rettigheter etter oppl. kap 5.

Tilsynsobjekt:	Tønsberg kommune - Ringshaug skole
Paragraf(er):	Oppl. § 9a-3
Lovbrudd:	Ja
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Nei
Kommentar:	Klage om manglende behandling av klage førte til at Fylkesmannen førte tilsyn med kommunen. Dokumentgjennomgang og møte.

Tilsynsobjekt:	Tønsberg kommune
Paragraf(er):	Forskrift til oppl. § 1-4 Omfang av leksehjelp
Lovbrudd:	Ja
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Ja
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Nei
Kommentar:	Rapport ikke utarbeidet. Tilsynet ble avsluttet etter redegjørelse fra kommunen der det går fram at avvik blir rettet.

Tilsynsobjekt:	Vestfold fylkeskommune
Paragraf(er):	§ 3-25 til 3-37 med unntak av 3-28 og 3-29 - Lokalt gitt eksamen.
Lovbrudd:	Nei
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Nei
Avsluttet:	Nei
Publisert:	Nei
Kommentar:	Tilsynet ble påbegynt høsten 2010, og dokumentasjon innhentet. Tilsynet er ikke avsluttet, derfor er det valgt nei på lovbrudd og pålegg.

Tilsynsobjekt:	Vestfold fylkeskommune - Alle kommuner
Paragraf(er):	Forskrift til oppl. § 3-29 - Lokalt gitt eksamen i grunnskolen.
Lovbrudd:	Nei
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Nei
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Nei
Kommentar:	Ikke blankt felt for valg av "alle kommuner". Derfor valgt "Vestfold fylkeskommune - Alle kommuner". Kartlegging av lokalt gitt muntlig eksamen i grunnskolen høsten 2010 på opprag fra Utdanningsdirektoratet. Gjennomføring ved elektronisk spørre-undersøkelse (e-skjema i Digimaker) til alle kommunene fordi vi ønsket en bred kartlegging av dagens praksis.

Tilsynsobjekt:	Vestfold fylkeskommune - Alle kommuner
----------------	---

Paragraf(er):	Elevfravær
Lovbrudd:	Nei
Type:	Skriftlig
Paalegg:	Nei
Avsluttet:	Ja
Publisert:	Nei
Kommentar:	Fullføring av kartleggingstilsyn påbegynt i 2009 på bakgrunn av en henvendelse fra Vestfold Sentralsykehus. Skriftlig kartlegging til alle komuner og skoler om elevfravær ble oppsummert av Fylkesmannen. Deretter ble det avholdt møter med to kommuner og utvalgte skoler med bakgrunn i kartleggingen. Resultatet og utfordringer er formidlet skriftlig og i møte til alle kommunene. Fylkeskommunen er ikke en del av tilsynet, men rapportmalen gir ikke anledning til å velge blankt felt.

31.2 Klagesaksbehandling

Embedet har dette året opplevd en kraftig reduksjon i klager på standpunktkarakterer, fra 96 klager i 2009 til 47 i 2010. Riktignok var det i 2009 en kraftig økning fra året før da vi mottok 64 klager, men det er lenge siden tallet har vært så lavt. Det er usikkert hva dette skyldes, men vi gjennomførte i 2010 en regelverkssamling i februar med fokus på sluttvurdering og klagebehandling. Erfaringer fra behandling av standpunkt fra 2009 og tilhørende regelverk har i tillegg vært tema i fylkets skoleeiersamlinger (Lederforum for oppvekst og opplæring).

Det har i tillegg de siste årene vært en stor økning i antall klager der vi gir medhold, fra 74 % i 2009 til 91 % i 2010. Dette skyldes i noen saker klare regelbrudd fra skolenes side, og i de fleste saker at innsendt dokumentasjon, spesielt lærers uttalelse, er av en slik art vi er i tvil om gjeldende retningslinjer for karaktersetning er fulgt. Vi har i vårt vedtak til skolene bedt om tilbakemelding om endelig karakter. Det viser seg at 45 % av de klagene vi har gitt medhold, har fått høyere karakter ved endelig behandling ved skolene.

I 2010 var vi tre personer med pedagogisk bakgrunn som behandlet klager på standpunktkarakterer, mens jurist ble trukket inn som drøftingspart der det har vært nødvendig. Sakene har i hovedsak blitt behandlet innenfor forsvarlig saksbehandlingstid. De sakene som har tatt tid, skyldes forsinkelser ved ettersendelser av dokumenter fra skolene.

Det er en reduksjon i antall klager på skyss i forhold til tidligere år. Vi antar det skyldes avklaring av regler for skyss for funksjonshemmede knyttet til SFO.

Måloppnåelsen når det gjelder embedets klagesaksbehandling er tilfredsstillende. Avdelingen har to jurister i tillegg til flere andre saksbehandlere med erfaring som deltar i saksbehandlingen. Sakene blir behandlet fortløpende og innen forsvarlig tid. I saker der man må be om tilleggsinformasjon, vil saksbehandlingstiden bli lengre.

Klage i grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Annet	1	0	1	0	Klage på avslag på valg av fremmespråk, jf. forskrift til oppl.l. § 1-8.
Spesialundervisning, § 5-1	19	5	11	3	
Skoleplassering, § 8-1	10	1	1	8	De 8 klagene under annet ble ikke ferdigbehandlet da kommunen selv valgt å tildele de 8 elevene plass ved den skolen de ønsket.
Vurdering (muntlig eksamen), kap 5 i forskriften	3	1	2	0	

Permisjon fra opplæringen, § 2-11	1	0	1	0	
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	8	5	2	1	
Annet	1	0	0	1	Klage på foreldrebetaling SFO. Sendt tilbake til kommunen da Fylkesmannen ikke hadde kompetanse til å behandle klagen.
Grunnskoleopplæring for voksne, § 4A-1	1	0	1	0	
Skoleplassering, § 8-1	32	5	26	1	
Vurdering (standpunkt), kap 5 i forskriften	47	42	5	0	
Skyss, § 7-1	3	1	2	0	
Bortvisning, § 2-10	1	0	1	0	
Sum	127	60	53	14	

Klage i videregående opplæring (opplæringsloven med forskrifter)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Annet	1	0	1	0	Klage på avslag på tilrettelegging av eksamen, jmf. forskrift til oppl.l. § 3-32.
Annet	1	1	0	0	Klage på bortvisning fra eksamen, jf. forskrift til oppl.l. § 3-36, første ledd.
Rett til ett/to ekstra år i vgo, § 3-1 femte ledd	4	1	3	0	
Særskilt inntak, § 3-1 sjettede ledd	8	5	3	0	
Spesialundervisning, § 5-1	2	0	2	0	
Sum	16	7	9	0	

Klage i private grunnskoler (privatskoleloven med forskrifter)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Spesialundervisning, § 3-6	1	0	0	1	Avvist klage på refusjon for spesialundervisningstimer. Behandlet som settefylkesmann.
Sum	1	0	0	1	

Klage i forbindelse med spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder (opplæringsloven)

Type Klage	Sum innkomne saker	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Annet	Kommentar
Spesialpedagogisk hjelp, § 5-7	2	1	1	0	
Sum	2	1	1	0	

31.3 Grunnskolens informasjonssystem, GSI

Fylkesmannen gjennomførte samling for skoleeiere, både kommune og private skoler på to alternative datoer i 2010. Samtlige kommuner og private skoler deltok. Målet med samlingene er å presentere nyheter i GSI, få en enhetlig forståelse av rapporteringen og diskutere ulike problemstillinger. I 2011 ønsker vi å invitere også skoleledere på samling, da vår erfaring er at ikke er like god forståelse for rapporteringen og dens nytteverdi for norsk skole ute blant disse.

Fylkesmannen mottar og besvarer også mange henvendelser både i rapporteringsperioden og ellers gjennom året.

I årets innsamling hadde Fylkesmannen spesielt fokus på rapportering av leksehjelp, fysisk aktivitet og spesialpedagogisk hjelp for førskolebarn, § 5-7. I tillegg hadde Fylkesmannen spesielt fokus på spesialundervisning for voksne med rett til grunnopplæring, § 4A-2. data rapportert inn er gjennomgått nøye, og ved usikkerhet kontaktet Fylkesmannen den ansvarlige for utfylling.

Fylkesmannen har sendt inn forslag til endring/forbedringer til Utdanningsdirektoratet.

I forbindelse med fokus på leksehjelp, ble det åpnet et tilsyn med en kommune. Tall fra GSI voksenopplæring har også avdekket brudd på regelverket, § 4A-2. De kommunene dette gjelder, blir fulgt opp i 2011, med kompetanseheving og med tilsyn.

Måloppnåelse

Totalt har embetet brukt omlag 12 ukeverk på arbeid knyttet til GSI. Fylkesmannen har tre ansatte med god kjennskap til GSI, hvorav to deltok på direktoratets samling i september. Det meste av tidsforbruket knyttet til GSI, fordeler seg på to personer som har gjennomgått skjemaene fra skolene høsten 2010. Vi opplever å ha god kompetanse på området, og vi har jobbet etter samme systematikk ved gjennomgang av skjemaene. Vi mener å ha god måloppnåelse på området.

31.4 Informasjon og veiledning

Kontakt og dialog med kommunene og fylkeskommunen ivaretas på mange måter; muntlig, skriftlig og gjennom Fylkesmannens nettsted. I tillegg er Lederforum for oppvekst og opplæring en viktig arena for informasjon og drøfting. Forumet drives av Fylkesmannen og KS i samarbeid og har 4-6 årlige møter. I tillegg har Fylkesmannen jevnlig kontaktmøter med Utdanningsavdelingen i fylkeskommunen.

Resultater fra tilsyn formidles ved å legge ut rapporter på Fylkesmannens nettside og ved å ta det opp i møter. I 2010 har 9a-tilsynet flere ganger vært tema i møter med kommunene og fylkeskommunen.

Veiledning til skoleeiere i forbindelse med utarbeidelse av tilstandsrapport, se punkt 32.3.

Etablering av veilederkorps, se punkt 32.4.

Utdanningsdirektoratets satsing på "Bedre læringsmiljø" var tema på en konferanse i 2009. I 2010 er temaet fulgt opp gjennom blant annet veiledning ved henvendelser, enkeltsaker og 9a-tilsynet.

Kartleggingstilsyn om elevfravær som ble påbegynt i 2009 på bakgrunn av en henvendelse fra Vestfold Sentralsykehus, ble fullført. Skriftlig kartlegging til alle komuner og skoler ble oppsummert av Fylkesmannen. Resultatet og utfordringer er formidlet skriftlig og i møte med alle kommunene. Se punkt 31.1.

Når det gjelder Ny Giv, har Fylkesmannen holdt seg løpende orientert om det arbeidet som fylkeskommunen har gjort for å organisere arbeidet i Vestfold. Ny Giv har også vært tema på samlinger med kommunene.

Konferanser

I samsvar med embetsoppdraget ble det i 2010 arrangert en konferanse om verktøy for skoleutvikling. Utdanningsdirektoratet var en sentral bidragsyter i konferansen, som samlet bred deltakelse. Tilbakemeldinger går på at det var nyttig å bli kjent med tilgjengelige verktøy, samt å få en innføring i bruken av dem.

Det ble i januar gjennomført en regelverkskonferanse om meldeplikt og taushetsplikt i forhold til barnevernet. Målgruppen var ledere fra skole, barnehage, barnevern og helsesøstre med oppgaver i barnehage og skole, samt tannhelsetjenesten. Noe av begrunnelsen var relativt lave tall på meldinger til barnevernet fra barnehage og skole. Tilbakemeldinger viser at dette er et viktig tema å få mer kunnskap og bevissthet om for alle som arbeider med barn og unge.

Det er også holdt konferanse knyttet til forskrift om elevvurdering. Se punkt 31.1 og 31.2

Når det gjelder oppdraget om å arrangere konferanse med emner fra opplæringsloven kapittel 4A om opplæring for voksne, er det ivaretatt gjennom:

- regional konferanse for kommuner og fylkeskommuner i samarbeid med Oslo/Akershus, Østfold, Buskerud og Telemark
- Innlegg på konferanse for voksenopplæringene i Vestfold
- Veiledning ift henvendelser

Det er mangelfull kunnskap om lovverket på dette området. Konferansene har ført til at kommuner og fylkeskommune har fått økt oppmerksomhet knyttet til egen praksis.

Måloppnåelse

Avdeling for oppvekst og opplæring har en elektronisk tidsregistrering som er til hjelp for å anslå samlet ressursbruk. En utfordring er at innsats kan ha blitt registrert på andre områder med beslektet oppdrag. Samlet ressursbruk estimeres til ca. 55 ukeverk.

Vi har god kompetanse på utdanningsområdet og søker å være serviceinnstilt i forhold til å besvare henvendelser. I 2010 ble det lyst ut og tilsatt i ny stilling som skal bidra til å styrke vår kompetanse ift videregående opplæring ytterligere. Gjennom konferanser og de faste møtene med skoleeierne har vi en aktiv rolle i forhold til å sette dagsorden for informasjon og drøfting. Vi mener derfor å ha god måloppnåelse.

31.5 Eksamen, nasjonale prøver og kartleggingsprøver

PAS og PGS

En del av ressursbruken på eksamen og nasjonale prøver går til brukerstøtte og administrasjon. Embetet får mange henvendelser som gjelder PAS/PGS som ideelt sett burde gått tjenestevei via skolen, eller i det minste skoleeier. Dette er til tider ressurskrevende, men utfordrer vår kunnskap og kompetanse og setter oss bedre i stand til i neste omgang å drive brukerstøtte. Antall henvendelser er likevel redusert fra 2009.

Registrering av fagpersoner i PAS forløp problemfritt i 2010, og vi fikk tilstrekkelig antall fagpersoner til gjennomføring av sentralt gitt eksamen i engelsk. Det var imidlertid mange henvendelser knyttet til påmelding av kandidater i PAS og gjennomføring av eksamen i PGS. Mange av spørsmålene løste vi selv ved hjelp av brukerveiledninger, mens øvrige spørsmål ble meldt via PAS-hjelp til Utdanningsdirektoratet. I tillegg meldte vi til PAS-hjelp en oppsummering av fylkeskommunens opplevelse av PAS og fylkeskommunens utfordringer. Vi har i all hovedsak positive opplevelser fra PAS-hjelp - rask og god service.

Nasjonale prøver

Nasjonale prøver er gjennomført i henhold til sentrale retningslinjer. Fritaksprosenten varierer fra skole til skole og kommune til kommune. Regler for fritak er kommunisert på våre samlinger med skolefaglig ansvarlig i kommunene og som veiledning både på telefon og e-post.

Skoleeiernivået mener selv de sliter med å følge opp egne skoler, da de mangler de rette rapportene i PAS. Vi har meldt ett av behovene videre til Utdanningsdirektoratet via PAS-hjelp, men det er antakelig behov for andre rapporter i tillegg.

Vi har fulgt opp og utført kontroll på gjennomføringen av nasjonale prøver, for å sikre mest mulig korrekt avvikling, samt at vi har økt bevisstheten til skoleeierne rundt retningslinjene. Kontrollen ble gjennomført per e-post.

Kartleggingsprøver

På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet gjennomførte Fylkesmannen en kontroll med skoler som ikke hadde meldt opp elever til obligatorisk kartleggingsprøve i regning på Vg1, og skoler som hadde stor differanse mellom antall påmeldt og antall gjennomført.

Vi mottok lister fra Utdanningsdirektoratet som grunnlag for kontrollen. Listen med manglende oppmelding av elever, inneholdt skoler med avdelinger som ikke var i bruk. Ved nærmere kontroll kunne fylkeskommunen bekrefte at antall påmeldte til kartleggingsprøven var identisk med antall elever.

Når det gjelder listen med manglende resultater, har Fylkesmannen fulgt opp per telefon og e-post direkte overfor de videregående skolene. De fleste forklaringene knytter seg til problemer med å levere de elektroniske prøvene, tekniske problemer med systemet som medførte at tid til gjennomføring ble overskredet, skolebytte (prøvene kommer for tidlig i skoleåret), samt at høsten er en hektisk periode.

Sentralt gitt eksamen i grunnskolen

Fylkesmannen hadde, som allerede nevnt, god tilgang på sensorer til sentralt gitt eksamen i engelsk. Oppmannen var den samme som i 2009. Vi var veldig fornøyd med hans gjennomføring av oppdraget. Sensorskoleringen ble gjennomført etter eksamen og Utdanningsdirektoratets samling for oppmennene (8forhåndssensur). Vi opplever hvert år at det er ulike ønsker knyttet til om sensorskoleringen skal være så raskt som mulig etter eksamen, eller før eksamen. Gjennomføringen av fellessensuren fungerte tilfredsstillende. Vi opplevde imidlertid utfordringer

når sensorene skulle sende inn sensurhonorarskjema i PAS før de forlot fellessensuren, men dette handlet om en teknisk feil som ble utbedret av Utdanningsdirektoratet samme kveld som fellessensuren.

Sentralt gitt eksamen i grunnskolen er gjennomført etter sentrale retningslinjer. Fylkesmannen har hatt løpende kontakt med skoleeierne angående eksamensavvikling i form av informasjon og veiledning. Veiledning har i hovedsak dreid seg om forståelsen av retningslinjer spesielt i forhold til bruk av hjelpemidler, tilrettelegging og fritakbestemmelser. Når det gjelder hjelpemidler, er det i hovedsak bruk av minnepinne som har vært uklart.

Lokalt gitt eksamen

Kommunen i Vestfold er inndelt i tre regioner som har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av lokalt gitt eksamen. På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet gjennomførte vi en kartlegging av lokalt gitt muntlig eksamen i grunnskolen høsten 2010. Vi valgte å gjennomføre kartleggingen som en elektronisk spørreundersøkelse til alle kommunene fordi vi ønsket en bred kartlegging av dagens praksis. Kartleggingen ble gjennomført ved bruk av Digimaker (e-skjema).

Fylkesmannen i Vestfold har i løpet av de to siste årene mottatt en del henvendelser om lokalt gitt eksamen som tyder på at det er en viss usikkerhet hos både skoleeiere og skoleledere hva gjelder gjennomføringen. Flere av henvendelsene har gått på vurdering i forhold til bruk av forberedelsesdel og ferdiglagede presentasjoner. Som følge av henvendelsene og ny vurderingsforskrift høsten 2009, gjennomførte Fylkesmannen en samling for skoleeiere og skoleledere våren 2010. Vi har inntrykk av at samlingen ga faglig påfyll til kommunenes videre arbeid med retningslinjer for lokalt gitt eksamen.

Sentralt gitt eksamen i videregående opplæring

Fylkesmannen i Vestfold bistår Fylkesmannen i Buskerud hvert år på fellessensur i videregående skole, samt at vi bistår Fylkesmannen i Østfold på hurtigklagebehandlingen i juli. I tillegg videreformidler vi behov for sensorer, og spesielt sensorer i norsk.

Sentralt gitt eksamen i videregående skole er gjennomført etter sentrale retningslinjer. Fylkesmannen har hatt løpende kontakt med fylkeskommunen angående eksamensavvikling i form av informasjon og veiledning. Veiledning har i hovedsak dreid seg om forståelsen av retningslinjer spesielt i forhold til bruk av hjelpemidler, tilrettelegging og fritakbestemmelser. Når det gjelder hjelpemidler, er det i hovedsak bruk av minnepinne som har vært uklart.

Tilsyn fylkeskommunen

Vi åpnet i 2010 et skriftlig tilsyn mot fylkeskommunen på gjennomføringen av lokalt gitt eksamen i videregående skole.

Måloppnåelse

Våren 2010 hadde Fylkesmannen to personer som jobbet med eksamen, nasjonale prøver og kartleggingsprøver. På høsten 2010 kom én person tilbake fra permisjon, slik at vi har tre personer med kompetanse på området. Til sammen har vi brukt 25 ukeverk. Dette er langt færre ukeverk enn i 2009. Slik vi vurderer det, skyldes dette delvis at PAS og PGS er bedre innarbeidet som verktøy hos skoleeierne, noe som resulterer i færre henvendelser til Fylkesmannen, jf. ovenfor. Videre opplever vi rask og god hjelp via PAS-hjelp. Vi vurderer måloppnåelsen som tilfredsstillende.

Særskild Rapportering	JA	NEI	Øvrige kommentarer
1. Benytter embetet informasjonen som fremkommer ved avvikling av prøver og eksamener i tilsynsarbeidet?	X		I den grad det er relevant for tilsynet benyttes resultater fra nasjonale prøver og eksamen. Det har ikke vært noen forhold rundt selve gjennomføringen av eksamen som har ført til tilsyn.

Særskild Rapportering	Spesifiser dersom avvik fra landsgjennomsnittet totalt eller på enkeltprøver)	Spesifiser dersom stor variasjon mellom skoleeiere innad i fylket	Vurdering av årsak til avvik	Beskrivelse av tiltak over skoleeiere med høy andel elever med fritak
	Det er ikke store avvik mellom Vestfold og	Det er store		Vi har i 2010 ikke hatt spesielle tiltak overfor

2. Hvor stor andel av elevene har fått fritak fra deltakelse på nasjonale prøver	landsgjennomsnittet når det gjelder fritaksprosent. Det største avviket er engelsk på 5. trinn der Vestfold har 3,9 og landsgjennomsnittet 3,4.	variasjoner mellom skoleeiere, spesielt når det gjelder engelsk og lesing, fra 0 prosent til 6,5 prosent.	Vi har ikke grunnlag for å si noe om årsaken til avvikene.	enkeltkommuner, men vi har som en del av kontrollen med påmeldinger til nasjonale prøver, fremhevet retningslinjene for fritak.
--	---	---	--	---

31.7 Tilskuddsforvaltning

Fylkesmannen i Vestfold har rapportert om forvaltningen av tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere i mottak (kap. 225 post 64) og tilskudd til leirskoleopplæring (kap. 225 post 66) i tertialrapportering til Utdanningsdirektoratet.

Resultatområde 32 Oppgaver for økt kvalitet i grunnpoplæringen

32.2 Kompetanseutvikling

Kompetanse for kvalitet

Fylkesmannen fordelte i 2010 midler til kompetanseutvikling etter søknad fra den enkelte skoleeier. Tildelingen omfattet midler til videreutdanning (vikarutgifter og studieplasser) og midler til etterutdanning på prioriterte områder, inkludert fag- og yrkesopplæringen.

I Vestfold ble alle søknader til videreutdanningsplasser i studieåret 2010/2011 innvilget, forutsatt at kriteriene var oppfylt. Vi har i inneværende studieår deltakere fra ni skoleeiere; åtte kommuner og fylkeskommunen. Totalt er 36 av 98 statlig finansierte plasser benyttet, med tillegg av 6 plasser til annen videreutdanning. Dette er en stor økning i antall søknader sammenlignet med året før. Økningen skyldes delvis at skoleeierne var bedre forberedt til søknadsprosessen, ved for eksempel å utarbeide kompetanseplaner som inkluderte deltakere på videreutdanningsstudier. Videre kan det synes som om det har vært en større politisk vilje til å bevilge midler til videreutdanning.

Fylkesmannen oppfatter at det i utgangspunktet er vilje og ønske om å gjennomføre kompetanseheving hos alle skoleeiere i fylket. Fortsatt er det imidlertid slik at noen skoleeierne opplever at de ikke har tilstrekkelig med midler til å prioritere videreutdanningstiltak for enkeltlærere, men i stedet for ønsker å benytte midler til etterutdanningstiltak som inkluderer flere.

Søknadsprosessen var mindre krevende i 2010 sammenlignet med 2009. Skoleeierne overholdt søknadsfristen, og det var bedre kvalitet på søknadene. Noen skoleeiere benyttet seg av anledningen til å ettersende politisk vedtatt kompetanseplan. Fylkesmannen overholdt sine frister i henhold til Utdanningsdirektoratets brev. Saksbehandlingen ble enklere som følge av bedre kvalitet på søknadene, samt at vi dro nytte av våre erfaringer fra søknadsprosessen i 2009 og Riksrevisjonens besøk i Vestfold. Ved behov, rettet vi skriftlige henvendelser til skoleeierne for å avklare eventuelle uklarheter i søknadene. Rutinene for informasjon og søknadsbehandling kunne effektiviseres i 2010 på bakgrunn av erfaringene fra året før.

Vi opplevde det som mindre utfordrende å forklare strategien til skoleeiere (og lærere) i 2010. Fortsatt var det imidlertid noen skoleeiere som hadde behov for å få presisert sine forpliktelser i strategien. Vi fant nytte i Utdanningsdirektoratets beskrivelse i artikkelen "Videreutdanning av lærere- finansieringen av studiene" som forklarte 40-40-20-regelen på en god måte.

Fylkesmannen har bidratt til lokal forankring av strategien ved:

- Tema på Lederforum for skoleansvarlige i kommunene.
- Tema på møter i Arbeidsutvalget for oppvekst og opplæring - deltakere fra kommunene, KS og Fylkesmannen.
- Informasjon til alle skoleeiere i fylket per e-post.

Oppfølging av rapportering fra skoleeierne

Skoleeierne rapporterte på kompetanseutviklingsarbeidet i 2009 i elektronisk rapporteringssystem (REV), og Fylkesmannen kom i mål med sin kontroll og kvalitetssikring av rapportene før vår frist overfor Utdanningsdirektoratet. Ettersom 2010 var første år med ny rapporteringsløsning, var det ikke unaturlig at det var behov for noen avklaringsrunder med skoleeierne, samt at den tekniske løsningen inneholdt noen svakheter. Etter gjennomført kontroll og kvalitetssikring, valgte Fylkesmannen i Vestfold å formidle sine kommentarer og forbedringsforslag til Utdanningsdirektoratet.

På bakgrunn av rapporteringen fra skoleeierne for 2009, ble Fylkesmannen bedt om å gi en kort skriftlig kvalitativ vurdering av arbeidet med kompetanseutvikling i fylket, jf. brev fra Utdanningsdirektoratet 15. februar 2010. Fylkesmannen i Vestfold oversendte sin rapport før fristen 4. juni 2010.

Kommunene i Vestfold har som mål at leseferdigheten på 5. trinn skal være innenfor de fem beste fylkene i landet innen 2018. Videre er særskilt satsing på regning en del av handlingsprogrammet. Fylkets satsing på lesing og regning kan være en medvirkende årsak til at kommunale skoleeiere i år satser på videreutdanning i grunnleggende ferdigheter. Skoleeierne har benyttet resultater fra nasjonale prøver i sin begrunnelse av søkander til etter- og videreutdanningsmidler.

Måloppnåelse

Fylkesmannen har i 2010 hatt en samlet ressursbruk i arbeidet med kompetanseutvikling med totalt 10 ukeverk. Dette er en kraftig nedgang fra 2009 da vi brukte 30 ukeverk. Bakgrunnen for reduksjonen i ressursbruk, har sammenheng med bedre kvalitet på søknadene, samt mer effektive saksbehandlingsrutiner, se ovenfor. Videre er saksbehandlingen ivaretatt av de samme personene, slik at kompetansen må regnes som høyere enn i 2009.

32.3 Skoleporten

Måloppnåelse

Fylkesmannen har i sitt arbeid med Skoleporten brukt omlag 0,2 årsverk. Tre ansatte ved embetet har god kunnskap om Skoleporten. Det fremgår i rapporteringen nedenfor hvordan Fylkesmannen benytter Skoleporten i arbeidet med informasjons- og tilsynsarbeidet.

1. Har embetet oppdatert bruker støtte- og veiledningsfunksjon?

Ja

Øvrige kommentarer

Fylkesmannen deltok med to medarbeidere på Utdanningsdirektoratets samling høsten 2010. Ved embetet har det vært gjennomført flere samlinger for skoleeiere og skoleledere. Fylkesmannen arrangerte en samling tidlig i 2010 hvor tema var utarbeidelse av tilstandsrapport. Våren 2010 arrangerte Fylkesmannen i samarbeid med Utdanningsdirektoratet en større samling for skoleeiere og -ledere der tema var tilstandsrapport, ståsteds- og organisasjonsanalysen.

2. Benytter embetet Skoleporten i tilsynsarbeidet?

Ja

Beskriv hvordan

Fylkesmannen benytter data i Skoleporten i forberedelse til tilsyn og i områdeovervåking og risikovurdering av opplæringsområdet. I forbindelse med det nasjonale tilsynet på §9a-3 har blant annet data fra elev- og foreldreundersøkelsene blitt brukt. I tillegg ble opplysninger om kommunen og skolene hentet fra Skoleporten. Også i forbindelse med nasjonale prøver benytter Fylkesmannen seg av data fra Skoleporten; vi henter ut statistikk til egen analyse, men også til overvåking av fritaksprosenten. Fylkesmannen benytter også karakterstatistikk og gjennomføring.

3. I hvilken grad brukes Skoleportens elementer i lokal kvalitetsvurdering?

Gjennomføring i videregående og resultater fra nasjonale prøver blir brukt for å vurdere måloppnåelse i samarbeidsprosjektet God oppvekst, en handlingsplan som blant annet har fokus på å bedre resultatoppnåelse i de nasjonale prøver og på å forhindre frafall i videregående skole.

4. Innspill fra embetet til forbedringer av Skoleporten:

Differansiering i kurs bør vurderes. En dag for nyansatte i embetene og en dag for de som ønsker kompetanseheving i analysearbeidet.

32.4 Erfarings- og kunnskapsinnhenting

Vestfold har et fast forum for samarbeid og informasjon mellom offentlige skoleeiere, KS, Utdanningsforbundet og Fylkesmannen (Lederforum for oppvekst og opplæring). Det ble avholdt seks møter i 2010. Fylkesmannen bruker møtene aktivt til å orientere, veilede og motivere skoleeiere i forhold til aktuell nasjonal politikk på barnehage og grunnopplæringsområdet. Nasjonale strategiplaner og programmer inngår som en naturlig del i denne virksomheten.

Fylkesmannen har:

- Videreformidlet informasjon skriftlig eller ved muntlige fremstillinger i Lederforum for oppvekst og opplæring, konferanser/kurs og i møter med skoleeiere.
- Videreført handlingsprogrammet ”God oppvekst” 2008 – 2018 i samarbeid med kommunene, fylkeskommunen, statlige etater og partene i arbeidslivet. Handlingsprogrammet skal:
 - sikre et felles løft i Vestfold for god oppvekst
 - sikre at barn og unge mestrer livet
 - sikre at alle barn og unge i fylket får tidlig hjelp og et tilpasset tilbud
 - forhindre frafall i skole
 - sikre at barn og unge blir rustet til å gå ut i arbeidslivet
 - sikre langsiktig innsats og samarbeid på tvers av nivåer og etater

Fylkesmannen er sekretariat og koordinerer arbeidet med God oppvekst og har ansvar for årlige erfaringskonferanser. Fylkesmannen drifter en egen nettside om God oppvekst. Gå til www.fylkesmannen.no/vestfold Klikk på ”GO! God oppvekst” i venstre meny.

Fylkesmannen har i forbindelse med Forsøk med arbeidslivsfag på ungdomstrinnet bistått direktoratet med informasjon, utvelgelse av skoler og innhenting av nødvendig informasjon for tildeling av midler. Det er 8 nye skoler fra 5 kommuner med fra skoleåret 2010/11, inkludert 1 privatskole, i tillegg til de 5 ungdomsskolene i Tønsberg kommune som var med fra skoleåret 2009/10. Fylkesmannen gjennomført en første samling for skoleeiere og skoleledere på våren og en samling for arbeidslivsfaglærere og skoleledere tidlig på høsten. Målet var både informasjonsutveksling mellom Fylkesmannen og kommune/skoler og erfaringsutveksling skolene i mellom. Vestfold har hatt en klar fordel i å ha hatt skoler med i forsøket fra før, og at man har faglig og inspirerende bistand fra en meget dyktig prosjektansvarlig i Tønsberg kommune. Det ble arrangert en vellykket nettverkssamling for fylket i oktober hvor skolene, næringslivet, fylkeskommunen og Utdanningsdirektoratet var med. Det er også utarbeidet en samlerapport med beskrivelser fra de ulike skolene om forsøket, som er sendt ut til deltakerskolene / kommunene med kopi til Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen har videre bistått direktoratet i Forsøk med fremmedspråk på barnetrinnet. Her var det færre søknader enn ved arbeidslivsfag, slik at ved fristens utgang hadde det kommet inn en søknad fra en privatskole. Det kom etterhvert to søknader til slik at det til sammen ble fire deltakerskoler fra to kommuner i tillegg til den private skolen. Selve prosessen med innstilling og innhenting/oversendelse av tilstrekkelig dokumentasjon til juridisk avdeling i Utdanningsdirektoratet i forbindelse med søknadene om forsøk, ble mer omfattende enn det så ut til fra straten av.

Fylkesmannen har bidratt til etablering av begge veilederkorpene gjennom utstrakt kontakt med kommunene og Vestfold fylkeskommune. Fra Vestfold søkte 15 personer om å delta, og 10 av disse har fått oppdrag fra Utdanningsdirektoratet

Fylkesmannen har nominert én kandidat til Dronning Sonjas skolepris for inkludering og likeverd og oversendt søknaden fra den nominerte skolen til Utdanningsdirektoratet

Videre har Fylkesmannen kartlagt årsakene til skolenedleggelse i skoleårene 2007-08, 2008-09 og 2009-10 og fylt ut spørreskjema og oversendt til Utdanningsdirektoratet.

Måloppnåelse totalt for oppdraget vurderes som god ut fra embetets kompetanse, ressurser, strategi og metodevalg.

32.5 Tiltak innen tilpasset opplæring og spesialundervisning - kap. 230.01

Det er ført tilsyn med en kommune ift kapittel 5. Denne kommunen hadde ikke nasjonalt tilsyn på dette området, men mottok veiledning. Tilsynet i 2010 hadde fokus på om spesialundervisning ble gjennomført i samsvar med enkeltvedtak og om kommunen har et forsvarlig system for å fange opp eventuelle avvik. Det er skrevet egen

rapport fra tilsynet.

Det er også ført stedlig tilsyn i en kommune med saksbehandlingstid i PPT. I tillegg ble det åpnet skriftlig tilsyn med to kommuner i 2010 med samem tema. Disse vil bli avsluttet i 2011. Det er også på grunnlag av henvendelser fra foresatte gjennomført to skriftlige tilsyn med saksbehandlingstiden i PPT i en kommune knyttet til de to konkrete sakene.

PPT-lederne i fylket har et eget forum som møtes jevnlig. Fylkesmannen er invitert til møter og bedriver i den sammenhengen veiledning.

Det er mange henvendelser når det gjelder tilpasset opplæring og spesialundervisning. De kommer både fra ansatte i skolesystemet og foresatte. Fylkesmannen gir i den forbindelse veiledning på gjeldende rett og mulig framgangsmåte.

Fylkesmannen mener også at man gjennom klagebehandlingen gir berørte parter veiledning.

Høsten 2010 tok en PPT-leder kontakt med ønske om at Fylkesmannen skulle arrangere en kursdag for fylkets PPT-ansatte om sakkyndighetsarbeidet. Et slikt tiltak fikk støtte av kommunenes skoleansvarlige. Forberedelsesarbeidet ble påbegynt i 2010, men gjennomføringen fant sted i januar 2011.

Kommunenes skoleansvarlige har jevnlig møter med Fylkesmannen og KS. Her har temaer som har relevans for 32.5 vært tema. Det gjelder blant annet prosjektet God Oppvekst, der det har vært fokus på tidlig intervensjon og hjelp til utsatte barn.

Gjennom dialog og veiledning har det vist seg at det i Vestfold er stor variasjon i tilbudet om spesialundervisning for voksne etter oppl. § 4A-2. I enkelte kommuner er det lagt opp til å legge opp undervisningen på en slik måte at den kommer innunder tilpasset opplæring, selv om den enkelte har behov for spesialundervisning. I andre kommuner vurderes den enkeltes søknad og innvilges/avslås uten at det foreligger en sakkyndig vurdering. Fylkesmannen i Vestfold har i 2010 brukt mye tid på gjennomgang av regelverket for å få en riktig forståelse og praksis ute i kommunene.

Fylkesmannen har som beskrevet over, brukt mange kanaler for veiledning innenfor tilpasset opplæring og spesialundervisning. Mange saksbehandlere har vært involvert i arbeidet, både jurister og pedagoger. Vi mener at vi har god kompetanse på området og at vi har god måloppnåelse.

Resultatområde 33 Tilsyns- og forvaltningsoppgaver på barnehageområdet

Måloppnåelsen på resultatområdet forutsetter kompetanse innenfor barnehagepedagogikk, økonomi og juss, samt informasjonsformidling. I 2010 hadde Fylkesmannen i Vestfold flere ansatte som var involvert i arbeidet på barnehageområdet, men primært fire personer arbeidet med resultatområde 33.

Fylkesmannen har fulgt opp embetsoppdragets krav om tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet. Tilsynene ble gjennomført etter systemrevisjonsmetoden. Utover dette har de øvrige forvaltningsoppgavene blitt utført i samsvar med oppdraget, og det vises til nedenstående kommentarer under de respektive punkter. Saksbehandlingstiden anses å være akseptabel.

60 prosent av ressursinnsatsen på barnehageområdet er innenfor resultatområde 33.

33.1 Tilskuddsforvaltning

Fylkesmannen har behandlet søknader om tilskudd og klagesaker i henhold til gjeldende regelverk.

Kontroller

Det er gjennomført stikkprøvebesøk i to kommuner, Tjøme og Nøtterøy, med kontroll av flere tilskuddsordninger. Her var det både intervjuer og dokumentgjennomgang. Det er laget egne rapporter for stikkprøvekontrollene.

Klager på vedtak om tilskudd

Fylkesmannen i Vestfold har mottatt to klager på statlig driftstilskudd i 2010. I den ene saken har vi omgjort vårt

opprinnelige vedtak. Den andre saken er oversendt Kunnskapsdepartementet for behandling, ettersom vi fastholder vårt vedtak.

Tilskuddsrapportering

Tilskuddsrapportering gjennomføres separat på gitt mal fra Kunnskapsdepartementet.

33.2 Klagesaksbehandling

Fylkesmannen i Vestfold mottok fem klager under henvisning til forskrift om likeverdig behandling i 2010. Tre av vedtakene ble stadfestet, og to ble opphevet. Den ene saken omfattet totalt 23 klagere.

Til tross for at antall saker ikke har vært omfattende, har arbeidet med den enkelte sak vært relativt tidkrevende. Vi har vært totalt tre saksbehandlere på feltet, og til sammen har vi brukt tre ukeverk. I fire av de fem sakene har vi ikke mottatt noen kommentarer eller spørsmål fra kommunen eller barnehagene. I saken med 23 klagere, skapte imidlertid Fylkesmannens avgjørelse (opphevet vedtak) noe turbulens. Konsekvensen av Fylkesmannens avgjørelse skapte merarbeid for kommunen.

Vi har ikke mottatt andre klagesaker etter barnehageloven med forskrifter.

Type Klage	Klager gis medhold/delvis medhold	Klager gis ikke medhold	Opphevet/returnert	Sum	Sum innkommet 2009
Barnehageloven § 10					
Forskrift om familiebarnehager § 7					
Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd § 6	0	4	0	4	4
Forskrift om foreldrebetaling § 5					
Barnehageloven § 16					
Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak frå utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4					
Forskrift om pedagogisk bemanning § 3					
Merknad					

I 2009 behandlet vi to klager etter forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd § 6, der ingen av klagerne fikk medhold.

33.3 Informasjon og veiledning

Fylkesmannen i Vestfold har etablert en formell dialog med kommunene (Barnehageforum). Denne dialogen består i hovedsak av kvartalsvise dagsamlinger med barnehageadministrasjonene i kommunene. I tillegg deltar Høgskolen i Vestfold, Utdanningsforbundet og Fagforbundet.

I år ble det arrangert ett barnehageforum i januar hvor temaene var utfordringer på barnehagesektoren - sett i lys av St.meld. nr. 41 (2008-2009) og andre sentrale dokumenter. Avdelingsdirektør Torill Eskeland i Kunnskapsdepartementet bisto Fylkesmannen på temaet "kvalitet i barnehagen". I tillegg ble det foretatt en gjennomgang av veilederen "Til barnets beste - samarbeid mellom barnehagen og barneverntjenesten", samt informasjon om Nafo-prosjektet i Vestfold.

Barnehageforumet i mai inneholdt et foredrag fra Prestelva barnehage på Sortland i forbindelse med Handlingsplan for likestilling, samt videre arbeid med St.meld. nr. 41 (2008-2009).

I juni gjennomførte vi et ekstraordinært Barnehageforum i forbindelse med høring om nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor.

Barnehageforumet i desember var viet ny forskrift om likeverdig behandling, samt diverse informasjon om Brenna-utvalgets innstilling, arbeidsplassert utdanning, presisering av pedagogisk bemanning, språktiltak for minoritetsspråklige og Fylkesmannens erfaringer med tilsyn av kommunene som barnehagemyndighet.

Fylkesmannen har etablert et Fyrtårnskommune-prosjekt med tre kommuner innenfor Handlingsplan for likestilling. Dette arbeidet løper videre i 2011. Vi gjennomførte en studietur til Island i slutten av august 2010 med god deltakelse fra deltakerkommunene.

Vi har en del veiledning ved henvendelser per telefon og e-post fra barnehagemyndighet, barnehage og foreldre. Når det gjelder henvendelsene fra foreldre, handler disse om at de gjerne ønsker støtte og/eller veiledning før de går i dialog med kommunen eller barnehagen.

Fylkesmannens nettside blir tatt i bruk for å legge ut generell informasjon og informasjon om kurs (interne og eksterne) o.l.

33.4 Tilsyn

Fylkesmannen i Vestfold gjennomførte fire tilsyn i 2010. Dermed har vi foretatt ett tilsyn utover minimumskravet, samt at vi nå har gjennomført tilsyn i alle fylkets kommuner med tema: kommunen som barnehagemyndighet, herunder tilsyn, pedagogisk bemanning og godkjenning av barnehager.

Tilsynsobjekt:	Hof kommune
Tema/myndighetskrav:	Kommunen som barnehagemyndighet
Avvik/funn:	Ett avvik
Frist for lukking av avvik:	
Pålegg:	Nei
Merknad:	Ingen merknader
Ressursbruk:	To ukeverk fordelt på to personer.
Kommentar:	

Tilsynsobjekt:	Andebu kommune
Tema/myndighetskrav:	Kommunen som barnehagemyndighet
Avvik/funn:	Ett avvik
Frist for lukking av avvik:	
Pålegg:	Nei
Merknad:	Ingen
Ressursbruk:	To ukeverk fordelt på to personer.
Kommentar:	

Tilsynsobjekt:	Stokke kommune
Tema/myndighetskrav:	Kommunen som barnehagemyndighet
Avvik/funn:	Ett avvik
Frist for lukking av avvik:	20.06.2010
Pålegg:	Ja
Merknad:	Én merknad
Ressursbruk:	To ukeverk fordelt på to personer.
Kommentar:	

Tilsynsobjekt:	Lardal kommune
Tema/myndighetskrav:	Kommunen som barnehagemyndighet
Avvik/funn:	Ingen avvik
Frist for lukking av avvik:	
Pålegg:	Nei
Merknad:	Ingen merknader
Ressursbruk:	To ukeverk fordelt på to personer.
Kommentar:	

Resultatområde 34 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen

Kompetansemidler er svært viktig for å øke kvaliteten i barnehagene. De statlige midler har kommet godt med i kvalitetsarbeidet. Kommunene bruker i tillegg egne ressurser til formålet. Fylkesmannen vil, blant annet som en konsekvens av ressursinnsatsen på kvalitetsområdet, hevde at kvaliteten på fylkets barnehager er gode.

34.1 Tilgjengelig barnehagetilbud

Kommunene i Vestfold har kontinuerlig bygd ut barnehagetilbudet både i kommunale og ikke-kommunale barnehager for å imøtekomme stadig økende etterspørsel. Kommunene har selv tatt initiativ til utbyggingen, mens Fylkesmannen har kunnet bistå med veiledning underveis.

Samtlige 14 kommuner rapporterer om full dekning og at retten til barnehageplass er blitt innfridd.

Fortsatt står likevel barn på venteliste. Dette er barn som fyller ett år etter 01.09. Antall barn på venteliste vil variere ettersom barnehagene løpende fyller opp ledige plasser.

34.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

Fylkesmannen inngikk i 2006 en treårig intensjonsavtale med Høgskolen i Vestfold om implementering av ny rammeplan. Denne ble i 2008 og 2009 videreført med fokus på pedagogisk ledelse, jf. Strategi for kompetanseutvikling. Det ble gjennomført fellessamlinger for samtlige styrere i kommunale og private barnehager i Vestfold (ca. 250 deltakere). Siste samling fant sted våren 2009. Etter avtale med barnehagemyndigheten i kommunene ble deler av kompetansemidlene brukt til dette opplegget.

Gjenstående midler, som er tildelt kommunene gjennom Fylkesmannen, ble fordelt ut fra en fordelingsnøkkel utarbeidet sammen med kommunene. Midlene ble fordelt på bakgrunn av søknad og tidligere utarbeidede egne, kommunale handlingsplaner. Samtlige kommuner rapporterte våren 2010 inn bruken av midlene for 2009 og planene for 2010.

Fylkesmannen deltok i Nafø-prosjektet, som nå er avsluttet. Her samarbeidet vi nært med Høgskolen i Vestfold. Blant annet arrangerte Høgskolen og Fylkesmannen en samling med kommunene som barnehagemyndighet for å utfordre disse på hva skjer etter at prosjektet er ferdig, og hvilke områder kan kommunene sette fokus på.

Midlene til språktiltak overfor minoritetsspråklige ble knyttet til en videreføring av ovennevnte prosjekt. Fylkesmannen utlyste midler for deltakelse til nettverkssamlinger, veiledning og annet arbeid innefor området. Ni barnehager fra tre kommuner (tidligere Nafø-barnehager) meldte sin interesse og arbeidet starter for fullt våren 2011.

34.3 Andre satsingsområder

Fylkesmannen følger opp Handlingsplan for likestilling i grunnskole og barnehage (se forøvrig kommentarer under pkt. 33.3). Fylkesmannen har i tillegg til midlene fra departementet også brukt midler fra den generelle posten for utviklingsmidler. Kommunene Horten, Tønsberg og Larvik har, etter utlysning av midler og søknad, fått tildelt midler til ulike tiltak knyttet til planen. Disse tre kommunene omtales etter denne tildelingen som "Fyrtårnskommuner" - altså kommuner med særskilt fokus på likestilling. Målet for denne satsningen vil være å komme frem til områder/tiltak som kan spres ut til fylkets andre kommuner og virke både inspirerende og motiverende.

Ressursrapportering

31.1 Tilsyn	kr -95 768,07	kr 777 000,00
31.4 Informasjon og veiledning	kr -3 749,65	kr 491 445,30
31.5 Eksamen, nasjonale prøver og kartl. prøver	kr 154 495,07	kr 724 885,04
31.9 Annet tilsyn og forv. på utd.omr. (rest 31)	kr 1 149 389,32	kr 0,00
32.2 Kompetanseutvikling	kr 27 190,96	kr 378 776,00
32.3 Skoleporten	kr 94 451,46	kr 0,00
32.9 Andre oppg. for økt kval. i gr.oppl.(rest 32)	kr 11 814,75	kr 526 930,48
33.1 Tilskuddsforvaltning	kr 110 696,64	kr 0,00
33.2 Klagesaksbehandling	kr 125 738,68	kr 0,00
33.4 Tilsyn	kr 231 216,58	kr 0,00
33.9 Andre tilsyn og forv. på b.hageomr. (rest 33)	kr 172 709,83	kr 0,00
34 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen	kr 127 861,30	kr 228 278,70
36 Landsdekkende oppgaver KD	kr 180,00	kr 0,00
Andre oppgaver under KD	kr 285 078,05	kr 0,00
Sum:	kr 2 391 304,00	kr 3 127 315,00

Statens Helsetilsyn

Resultatområde 41 Tilsyn og klagebehandling etter barnevernloven

Tilsyn og klagebehandling etter barnevernloven rapporteres i sin helhet i egen årsrapportmal til Statens Helsetilsyn.

41.1 Hendelsesbasert tilsyn

Ingen rapportering i denne årsrapporteringsmalen. Det fremgår av embetsoppdraget at saksantall og utfall av saksbehandlingen skal fremgå av Fylkesmannens årsrapport på barnevernområdet. Foreløpig årsrapport ble oversendt Statens helsetilsyn 20. januar 2011. Endelig årsrapport skal sendes Statens helsetilsyn innen 1. mars.

41.2 Planlagt tilsyn

Fylkesmannen skal gjennomføre to uanmeldte og to meldte individtilsyn i året på barneverninstitusjonene i fylket. I tillegg skal vi ha et tilsyn på hver institusjon etter systemrevisjonsmetoden.

I Vestfold er det fire statlige og to private barneverninstitusjoner. Den ene private institusjonen, Løft AS, har fire avdelinger. En av disse er en avdeling for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Denne avdelingen skal ha to individtilsyn i året. Fra 01.05.2010 gikk denne avdelingen over til å være en ordinær avdeling.

Det er gjennomført 37 tilsyn med barneverninstitusjonene hvorav 31 som individtilsyn. I tillegg var det gjennomført fire tilsynsbesøk i tre familiehjem. Dette utgjør 100% dekning etter lovkravene.

Alle tilsynsrapportene fra individtilsynene blir sendt til Bufetats regionkontor.

Fylkesmannen har gjennomført systemrevisjoner ved alle institusjonene. Temaene i 2010 var institusjonens bruk av tvang ovenfor beboerne. Fire systemrevisjoner ble gjennomført i mai/juni og to i august.

Vestfold fylke har to sentre for foreldre og barn, et privat og et statlig. I september var vi på besøk på begge sentrene for å få informasjon om deres arbeid og drøfte fremtidig tilsyn.

41.3 Klagesaker

Antall klager og resultat av klagebehandlingen skal fremgå av Fylkesmannens årsrapport. Foreløpig rapport ble sendt Statens helsetilsyn 20. januar 2011. Fylkesmannens klagesaksbehandling fremgår av kapittel 4.

41.9 Andre oppdrag

Fylkesmannen har ikke ilagt noen kommuner mulkt, men følger nøye med i utviklingen på fristbrudd i kommunene. I desember 2010 hadde vi en samling for barnevernlederne i fylket. Der gjennomgikk vi tallene fra rapporteringene.

Resultatområde 74 Tilsyn etter lov om sosiale tjenester i NAV

Fylkesmannen har mottatt 191 og behandlet 203 klagesaker knyttet til lov om sosiale tjenester i Nav. 192 av de av de behandlede sakene er knyttet til §§ 18 og 19. 151 saker er stadfestet, 29 saker opphevet og 20 saker endret. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er ca 3 uker.

74.1 Hendelsesbasert tilsyn

Vi har foretatt tilsynsmessig oppfølging av henvendelser fra klienter og pårørende. Sakene har i noen grad vært løst ved enkel henvendelse til kommune/Nav-kontor. Ved en håndfull anledninger vært fulgt opp på annen måte. Et kontor har hatt tilsynsbesøk på bakgrunn av flere likelydende henvendelser som ga grunn til bekymring.

74.2 Planlagt tilsyn

Det har vært gjennomført 6 tilsyn knyttet til lov om sosialtjenesten i Nav; - 2 landsomfattende tilsyn, 2 tilsyn med midlertidig boliger og 2 tilsyn knyttet oppfølgingen og etableringen av kvalifiseringsprogrammet (KVP). De 2 sistnevnte tilsynene var basert på kunnskap vi fikk gjennom en systematisk gjennomgang /undersøkelse av (KVP) i 2009 i 8 av fylkets kommuner. Det er i tillegg foretatt "tilsynsmessig oppfølging" av 2 kommuners resultater i nevnte undersøkelse.

Det vises forøvrig til utfyllende rapport til Statens helsetilsyn.

74.9 Andre oppdrag

Forslag og synspunkter knyttet til framtidig tilsyn ble innsendt.

Resultatområde 81 Tilsyn og klagesaksbehandling etter sosialtjenesteloven

Det er rapportert på hvert av underpunktene

81.1 Hendelsesbasert tilsyn

Vi har foretatt tilsynsmessig oppfølging av henvendelser fra klienter og pårørende hvor det er grunn til å vurdere om virksomhetene drives på en slik måte at det kan ha skadelige følger for tjenestemottakerne.

Det er opprettet fire tilsynssaker i 2010.

81.2 Planlagt tilsyn

Det ble gjennomført 6 planlagte tilsyn knyttet til lov om sosiale tjenester; - dels som en del av landsomfattende tilsyn knyttet til eldretilsynet, dels som egeninitiert tilsyn. To tilsyn knyttet til tjenesten midlertidig bolig var i utgangspunktet relatert til denne loven, men ble på grunn av lovendringen ved årsskiftet tellende som tilsyn knyttet til lov om sosiale tjenester i Nav.

Det har vært gjennomført 4 stedelige tilsyn knyttet til lov om sosiale tjenester kap. 4 A.

Se ellers egen rapportering til Statens helsetilsyn.

81.3 Klager etter sosialtjenesteloven

Det er innkommet 79 saker og avgjort 74 klagesaker i 2010. Av de 74 sakene er 26 knyttet til omsorgslønn, 1 til barnebolig, 14 til støttekontakt, 8 til avlastning, 8 til BPA og 9 til øvrige tjenester i henhold til lovens § 4-2a. De øvrige sakene er knyttet til andre bestemmelser i loven.

47 saker er stadfestet, 6 endret, 17 opphevet og 4 avvist.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid ligger innenfor 2 mnd.

81.9 Andre oppdrag

Fylkesmannen har gjennomgått meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner. Det har ikke vært klager på disse beslutningene i 2010.

Det har vært behandlet 28 søknader om dispensasjon fra utdanningskravet.

Det har ikke vært saker som skulle forberedes for fylkesnemnda i 2010.

Kartlegging:

Fylkesmannen i Vestfold og Helsetilsynet i Vestfold, har også i 2010 gjennomført en dagsprevalensundersøkelse for blant annet å kartlegge ventetid på enkelte tjenester og hjelpetiltak for personer med rusmiddelproblemer. Formålet med undersøkelsen er å få en oversikt over rusmiddelarbeidet i kommunene i Vestfold, se på mulige utviklingstendenser, og gjennom dette forsøke å bidra til å skape like bilder av aktuell situasjon. Undersøkelsen er tidligere gjennomført i 2007, 2008 og 2009.

Resultatområde 82 Tilsyn og klagesaksbehandling etter helsetjenestelovgivningen

Det er rapportert på hvert av underpunktene

82.1 Hendelsesbasert tilsyn

Helsetilsynet i Vestfold behandlet nye hendelsesbaserte tilsynssaker i 2010. Median saksbehandlingstid var 93 dager.

Politisaker:

Helsetilsynet i Vestfold mottok 2 henvendelse fra politiet vedrørende etterforskning i 2010. Helsetilsynet i Vestfold anmeldte 1 sak til politiet i 2010.

82.2 Planlagt tilsyn

Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte i 2010 17 systemrevisjoner. Kravet var 16 på helsesiden.

Systemrevisjoner gjennomført i kommunene:

- Åtte systemrevisjoner innenfor temaet tjenester til eldre (Avlastning, korttidsopphold og legemiddelbehandling). Det var avvik i seks kommuner.
- To systemrevisjoner ble gjennomført med temaet pasientrettighetsloven kap 4A. Det ble registrert avvik i begge kommuner.
- Ett tilsyn med miljørettet helsvern i skole. Avvik registrert.

Innenfor spesialisthelsetjenesten ble det gjennomført:

- Ett tilsyn med tjenester til rusmiddelmisbrukere. Ingen avvik.

- Tre tilsyn med privatpraktiserende psykologer og psykiatere. Avvik ble registrert på ett av tilsynene.
- Ett ortopedtilsyn. Avvik.

Det vises for øvrig til egen rapportering til Statens helsetilsyn.

82.3 Klagesaker

Helsetilsynet i Vestfold mottok 25 rettighetsklager og behandlet 24 i 2010. Median saksbehandlingstid var 15 dager for dekning av reiseutgifter. kravet var median saksbehandlingstid på 3 mnd eller mindre. For andre saker var median saksbehandlingstid 42, gjennomsnitt 112 og 90-persentil 248. Kravet var at minst 90 % av sakene skulle ha en saksbehandlingstid på 3 mnd eller mindre.

Helsetilsynet i Vestfold mottok 129 kopier av vedtak på pasientrettighetsloven kap 4A området i 2010. Samtlige saker genererte saksbehandling, selv om ingen av sakene var klagesaker.

82.9 Andre oppdrag

Det er rapportert eller levert materiale på hvert av underpunktene under 82.9, men i de kanaler som er nevnt i oppdraget. De gjengies derfor ikke her.

Helse-, sosial og barnevernsmelding vil bli ferdigstillet innen fristen 28.02.11

Kartlegging:

Fylkesmannen i Vestfold og Helsetilsynet i Vestfold, har også i 2010 gjennomført en dagsprevalensundersøkelse for blant annet å kartlegge ventetid på enkelte tjenester og hjelpetiltak for personer med rusmiddelproblemer. Formålet med undersøkelsen er å få en oversikt over rusmiddelarbeidet i kommunene i Vestfold, se på mulige utviklingstendenser, og gjennom dette forsøke å bidra til å skape like bilder av aktuell situasjon. Undersøkelsen er tidligere gjennomført i 2007, 2008 og 2009.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Resultatområde 41 Tilsyn med barnevernområdet

Resultatområde 42 Familierett

42.1 Ekteskapsloven

Det behandlet 1436 saker.

42.2 Anerkjennelsesloven

42.3 Barneloven

Fylkesmannen i Vestfold har ikke hatt noen saker under dette embetsoppdraget i 2010.

42.4 Veiledning og informasjon

Fylkesmannen i Vestfold har jevn strøm av henvendelser fra privatpersoner som ønsker veiledning på dette området per telefon. Vi anslår omfanget til å være 2-4 henvendelser per uke.

Resultatområde 43 Krisetiltak

43.1 Tilsyn med kommunenes ansvar for et tilbud om krisesenter

Fylkesmannen i Vestfold gjennomførte et kartleggingstilsyn med alle kommunene i november 2010. Det ble stilt spørsmål omkring kommunenes organisering av krisesentertilbud, hvilken instans i kommunen som har ansvaret, om den nye loven har ført til endringer og i så fall hvilke og på hvilken måte innbyggerne i kommunene blir informert om tilbudet.

I tillegg ble kommunene som har et tilbud, bedt om å svare på hvilke heldøgnstilbud som finnes, tilbud for menn, gratis dagtilbud, telefontilbud og internkontrollsystem.

12 av fylkets 14 kommuner har etablert et 12 K samarbeid hvor tilbudet er etablert i Tønsberg kommune. Kommunene er i ferd med å vedta en samarbeidsavtale om vertskommunesamarbeid med Tønsberg kommune. Svelvik og Sande kommuner har samarbeid med Drammen kommune.

43.2 Informasjon og veiledning

Det har ikke vært arrangert noe regionsamling i 2010.

Resultatområde 44 Familievern

I Vestfold fylke er det to familievernkontorer, ett i Sandefjord og ett i Tønsberg. Fylkesmannen skal føre tilsyn med familievernkontorene hvert tredje år. Vi har ikke gjennomført tilsyn i 2010.

Resultatområde 45 Barn og unge

45.1 Informasjonsvirksomhet og samordning

Fylkesmannen har løpende veiledning per telefon med ansatte fra både det kommunale og statlige barnevernet.

I samarbeid med Fylkesmannen i Telemark og Bufetat har vi startet opp en kursrekke for barnevernansatte i de to fylkene. Kursrekken er over fire samlinger á to dager der hovedfokuset er metodisk arbeid med undersøkelser etter barnevernloven.

Vi har to årlige møter med barnevernlederne hvor vi gjennomgår lovendringer og gir generell informasjon fra departementet.

Fylkesmannen deltar i utviklingen av et treårig prosjekt der samarbeid mellom det kommunale barnevernet og Bufetat står sentralt. Det er nå ansatt prosjektleder, finansiert med midler fra Bufetat og Fylkesmannen.

45.2 Fritak for taushetsplikt

Det er behandlet 20 saker.

45.3 Handlingsplan mot kjønnslemlesting

Fylkesmannen i Vestfold er med i et nettverk hvor vi samarbeider med RVTS-sør, Bufetat og Fylkesmennene i region sør. Vi har deltatt på en samling som Bufetat arrangerte. Vi har ikke hatt noen henvendelser fra kommunene på dette området, og vi har derfor ikke arrangert noen aktiviteter.

45.4 Biologisk opphav

Ingen rapporteringskrav i embetsoppdraget.

Resultatområde 46 Universell utforming

Hensynet til universell utforming er en fast post ved vurdering av planer hos Fylkesmannen. Vestfolds Lille grønne, et nettverkstøy som samhandling i aeralforvaltning har "Tilgjengelighet for alle" som et av kapitlene. Vestfolds Lille Grønne er utviklet og benyttes av Statens vegvesen, Vestfold fylkeskommune, KS, NVE og Fylkesmannen i fellesskap.

I desember 2010 arrangerte vi en konferanse for aktuelle aktører og brukergrupper. Formålet var å belyse bredden i utfordringene og etablere kontakt mellom aktørene. Det møtte ca 75 deltakere. Innleggene var ved Østfold fylkeskommune, Norges Handikapforbund, FFO, Statens Vegvesen, NAV-hjelpemiddelsentralen, Husbanken Vestfold fylkeskommune, Difi og Fylkesmannen.

Resultatområde 47 Innvandring og integrering

47.1 Statsborgerseremonier

På vårens seremoni var det invitert 186 statsborgere inkludert noen som ønsket overflytting fra høsten 2009. 41 (22%) nye statsborgere var tilstede.

På høstens seremoni var det invitert 151 statsborgere inkludert noen som ønsket overflytting fra vårens seremoni. 40 (27%) nye statsborgere var tilstede på seremonien.

Statsborgerseremonier

Embeter	Antall seremonier	Prosent nye statsborgere som har deltatt
FMVE	2	24
Sum	2	

47.2 Bosetting av flyktninger

Vårt inntrykk er at kommunene er godt kjent med Husbankens tilskuddsområder, og at kommunene tar direkte kontakt med Husbanken for råd/veiledning i forbindelse med aktuelle tilskudds- og låneordninger.

Fylkesmannen deltar for øvrig i Vestfold Flyktningeforum, der bosetting og utfordringer mht til dette regelmessig blir tatt opp. Vårt inntrykk er at kommunene har oppmerksomhet på mindreårige flyktninger, samt på flyktninger med behov for særlig oppfølging og tilrettelegging etter bosetting.

Fylkesmannen er ikke direkte involvert i, men kjent med at enkelte kommuner i Vestfold har vegret seg for å ta imot nye bosetninger i det omfanget som er ønsket fra IMDi.

47.3 Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

6 av 14 kommuner i Vestfold samarbeider om interkommunal løsning, blant annet om introduksjonsprogram. Enkeltvedtak etter introduksjonsloven som påklages, behandles av avdeling for helse og sosial. Vi gir også råd og veiledning i spørsmål som har med ordningen og loven å gjøre. I 2010 hadde vi 4 saker til klagebehandling, hvorav alle ble stadfestet. Klagerne var kvinner. Klagene gjaldt avslag på deltagelse i program (3) og avslag på permisjon (1).

47.4 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og norskopplæring for asylsøkere

Tre medarbeidere hos Fylkesmannen i Vestfold har som arbeidsoppgaver å utbetale tilskudd, veilede og behandle klager. Det har ikke vært noen klagesaker på opplæring i norsk og samfunnskunnskap i 2010.

Fylkesmannen i Vestfold har i samarbeid med VOX og IMDi gjennomført en todagers etterutdanning for alle lærere som gir opplæring i norsk og samfunnskunnskap for innvandrere og norskopplæring for asylsøkere. Det var tredje året en slik samling ble gjennomført, og det har vært stor interesse og påmelding hvert år.

Fylkesmannen har også deltatt på ledersamling i regi av VOX.

Fylkesmannen utbetalte tilskudd etter overgangsordningen for siste gang i 2010. Noen få kommuner hadde overrapportert behovet, og dette ble avstemt med per capita utbetalingene for de gjeldende kommunene.

Tilskudd til norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere har blitt håndtert i tråd med retningslinjene. Vi har ved et par anledninger mottatt prinsipielle spørsmål som vi har videreformidlet til IMDi.

Resultatområde 48 Likestilling

Fylkesmannen har organisert arbeidet ved å legge den inn under utdanningsdirektøren for avdeling Oppvekst og opplæring.

Høsten 2010 arrangerte Fylkesmannen en konferanse med fokus på de ulike områder innenfor likestilling, mangfoldsbegrepet og universell utforming. Det var gode tilbakemeldinger, og det planlegges et frokostmøte med rådmennene våren 2011 med noe mer begrenset innhold. Fokus vil først og fremst være på kommunenes rapporteringsplikt og en tilstandsrapportering av fylket. Likestillings- og diskrimineringsombudet vil være sentrale i en slik gjennomgang.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
41 Tilsyn med barnevernområdet	kr 1 549 804,78	kr 0,00
42 Familierett	kr 295 677,36	kr 0,00
43.1 Tilsyn med kommunale krisesentertiltak	kr 17 668,30	kr 0,00
43.9 Andre krisetiltak (rest 43)	kr 0,00	kr 0,00
44 Familievern	kr 250,04	kr 0,00
45 Barnevern	kr 525 721,08	kr 0,00
47 Integrasjon	kr 544 265,40	kr 9 360,00
Andre oppgaver under BLD	kr 14 300,80	kr 0,00
Sum:	kr 2 947 687,00	kr 9 360,00

Justis- og politidepartementet

Resultatområde 51 Siviladministrasjon

Rapportering gitt på enkeltsakfeltene.

51.2 Vergemålsloven

Oppgaver etter vergemålsloven

Embeter	Antall saker	Antall tilsyn
FMVE	28	2
Sum	28	2

51.3 Forlikrådene

Det er behandlet 5 saker. Det er ikke funnet grunnlag for tilsyn.

51.4 Tilsynsråd for fengslene

Det er ikke behandlet saker. Det er i januar 2011 sendt et brev til departementet om manglende oppnevning av leder.

51.5 Tomtefestelov

Det er ikke behandlet saker.

51.7 Kommunale politivedtekter

Det er ikke behandlet saker.

51.8 Hundeloven

Det er ikke behandlet saker.

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

Det er behandlet 1434 saker om fritt rettsråd og 16 saker om fri sakførsel.

52.3 Navneloven

Det er behandlet 11 saker.

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnsikkerhet

53.1 Oversikt over regionale samfunnssikkerhetsutfordringer

Fylkes-ROS i Vestfold er fullført i 2009. Oppfølgingsmøter angående fylkes-ROS med aktuelle aktører er gjennomført. Fylkesmannens arbeid med organisering av klimaoppgavene ved embetet fortsetter og forventes og gjennomføres i løpet av 2011.

53.2 Samfunnsplanlegging

Fylkesmannen har fulgt opp arbeidet med samfunnsikkerhet i kommunale planer gjennom å delta i oppstartmøter for kommuneplanrevisjon. I tillegg har samfunnssikkerhet blitt ivarettatt gjennom fylkesmannens tverrfaglige behandling av regulerings- og bebyggelsesplaner i kommunene.

53.5 Planlegging innen kraftforsyning, flom- og skredfare

Høringssvar for nye retningslinjer for innsigelser er sendt til DSB. Konesjonssaker etter energi- og vassdragsloven følges opp løpende. Fylkesmannen har hatt jevnlig kontakt med NVE i løpende plansaker når det gjelder flomutsatte områder og arealer med kvikkleire. Fylkesmannen har anmodet NVE om å prioritere kartlegging av flomutsatte områder i Vestfold.

Resultatområde 54 Beredskapsforberedelser

54.1 Beredskapsplaner innen samfunnssikkerhet

Arbeidet følges opp gjennom Vestfold Beredskapsforum og Beredskapsnettverket med kommunene.

54.2 Øvelser

Fylkesmannens kriseplan er oppdatert. Planen er gjennomgått av kriseledelsen og krisestøtteverktøyet CIM er tatt i bruk. Planen tar høyde for hendelser avdekket i Fylkes-ROS for Vestfold.

54.6 Regional samordning

Det er gjennomført et møte i Fylkesberedskapsrådet. Atomberedskapsrådet er for øvrig identisk med Fylkesberedskapsrådet i Vestfold. (Fylkesmannens beslutning).

54.8 Felles digitalt nødnett

Ingen oppgaver knyttet til Vestfold foreløpig.

54.9 Atomberedskap og strålevern

Atomberedskapsplan er revidert og lagt inn i krisestøtteverktøyet CIM og i Atomberedskap.no. Kommunenes atomberedskapsplanverk er gjennomgått og er under revisjon i kommunene.

54.10 Beredskap innen kraftforsyning

Gjennomført møte i Beredskapsnettverket i Vestfold med Skagerak Nett om tema: Orientering om kraftforsyningen i fylket. Kommunene har gjennomgått og oppdatert sine lister over prioriterte strømkunder i samarbeide med Skagerak Nett.

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Organisering for krisehåndtering

Informert egen kriseledelse om endringer i Kriseplanverket og gitt status for arbeidet med gjennomføring av tiltak i Fylkes-ROS.

55.2 Krisehåndtering

Spesielle hendelser: Fylkesmannen fulgte opp askehendelsen våren 2010 med rapportering til DSB og andre nødvendige faginstanser. Ingen spesielle utfordringer knyttet til Vestfold.

55.3 Evaluering

Ingen evalueringer har vært aktuelle å gjennomføre i 2010

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
51.2 Vergemålsloven	kr 277 817,45	kr 0,00
51.9 Annen siviladministrasjon (rest 51)	kr 5 430,00	kr 0,00
52.1 Fri rettshjelp	kr 900 414,28	kr 116 640,59
52.9 Annet Borgerettigheter (rest 52)	kr 0,00	kr 0,00
53 Forebyggende samfunnsikkerhet	kr 883 439,83	kr 0,00
54 Beredskapsforberedelser	kr 876 322,70	kr 0,00
55 Regional og kommunal krisehåndtering	kr 956 996,95	kr 0,00
Andre oppgaver under JD	kr 58 419,28	kr 0,00
Sum:	kr 3 958 840,00	kr 116 640,00

Kommunal- og regionaldepartementet

Resultatområde 61 Samordning, omstilling og fornying i kommunene

På dette punktet viser vi til innledningen til kapittel 2.1., som redegjør for kommuneforståelsen til Fylkesmannen i Vestfold, som ligger til grunn for samordningsarbeidet i fylket, både i forhold til kommunene, og i forholdet til de øvrige statsetatene.

61.1 Kommunerettet samordning

Se som nevnt kap.2.1.

Forventningsbrevet er fortsatt et sentralt kommunikasjonsinstrument, fordi kommunene etterspør det.

I tidligere kommunesamtaler har ledelsen ved embetet og i regional stat gjerne møtt ordfører, rådmann og dennes ledergruppe. I den nye runden som nå forberedes, vil vi legge større vekt på å møte en bredere politikerkrets, gjerne hele formannskapet, eller minimum ordfører og gruppeledere. Vi har erfart betydningen av å forankre Fylkesmannens situasjonsforståelse i det politiske miljøet i kommunen, ikke bare hos rådmann og ordfører, i arbeidet med Robek-kommuner og andre med store økonomiske utfordringer. Tilsvarende for store tjenesteutfordringer.

Kommunedialogen er også velutviklet på fagnivå, jf årsrapporten for 2009, og vi søker å ha et bevisst forhold mellom det vi kaller kyndighets- og myndighetsdialogen mellom embetet og kommunene i Vestfold, og koplingen mellom de to nivåene for dialog. Ikke minst jobber vi nå med dette i sammenheng med tilsyn.

Vi treffer kommunene både enkeltvis og kollektivt og satser mye og gjennomtenkt på dialogen som metode. Kommuneundersøkelsen til FAD viser at den bærer frukt i form av høy tillit, (høyest i landet), til tross for krevende enkelt-saker der embetet har måttet konstatere lovbrudd eller lagt ned innsigelse.

Mens 30% i den nasjonale undersøkelsen var delvis enig i at FM er god til å samordne egne fagområder, er tilsvarende tall i Vestfold 55%. For helt enig er forholdet 12% mot 17%.

Mens 30% i den nasjonale undersøkelsen er delvis enig i at FM gjør en god jobb med samordning ift andre regionale statsetater, er tilsvarende tall for Vestfold 33. For helt enig er forholdet 11% mot 22%.

Mens 35% av respondentene nasjonalt sier seg delvis enig i at det er tilstrekkelig kontakt mellom FM om kommunen, er tallet for Vestfold 39%. For helt enig - kategorien er forholdet 40,5% vs 55,5%. Dette reflekterer antakelig godt at FM-V søker å utnytte Vestfolds komparative fortrinn, den tette bosettingen og de korte avstandene, godt.

61.2 Omstilling og fornying i kommunene

Fornyingsarbeidet og prosjektskjønnsarbeidet fortsatte i 2010 langs de linjer embetet har fulgt de senere år, med stor vekt på viktige felles-kommunale initiativ, både på tjenesteutvikling, kompetanse, styring og rekruttering.

Største prosjektet i 2010 var 12k's Trainee-prosjekt for ingeniører og sjukepleiere. Ikt i pleie- og omsorg er et fortsatt satsingsområde. Tjenesteutvikling for sårbare barn og unge, inklusive barnevern, er fortsatt et prioritert område for bruk av fornyingsmidler. Vi har også fulgt opp regjeringens handlingsplan for miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser.

Mens 35% av respondentene i den nasjonale undersøkelsen er delvis enig i at FM er en viktig medspiller i utviklingsoppgaver i min kommune, er tallet for Vestfold 55%. Tilsvarende for helt enig - kategorien er 25% vs 27%.

Tildeling av skjønnsmidler er viktig for arbeidet med omstilling og fornying i min kommune, er også et spørsmål i undersøkelsen. Her er det sammenfall mellom nasjonale svar og Vestfold - svar. Delvis enig i påstanden er 22 %, for begge. Helt enig - kategorien kommer ut med hhv 51,5% nasjonalt, og med 55,5% i Vestfold

61.3 Samordning av statlig tilsyn

På dette punktet viser vi til omtalen i kap. 2.1. Vestfold fylkeskrets av KS hadde nylig fylkesmøte og vedtok der en uttalelse, som omhandler en lang forhold, deriblant tilsyn. I uttalelsen heter det: *Tilsyn: Tilsynet må ha fokus på veiledning og læring, ikke kun kontroll og avvik. Fylkesmannens tilsyn i Vestfold praktiserer dette på en god måte, og kan være et eksempel til etterfølgelse.* Dette kan tyde på at vi er på rett vei, men embetet ser for seg at tilsynsfeltet vil ha høy oppmerksomhet i lang tid fremover. Det tar en stadig større del av embetets kapasitet, og beslaglegger naturlig nok også de kommunale objektenes tid og krever deres prioritering.

Resultatområde 62 Kommuneøkonomi

62.1 Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i Kommuneloven

1. Behandling av kommunale budsjettvedtak, jf. kommunelovens § 59 og 60. *Antall*

a) Hvor mange budsjetter har fylkesmannen behandlet i 2010? 0

b) Budsjettet ble opphevet på grunn av formelle feil. 0

c) Budsjettet ble opphevet på grunn av budsjettets økonomiske innhold. 0

d) Budsjettet ble opphevet av andre årsaker 0

2. Godkjenning av **kommunale** låneopptak, jf. kommunelovens § 50 Antall 0

a) I hvor mange søknader om godkjenning av kommunale låneopptak har fylkesmannen truffet vedtak i 2010? 0

b) Hvor mange av disse låneopptakene godkjente fylkesmannen? 0

c) Hvor mange av låneopptakene ble ikke godkjent av fylkesmannen? 0

3. Godkjenning av kommunale garantier, jf. kommunelovens § 51 Antall 6

a) I hvor mange søknader om godkj. av kommunale garantivedtak har fylkesmannen truffet vedtak i 2010? 6

b) Hvor mange av disse garantivedtakene godkjente fylkesmannen? 6

c) Hvor mange av garantivedtakene ble ikke godkjent av fylkesmannen? 0

I tillegg har Fylkesmannen behandlet 2 saker om låneopptak og endring av lånevilkår i interkommunale selskaper i Vestfold.

I 2010 har det blitt meldt inn to fra Vestfold i ROBEEK-registeret, Horten og Svelvik. Fylkesmannen har behandlet og godkjent 3 mindre endringer i kommunenes lån etter at de ble meldt inn i ROBEEK. Det er også behandlet og godkjent ett vedtak om inngåelse av leiekontrakt.

62.2 Økonomiforvaltning - veiledning

Kommuneøkonomi – hovedgrep og vurderinger i 2010

Også i 2010 har den økonomiske situasjonen i Vestfold vært sterkt preget av det som skjedde i 2008 og de tiltakene som ble iverksatt i 2009. Målt med netto driftsresultat var resultatene i Vestfold de klart dårligste i landet i 2008. Dette førte til at situasjonen i de fleste kommunene i 2009 var preget av sterkt fokus på å finne frem til ytterligere innsparinger, effektiviseringstiltak og mulige kutt i de kommunale tjenestene. Resultatene av dette tydelige fokuset i 2009 ble en betydelig resultatforbedring for kommunene. Dette fokuset er videreført i 2010 for å tilpasse driften ytterligere til en situasjon med lave inntekter og betydelig press på de kommunale tjenestene.

Vestfold har ved årsskiftet 2 kommuner i ROBEEK-registeret, Horten og Svelvik. Det har lenge vært embetets mål å forebygge økonomisk ubalanse, heller enn å reparere i etterkant. Dette er fortsatt vårt klare mål. I 2010 har mye energi vært brukt på å følge opp Svelvik og Horten, men det er også andre kommuner vi har hatt mer løpende kontakt med. På anmodning innledet fylkesmann Erling Lae Formannskapet både i Svelvik og Horten i forkant av budsjettbehandlingen for 2011. Tema for redegjørelsen var behovet for langsiktig robust økonomi-styring, balanse og formuesbevaring. Samtidig presiserte han kommunens eget ansvar for kommunens økonomiske situasjon og sammenhengen mellom tidligere vedtak, dagens konkrete økonomiske situasjon og plikten til å finne bærekraftige løsninger.

Assisterende fylkesmann har deltatt i Horten kommunes kartlegging og påvisning av økonomiske utfordringer i forkant av kommunens arbeid med å utarbeide budsjett/økonomiplan. Dette skjedde gjennom deltagelse og innlegg i et utvidet formannskapsmøte i Horten i vår.

Veilede kommuner i økonomisk planlegging og forvaltning.

Siden Vestfold ikke har hatt kommuner registrert i ROBEEK-registeret i 2010 har innretningen på Fylkesmannens veiledning i forhold til økonomisk planlegging og forvaltning vært tilpasset dette. Embetets kompetanse innenfor kommuneøkonomi blir brukt på utsatte kommuner utenfor registeret. Dette betyr ikke at veiledningsarbeidet har vært nedprioritert, snarere tvert imot. Fylkesmannen har også i 2010 prioritert aktiv veiledning med sikte på at konsekvensene av økonomiske problemer skal minimeres. Vi har derfor hatt en aktiv rådgivningsfunksjon, både knyttet til den generelle økonomiske situasjonen i kommunene, og knyttet til særlige økonomiske utfordringer i enkelte kommuner. Enkelte kommuner har i 2010 hatt en betydelig etterspørsel etter denne formen for veiledning og rådgiving. Fylkesmannen har i 2010 særlig bidratt med råd og veiledning i forhold til utarbeidelsen av

budsjett/økonomiplan i kommuner med særlig anstrengt økonomi. Videre har Fylkesmannen bidratt med aktiv veiledning og rådgivning i forbindelse med gjennomføring av innsparings-, effektiviserings- og reduksjonsprosesser i kommunene.

Etter at Horten og Svelvik ble meldt inn i ROBEK-registeret i 2010 har mye av Fylkesmannens kapasitet blitt trukket mot disse kommunene. Vi regner også med at mye av den økonomikompetansen som finnes i embetet vil bli disponert inn mot disse to kommunene i 2011. Det er Fylkesmannens klare mål at disse to kommunene snarest skal være i stand til å styrke sin finansielle situasjon og etablere en drift som er avpasset til inntektene. På denne måten kan kommunene legge grunnlaget for både å komme ut av ROBEK-registeret og etablere en driftssituasjon med tilstrekkelig økonomisk kontroll og styring.

Veilede og formidle kunnskap om regelverk på økonomi-, rapportering og planleggingsområdet og føre tilsyn med at bestemmelsene etterleves.

Fylkesmannen formidler løpende kunnskap om budsjett- og regnskapsbestemmelsene i lov og forskrift, herunder notater, høringsutkast og standarder for god kommunal regnskapsskikk. Særlig i de tilfeller der denne typen materiale ikke også sendes direkte til kommunene vil Fylkesmannen ha et særlig ansvar for informasjon og veiledning. I 2010 har det vært et særlig behov for orientering og tilretteleggelse av informasjon knyttet til ny finansiell forskrift. Videre har mange kommuner behov for tolkning av mange sider av det økonomiske regelverket for kommunesektoren i en situasjon der det skal reduseres og omorganiseres.

Yte faglig støtte og veiledning til kommunene i bruk av KOSTRA-data.

KOSTRA, som rapporteringssystem i kommunene, har nå kommet langt i den betydning at den kommunale kompetansen knyttet til utfylling av skjema og innsending av data fungerer godt. Fylkesmannens arbeid har derfor blitt enda mer rettet mot bruken av de tilgjengelige KOSTRA-data i styringsdokumenter, beslutningsunderlag og ulike analyser. Fylkesmannen har tidligere hevdet den oppfatning at SSB og/eller KRD bør ha et større ansvar for å utvikle funksjonalitet og brukervennlighet rundt den enorme mengden statistikk som er tilgjengelig innenfor KOSTRA. Etter vår oppfatning styrkes argumentasjonen for dette etter hvert som KOSTRA utvikles innholdsmessig og kvalitetsmessig.

Informere kommunene om statsbudsjettet og inntektssystemet.

Fylkesmannen organiserer orienteringsmøter knyttet til fremleggelsen av kommuneproposisjon i mai og statsbudsjett i oktober. Vi har også i 2010 oppfylt vårt mål om å presentere innholdet i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet samme dag som disse dokumentene legges frem, eller senest med en dags opphold. I 2010 har vi fortsatt med å ha en tre-delt presentasjon, først en gjennomgang for pressen med vekt på lokale konsekvenser, deretter en gjennomgang av hovedinnhold og konsekvenser for kommunene v/ økonomisjefer/rådmenn. På et noe senere tidspunkt, i samarbeid med KS, arrangerer vi et større møte for politisk- og administrativ ledelse i kommunene, der stortingsbenken, departement, KS og Fylkesmannen deltar. Det er fortsatt en klar positiv tilbagemelding fra kommuner og presse på dette informasjonsopplegget.

Fordele skjønnsmidler til kommunene.

Fylkesmannen har også i 2010 fordelt skjønnsmidlene etter to hovedlinjer. For det første er Fylkesmannens innstilling til fordeling av skjønnsmidlene i statsbudsjettet basert på kommunenes innmeldte problemstillinger og særlige behov. Videre er en del av skjønnsmidlene holdt tilbake og øremerket kommunale utviklingsprosjekter. Dette er gjort fordi vi regner nytteverdien av de begrensede skjønnsmidlene som størst når de benyttes målrettet til konkrete prosjekter i en eller flere kommuner. Den samlede tildelingen av skjønnsmidler til Vestfold har heller ikke i 2010 vært tilstrekkelig til å korrigere verken påviste skjønsmessige særforhold i fylkets kommuner, eller de betydelige utfordringene som følger av Vestfold-kommunenes svært lave inntektsnivå.

Bistå departementet i innsamling av informasjon fra kommunene.

Fylkesmannen har løpende gjennomført de innsamlinger av opplysninger og data, i forbindelse med kartlegginger av kommunene, som har vært etterspurt fra departementene eller andre.

Status for ROBEK-kommunene i Vestfold, oppfølging av andre kommuner.

Det har lenge vært Fylkesmannens uttalte mål at ingen Vestfold-kommuner skal være registrert i ROBEK-registeret. I 2010 har to kommuner, Horten og Svelvik, blitt notert i registeret. Fylkesmannen aktiviteter har derfor i betydelig grad blitt dreid mot rådgivning og støtte til disse kommunene slik at økonomisk balanse og kontroll kan gjenvinnes. Vi har i liten grad økonomiske hjelpemidler i dette arbeidet (se også punktet om skjønn),

men baserer oss desto mer på rådgiving og tett overvåking av kommunene gjennom året. Med den kapasiteten vi besitter innenfor økonomiområdet har det vært en utfordring i siste del av 2010 å komme i inngrep med de øvrige kommunene som er inne i en negativ utvikling. Fylkesmannen ønsker å gi også disse kommunene særlig oppmerksomhet og klare tilbakemeldinger i forhold til vedtatte budsjetter, planer og eventuelle tiltak. Det er vår oppfatning at en slik oppfølgingen er med på å legge grunnen for nødvendige styringsmessige korreksjoner og gir upopulære vedtak en større grad av legitimitet. Vi orienterer også disse kommunene spesielt om følgene av å være innmeldt i ROBEK, i form av krav om forpliktende plan, Fylkesmannens lovlighetskontroll og muligheter for å miste skjønnsmidler.

Andre forhold

I tidligere rapporteringer har Fylkesmannen påpekt en del utfordringer knyttet til en situasjon preget av kraftig økonomisk vekst. Vår bekymring har særlig knyttet seg til de styrings- og prioriteringsmessige utfordringene som følger av en situasjon preget av høye forventninger, økte kostnader, mangel på arbeidskraft, behov for store utbygginger og et betydelig etterslep innen bl.a. vedlikehold.

I forhold til den aktuelle situasjonen og i forhold til tidligere rapportering, vil Fylkesmannen igjen peke på et viktig overordnet prinsipp som synes mer og mer viktige i forhold til kommunal finansiering og tjenesteyting. For det første er det slik at kommunenes kjerneoppgaver i sin natur er relativt faste og forutsigbare over tid. Oppgavens omfang og nivå er i stor grad relatert til for eksempel folketall, befolkningsstruktur og rettighetslovgivning. Finansieringen bør derfor også følge dette mønsteret og være mest mulig knyttet til utviklingen i disse størrelsene, innenfor rammene av et inntektssystem som oppfattes som rettferdig. Store svingninger i de kommunale inntektene fra år til år – uten sammenheng med tilsvarende endringer i de faktorene som er avgjørende for utgiftsnivået, vil lett være uheldig og skape en situasjon der forbruket og tjenesteproduksjonen innefor sektoren ikke er samfunnsøkonomisk optimalt. Betydelige økninger i inntektsnivået vil i slike situasjoner lett føre til at det iverksettes driftstiltak som ikke har et bærekraftig økonomisk fundament over tid eller at det foretas investeringer som tilsvarende ikke har langsiktig finansiering og en begrunnelse i langsiktige tjenestelige behov. Kraftige reduksjoner i inntektsnivået vil tilsvarende føre til kortsiktige innsparingstiltak som i stor grad rammer mottagerne av tjenestene. Først rammes mottagerne av de direkte følgene av kuttet, dårligere kvalitet eller et utilstrekkelig omfang av tjenesten. Over tid rammes brukerne også indirekte gjennom de negative virkningene denne typen korreksjoner har på den kommunale organisasjonen. Konsekvenser som redusert fagmiljø innenfor viktige yrkesgrupper og økt gjennomtrekk, vil gi negative konsekvenser for brukerne over hele spekteret av kommunale tjenester. Basert på erfaringen her i Vestfold er derfor konklusjonen helt klar; for brukerne og for de kommunale organisasjonene er et jevnt og forutsigbart tjenestenivå klart å foretrekke, fremfor de betydelige svingningene vi har kunnet observere de siste årene.

Resultatområde 63 Kommunalrett og valglov

63.1 Kommunalrett

Lovlighetskontroll

Embeter	Saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i			Lovlighetskontroll initiert av fylkesmannen			Vedr. habilitet	Vedr. lukking av møter
	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig		
FMVE	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0	0	0		

63.2 Valg

Valg

Det har ikke vært valg i 2010. Fylkesmannens oppgaver i tilknytning til valg har derfor vært begrenset til

enkeltstående spørsmål i forbindelse med kommunenes og partienes forberedelser til kommunevalget i 2011.

Resultatområde 64 Forvaltningsloven og offentleglova i forhold til kommunesektoren

Det er fortløpende behandlet 8 saker.

Resultatområde 65 Kommuneinndeling og interkommunalt samarbeid

65.1 Kommuneinndeling

Det er for tiden ingen aktuelle saker om sammenslåing av kommuner i Vestfold.

Fylkesmannen mottok i 2009 et initiativ til grensejustering mellom to kommuner. Dette initiativet er fulgt opp i tråd med gjelden lov og regelverk og i samarbeid med de berørte kommuner og initiativtakere. Arbeidet med dette initiativet har i 2010 skjedd under den forutsetning at folkeavstemning i den/de berørte kommuner kan avholdes i løpet av våren 2011.

Fylkesmannen har oppmuntret kommunene, særlig "avgivende" kommune Re, til å finne en praktisk løsning på de spørsmålene som har initiert grensereguleringsinitiativet. Pr dato er initiativet og behandlingen av denne saken satt på vent fordi de involverte kommunene Re og Andebu har vedtatt forhandlinger som kan fjerne hovedbegrunnelsen for at initiativet ble fremmet. Det er derfor en reell mulighet for at initiativet kan bli trukket.

65.2 Interkommunalt samarbeid

Ved fordelingen av prosjektskjønnsmidler prioriteres fortsatt felleskommunalt fornyingsarbeid. Fylkesmannen har gjennom flere år aktivt støttet forskjellige prosjekter i regi av 12-k samarbeidet. Dette samarbeidet omfatter alle Vestfold-kommunene, bortsett fra Sande og Svelvik som regionalt har valgt å samarbeide med Buskerud-kommunene i Drammens-regionen. Dette er i tråd med det dominerende pendlings- og reisemønsteret i området. Disse to kommunene får derfor støtte til utviklingsprosjekter med Drammen og omegnskommuner, som i sin tur er støttet av Fylkesmannen i Buskerud, når det er aktuelt. De får selvfølgelig skjønnsmidler på egne vilkår også.

Et nytt initiativ innenfor kommunalt samarbeid ble tatt av kommunene Re, Holmestrand og Hof i 2008. Disse kommunene har foretatt sammenslåing av flere kommunale tjenester allerede, og flere vurderes. Arbeidet er videreført i 2010. Prosjektet har også fått fornyingsmidler fra Fylkesmannen de siste 2 årene. Vi forventer ytterligere konkrete resultater av dette arbeidet og vil rapportere nærmere på dette etter hvert.

Resultatområde 66 Bolig- og bygningsrett

Sakene behandles innen 3 måneder.

66.1 Byggesaker

Det er behandlet 246 saker inkl. sette-saker.

66.2 Saker om ekspropriasjon

det er ikke behandlet saker.

66.3 Klage etter eierseksjonsloven

Det er ikke behandlet saker.

Klage etter eierseksjonsloven - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMVE	0	0	0	
Sum	0	0		

66.4 Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård

Det er ikke behandlet saker.

Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMVE	0	0	0	
Sum	0	0		

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
62 Kommuneøkonomi	kr 381 803,38	kr 0,00
66 Bolig- og bygningsrett	kr 1 485 455,91	kr 0,00
Andre oppgaver under KRD	kr 501 803,61	kr 0,00
Sum:	kr 2 369 062,00	kr 0,00

Arbeidsdepartementet

Resultatområde 73 Levekår og sosiale tjenester

73.1 Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Fylkesmannen har behandlet 203 klagesaker etter lov om sosiale tjenester i Nav; - hvorav 192 saker knyttet til §§18 /19. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært ca 3 uker.

Fylkesmannen har både i møter og pr epost gitt innspill til utarbeidelsen av rundskriv.

Fylkesmannen har hatt opplæring med alle kommuner/Nav-kontor. Opplæringen har vært tilpasset det enkelte kontors behov og har i alt overveiende grad vært gjennomført ute i den enkelte kommune/Nav-kontor. Sammenhengen med § 14a i lov om arbeids- og velferdsforvaltningen har vært berørt.

Det har i tillegg blitt gitt opplæring/informasjon i Nav-ledermøter.

73.2 Sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen - formidlingstiltak og kompetanseutvikling

Gjennom forventningsbrev til kommunene, deltakelse i Samarbeidsforum Nav (sammen med KS og Nav Vestfold) og Nav-ledermøter har Fylkesmannen gitt informasjon om politiske satsinger og formidlet erfaringer fra tiltaksutvikling på det kommunale tjenestefeltet. Gjennomføring og utvikling av kvalifiseringsprogrammet, økonomisk rådgivning, boligsosialt arbeid og tiltak for å redusere og bekjempe barnefattigdom har vært blant hovedtemaene.

I arbeidet med råd og veiledning til kommunene har Fylkesmannen videreformidlet og drøftet problemstillinger

med direktoratet for best mulig rådgivning om lovforståelse og innretning av sosiale tjenester, bl.a. om midlertidig botilbud, kvalifiseringsprogrammet, fengselsprosjektet mv. Gjennom muntlig og skriftlig formidling har vi informert kommunene om sentrale konferanser, opplæringstilbud (HPMT mv) og tiltaksutvikling. I enkelte tilfelle har vi også hatt dialog med Arbeidsdepartementet om lovbestemmelser og –fortolkning, og med informasjon til kommunene i etterkant.

Kontakten mellom Navs fylkesledd og kommunene ivaretas gjennom direkte dialog uten særskilt medvirkning fra Fylkesmannen. Temaer som berører samarbeidet i partnerskapet har imidlertid vært drøftet i samarbeidsmøter. Fylkesmannen har ansvar for ledelse og drift av Samarbeidsforum Nav, som er et drøftingsorgan for representanter for ledelse i Nav Vestfold, KS BTV v/ sekretariat og rådmannsutvalg og ledelse/fagavdeling hos Fylkesmannen. Hensikten med forumet er å legge til rette for best mulig samhandling mellom de statlige og kommunale instanser som har ansvar for gjennomføring av reformen i fylket. Forumet har vært i drift siden oktober 2005, og har hatt 3 møter i 2010. Høsten 2010 planla vi dagskonferanse om Nav med tema som ideologi, verdier og erfaringer i partnerskapet. Konferansen ble avlyst som følge av manglende oppslutning fra ledelsen i kommunene.

Alle Nav-kontor har fått tilbud om opplæring i ny lov om sosiale tjenester i Nav og med supplerende opplæringstema som Midlertidig botilbud, økonomisk stønad i akutte situasjoner, bruk av vilkår, kvalifiseringsprogram mv. Både nyansatte og erfarne medarbeidere har deltatt i opplæringen.

Fylkesmannen har begrenset tilgang til Nav-ledermøtene, men har deltatt på 3-4 møter i løpet av året. Nav-kontorenes behov for opplæring og kompetanseutvikling innen det sosiale tjenestefeltet har da vært et tilbakevendende tema. Andre tema har vært innretning av kvalifiseringsprogrammet, informasjon om tilskuddsordninger, gjennomgang av statistikk for klagesaker og erfaringer fra tilsyn med de sosiale tjenestene i Nav.

Fylkesmannen har etter søknad gitt økonomisk tilskudd til 8 kommuner. Bredden i temaer er stor, og omfatter bl.a. gjennomgang av lovverk, saksbehandling, økonomisk rådgivning og samtaleteknikk/ kommunikasjon med brukere. Opplæringen er dels gjennomført som internopplæring, dels med eksterne forelesere og/eller kursdeltakelse. Fylkesmannen har påtatt seg særskilt ansvar for kompetanseutvikling i 4 mindre kommuner som samarbeider om felles opplæring.

Fylkesmannen har deltatt i nettverkssamlinger for kvalifiserings-programmet med deltakelse fra alle kommuner. Samlingene er gjennomført i regi av fylkesprosjektet, og det er avholdt i alt 5 nettverkssamlinger i løpet av året. Fylkesmannen deltar også regelmessig i Vestfold flyktningsforum for å formidle informasjon om nye bestemmelser, orientere om temaer og utfall av klagesaker, og dele erfaringer om flyktningsarbeidet i og utenfor Nav. Det har vært 3 møter i 2010.

Gjennom tilsyn med sosiale tjenester i til sammen 6 kommuner (økonomisk stønad (2), kvalifiseringsprogram (2) og midlertidig botilbud (2)) har vi ved flere Nav-kontorer funnet svikt i de sosiale tjenestene. Erfaringer fra samtaler med ledere/mellomledere, klagesaksbehandling og henvendelser fra enkeltpersoner bidrar til å supplere bildet av at de sosiale tjenestene til dels er mangelfullt integrert i Nav-kontorene. Det synes imidlertid å være betydelige variasjoner mellom kontorene. I flere kontorer er det likevel slik at presset på oppgaver er stort, kapasiteten utilstrekkelig, og kompetansen er mangelfull både mht lovbestemmelser, saksbehandling og sosialfaglig arbeid og metodikk. Vi har derfor en økende bekymring for tilgjengeligheten til, og kvaliteten på de sosiale tjenestene i flere kontorer. Mangelfull tilgang til samtale med kompetent personale, svært begrenset råd og veiledning, herunder også økonomisk rådgivning og mangelfull kartlegging og individuell vurdering av hjelpebehov er kommentert både ved tilsyn, i klagesaker og den øvrige dialogen med kontorene. Helhetstenkning og samarbeid med andre kommunale tjenester varierer.

Vi har gitt informasjon om internkontrollplikten på Nav-ledermøter og ved all opplæring i lov om sosiale tjenester i Nav.

Representanter fra kommunene, inkludert deltakelse fra rådmennene, medvirket til utviklingen av resultatindikatorer for de kommunale tjenestene i Nav-kontorene i 2009. Fylkesmannen medvirket som observatør i en innledningsfase, men har seinere ikke hatt noen aktiv rolle i dette arbeidet.

Fylkesmannen orienterer skriftlig og muntlig om tilskuddsordningene ved informasjon på vår hjemmeside, møter med Nav-ledere, Faglig forum for rus og psykisk helse, og e-poster til berørte enheter i kommunene i og utenfor Nav. I desember 2010 arrangerte Fylkesmannen eget møte for kommunene med konkret og praktisk orientering om tilskudd og søknadsprosess. Kommunene er i stor grad kjent med tilskuddsordningene. Mange av dem har mottatt tilskudd i flere år, mens nye er oppfordret til å søke. Vi legger vekt på å vurdere tilskuddene i sammenheng internt i embetet.

73.3 Kvalifiseringsprogrammet

For å spre kunnskap om kvalifiseringsprogrammet har vi gitt orientering og holdt innlegg om kvalifiseringsprogrammet både etter forespørsel og på eget initiativ til offentlige virksomheter og samarbeidspartnere. Utover det har det meste av veiledningen vært direkte rettet mot den enkelte kommune.

Den grunnleggende opplæringen om kvalifiseringsprogrammet til alle Nav-kontor ble avsluttet i 2009. Det siste kontoret ble etablert i løpet av 4. kvartal 2009, og alle kontorene hadde ansvar for iverksetting av programmet i 2009. Opplæringen har derfor i større grad hatt karakter av råd og veiledning om konkret gjennomføring av ordningen, organisering av arbeidet og iverksetting av individuelt tilpassede program. I samarbeid med kompetanseveilederne har det likevel vært gitt noe supplerende opplæring til nye medarbeidere i kontorer med turn-over.

Kvalifiseringsprogrammet er som nevnt, omtalt som en prioritert oppgave i forventningsbrevet til kommunene, og har ellers vært tema i møte med kommuneledelse i flere kommuner. KS og rådmannsutvalget er jevnlig orientert om utvikling av ordningen gjennom samarbeidsmøter. Ved avslutning av fylkesprosjektet er kommunene stimulert til å opprettholde og videreutvikle ordningen ut fra rettighetsperspektivet for brukerne.

Gjennom systematiske besøk til alle Nav-kontor har fylkesprosjektet fanget opp behov for veiledning og faglig støtte. Kompetanseveilederne har ofte deltatt i besøkene, og inngått videre avtaler om veiledning ved behov. Det er også gitt veiledning pr telefon og e-post.

I regi av fylkesprosjektet er det etablert faglige fora i form av nettverksamlinger for dem som arbeider med kvalifiseringsprogrammet i Nav-kontorene. Som nevnt, har alle kommuner deltatt, og deltakerne har vært delt i 3 grupper ut fra kommunestørrelse. Sammen med de kommunale kompetanseveilederne har Fylkesmannen hatt hovedansvar for det faglige innholdet i nettverkssamlingene. Temaer har vært tiltaksutvikling, fengselsprosjektet, individuell plan og praktiske/administrative spørsmål knyttet til ordningen.

Fylkesmannen engasjerte 4 kommunale veiledere i 20% stilling høsten 2007. Alle var operative fram til mars 2010, da en av veilederne sluttet. Vi vurderte at kapasiteten likevel var tilstrekkelig til å ivareta kommunenes behov for veiledning som hadde avtatt fra innledningsfasen.

Koordinering av arbeidet og faglig oppfølging av veilederne er gjennomført ved regelmessige møter om lag 2.hver måned og løpende kontakt pr. telefon og e-post. Møtene har vært en arena for å dele erfaringer og drøfte videre arbeid. Særskilte behov på enkelte kontor, gode eksempler på individuelt tilpasning av program og eventuelle utfordringer i utviklingsarbeidet har også vært tema.

Så langt mulig har opplæring og veiledning om kvalifiseringsprogrammet vært samordnet med annen opplæring i Nav. Gjensidig samarbeid og informasjon om opplæringsaktiviteter rettet mot kommunene mellom Nav Vestfold og Fylkesmannen har vært systematisk gjennom hele året. Fylkesmannens opplæringsaktiviteter er nedfelt i fylkesleddets kompetanse- og opplæringsplan.

Fylkesprosjektet i Vestfold, dvs. prosjektledelse og veiledere, har deltatt på alle regionale og nasjonale konferanser i løpet av året. Vi har ikke hatt eget ansvar for gjennomføring av arrangement siden høsten 2009.

Vi har samarbeidet med NAV Vestfold om all rapportering som gjelder kvalifiseringsprogrammet. Videre har vi deltatt på videokonferanser i regi av direktoratet, hvor det blant annet tas opp til drøfting de resultater og utfordringer som fremkommer i rapporteringen. Sluttrapporten for kvalifiseringsprogrammet ble utarbeidet i fellesskap og innsendt 16.12.10.

73.4 Utenrettslig økonomisk rådgivning

Det er gjennomført en 2-dagers fagsamling for økonomiske rådgivere for ansatte på Nav-kontor i mars 2010. Det

er også gjennomført et grunnkurs for ansatte på Nav-kontor som ønsker mer kunnskap om tjenesten økonomisk rådgivning. Begge kursene er gjennomført i samarbeid med Fylkesmannen i Telemark.

Det er etablert et faglig forum for økonomiske rådgivere i Vestfold og Telemark. Forumet møtes 3 til 4 ganger i året. Det er deltakerene selv som lager dagsorden og innkaller aktuelle forelesere. Regionkontaktene i Oslo og Akershus deltar på de fleste av møtene. Avhengig av hvor møtet arrangeres i Telemark eller Vestfold, deltar fylkesmannens kontaktperson fra det aktuelle fylket.

På bakgrunn av ønske fra Nav-ledere i 4 kommuner tok Fylkesmannen i 2009 initiativ til å starte opp et interkommunalt samarbeid om økonomisk rådgivning. På vegne av kommunene søkte Fylkesmannen prosjektmidler fra AVdir.

På slutten av 2009 ble det innvilget midler. Vertskommunen ansatte en prosjektleder som tiltrådte i stillingen 08.03.2010. Fylkesmannen har fulgt opp prosjektet bl.a. ved å ha 2 møter med Nav-lederne i de aktuelle kommunene. Prosjektleder deltok på det ene møtet. Årsrapport fra prosjektleder er under utarbeidelse.

Fylkesmannen har besvart henvendelser fra enkeltpersoner som har opplevd at de ikke har fått tilbud om økonomisk rådgivning ved Nav-kontorene. Fylkesmannen har i kontakt med kommunene påpekt ansvaret for å gi et slikt rådgivningstilbud og bedt kommunen gjøre rede for innholdet i tjenesten.

73.5 Boligsosialt arbeid

Samarbeidet med Husbankens regionkontor og Fylkesmannen i Buskerud er videreført i 2010, med blant annet 1 planleggingsmøte. Vi har sammen med Fylkesmannen i Buskerud deltatt på kommunenettverk som er etablert på tvers av fylkene.

I deltakelse på Nav-ledermøter har vi formidlet informasjon om boligsosialt arbeid med tanke på størst mulig helhetlig innsats i Nav-kontorene. Vi har også gitt informasjon om Husbankens virkemidler og mulighetene til deltakelse i faglige nettverk og samlinger. Som nevnt, er det også gitt opplæring i enkelte kommuner om hvilket ansvar kommunen har i forhold til midlertidig boligtilbud og ansvaret for å gi hjelp til å skaffe varig bolig.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med kommunens tjenestetilbud om midlertidig botilbud i 2 kommuner etter lov om sosiale tjenester i Nav. Tilsynet avdekket at tilbudet i en av kommunene var mangelfullt. Vi vurderer at tilsynet har vært nyttig når det gjelder både å bidra til økt kompetanse. Erfaringen så langt er også at kommunene i ettertid retter manglene ved å sikre at både tildeling av midlertidig bolig er i samsvar med lovens krav og at kvaliteten på tilbudet er forsvarlig. I tilsynet er det også lagt vesentlig vekt på økt oppfølging av den enkelte for å skaffe permanent bolig som er det viktigste målet. Som en konsekvens av tilsyn på dette område i fjor, har en kommune igangsatt arbeid med å vedta ny boligsosial handlingsplan, hvor tiltak for å rette opp manglene påpekt ved tilsyn, inngår i planen.

Gjennom klagesaksbehandlingen og andre henvendelser fra tjenestemottakere følger vi med på hvordan kommunene ivaretar boligbehovet til den enkelte, og understreker dette i våre skriftlige og muntlige tilbakemeldinger til kommunene.

I møte med NAV-lederne gjør vi tilskuddsordningene kjent og gir veiledning i utforming av søknader.

5 kommuner søkte om tilskudd til boligsosialt arbeid i 2010, og alle søknadene ble innvilget. For 3 av kommunene, innebar dette en videreføring av tilskuddsperioden, mens 2 kommuner var nye søkere. Vi har hatt møte med en av kommunene etter tilsetting i prosjektstilling og deltatt på nettverksmøte i annen kommune.

73.6 Barnefattigdom

Fylkesmannen har vurdert 5 søknader om tilskudd og fremmet innstilling til direktoratet.

Tre kommuner fikk anledning til å benytte ubrukte midler fra 2009, men ble ikke tildelt friske midler. En kommune ble prioritert ved tildeling, og fikk tilskudd med kr 250 000,- mens en annen kommune fikk avslag. Søknadene ble behandlet i møte mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet og Fylkesmannen i mars 2010.

Mange kommuner i Vestfold har betydelig levekårs- og fattigdomsproblematikk, noe som også berører barn i mange familier. Fylkesmannen har lagt vekt på å informere kommunene om tilskuddsordningen med tanke på iverksetting av konkrete tiltak. Vi har orientert muntlig og skriftlig til Nav-lederne, og gjennom informasjon på Fylkesmannens hjemmeside. Vi vurderer at tilskuddsordningen er godt kjent, og flere kommuner har allerede mottatt midler i 3-4 år, men uten at tiltakene foreløpig er innlemmet i ordinær drift.

Som ledd i oppfølgingsarbeidet er det gjennomført besøk og kommunikasjon pr telefon og e-post til en kommune. Etter invitasjon fra Arbeids- og velferdsdirektoratet har en annen kommune vurdert å medvirke i et felles arbeid om utvikling av handlingsplan mot barnefattigdom. Fylkesmannen har hatt en løpende dialog med kommunen om dette inntil den besluttet å avslå tilbudet.

Fylkesmannen har orientert generelt om Fafos evalueringsrapport av tilskuddsordningene som gjelder barnefattigdom.

Det har ikke vært konkrete forespørsler til oss om deltakelse i forsøks- eller pilotprosjekter.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
73.3 Kvalifiseringsprogrammet	kr 83 485,84	kr 488 357,85
73.9 Andre oppgaver – Sosialtjeneste (rest 73)	kr 296 222,06	kr 565 269,12
74 Tilsyn med sos. tj. i arbeids- og velferdsforv.	kr 400 683,32	kr 30 849,67
Andre oppgaver under AD	kr 276 028,43	kr 0,00
Sum:	kr 1 056 419,00	kr 1 084 476,00

Resultatområde 75 Habilitering og rehabilitering

75.1 Habilitering og rehabilitering – nasjonal strategi

FM deltok på Helsedirektoratets erfaringsseminar om koordinerende enhet 6. januar 2010 der Ramboll presenterte sin undersøkelse med påfølgende diskusjon om temaet. Vi har også deltatt på regional rehabiliteringskonferans arrangert av Helsedir. Sunnaas sykehus, Helse sør-øst og FM i Buskerud og Østfold. FM i Vestfold samarbeidet i forkant med enkelte kommuner for å skaffe bidrag til programmet.

I tillegg har FM vært aktiv i 12- kommunesamarbeidets pleie- og omsorgsforum hvor temaet har vært oppe både på møter og på dagsseminar. Det er laget en oversikt over alle kontaktpersonene for de koordinerende enhetene i Vestfolds 14 kommuner.

Vi planlegger i 2011 å ta initiativ til et Vestfoldseminar hvor vi vil fokusere både på samhandling og koordinerende enhets funksjon, oppgaver og synlighet.

75.2 Barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier

Fylkesmannen deltar i fagnettverk for barn og unge med funksjonsnedsettelse, i regi av 12 kommunesamarbeidet i Vestfold. Fagnettverket ble opprettet i mai 2009. Nettverket skal ha fokus på felles løsninger, fagutvikling, læring og resultater. Det har vært avholdt 11 møter i 2010.

Vi har ikke fått henvendelser om prosjektet Familieveiviseren.

75.3 Unge personer med nedsatt funksjonsevne i alders og sykehjem

Vi har gjennomført en kartleggingsundersøkelse. Siden det var noe uklarhet om registreringen også gjaldt personer i bolig med heldøgns omsorg og pleie, var det noen personer registrert i første runde. FM har fått tilbakemelding fra alle 14 kommunene og fått bekreftet at det i 2010 ikke var bosatt noen personer under 50 år i sykehjem.

Resultatområde 76 Kvalitet og samhandling

Besvares i underpunktene

76.1 Samarbeid mellom 1. og 2.linjetjenesten

12-kommunesamarbeidet i Vestfold har etablert en modell for helse- og omsorgssamhandling. Dette har avløst det tidligere Kontaktutvalget mellom kommunene og sykehusene. Fylkesmannen deltok i dette.

I det nye organet med 12-kommunesamarbeidet deltar ledere fra alle de 12 kommunene og ledere i spesialisthelsetjenesten (SIV og PIV). FM har observatører på både strategisk og operativt nivå. Det samme har KS. FM's samordningsforum for omsorgsplanen (se omtale der), skal knyttes opp til denne strukturen. Fylkes øvrige 2 kommuner (Sande og Svelvik) er knyttet opp til samhandling og samarbeid i Vestviken HF som ligger i Drammen/Buskerud.

12kommunesamarbeidet opprettet en stilling for samhandlingskoordinator i 2010, men stilling ble ikke besatt før i januar 2011. Det somatiske HFet, Sykehuset i Vestfold (SiV) har egen person med ansvar for samhandling. Det psykiatriske HFet (PiV) har ikke egen stilling for dette. Det arbeides med at de to foretakene skal samles til ett i løpet av 2011.

Kommunene og helseforetakene har en rekke samarbeidstiltak, alt fra praktiske prosedyrer til rutiner for inn og utskrivning. Innen psykiatrien er det en praktisk samarbeidsprosjekt mellom HFet og en gruppe kommuner med egen prosjektkoordinator ansatt i HF. Det er inngått samarbeidsavtaler mellom kommunene og HFene.

76.2 Individuell plan

I samarbeid med Kompetansesenter Rus, SØR-ØST, har det vært gjennomført opplæringstiltak i oppstart og bruk av Individuell Plan (IP) for personer med rusmiddelproblemer og psykiske lidelser.

Vi etterspør tall for hvor mange som har IP i en rutinemessig årlig dagsprevalensundersøkelse av kommunenes og HFets tilbudet til personer med rusproblemer og ved besøk i kommunenes rus- og psykisk helsetjeneste.

Vi har ikke lenger egne samlinger for innføring i kravet om IP, men legger vekt på om IP er utarbeidet og benyttet i hendelsesbaserte tilsynssaker

76.3 Nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten

Fylkesmann har integrert denne strategien i det øvrige arbeidet slik at kvalitetsforbedring er en naturlig og implementert del av ordinær drift, og tema i kontakt med kommunene gjennom opplæring, møter og oppfølging etter rapporteringer og tilsyn.

76.5 Felles digitalt nødnett

Ikke aktuelt for Vestfold i 2010

Resultatområde 77 Andre oppdrag

77.1 Helsemessig og sosial beredskap

Helsetilsynet har vært på tilsyn i to kommuner sammen med Fylkesmannens faggruppe beredskap. Kommunene har varierende grad av fokus på beredskap og fikk testet deler av beredskapen i forhold til pandemien.

Kommuneoverlegene var svært sentral i ledelsen av dette arbeidet. Kommunene syntes å ha velfungerende kriseteam som helt eller delvis lar seg mobilisere på kort varsel på tross av manglende beredskapsplikt for de

involverte.

Det er i liten grad gjennomført kommunespesifikke ROS analyser i beredskapssammenheng. Kommuneoverlegene er dessuten lite sentral i dette arbeidet ikke minst grunnet perifer plassering i den kommunale organiseringen. Dette er betenkelig opp mot forventningene til medisinsk faglig rådgiving i samhandlingsreformen.

77.2 Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	1	4
Sum	1	

77.3 Særfradrag

Særfradrag for utgifter til behandling utenfor den offentlige helsetjenesten. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	38	55
Sum	38	

77.4 Førerkortsaker

Det er rapportert i eget skjema til H.dir.

Gjennomsnittstiden som er oppgitt gjelder dispensasjonssakene og er lest ut av rapport hentet fra Helsedirektoratet.

Førerkort. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	1535	
Sum	1535	

77.5 Pasientjournaler

Pasientjournaler. Antall saker.

Embeter	Antall
FMVE	3
Sum	3

77.6 Rett til trygderefusjon

Ingen rapporteringskrav

77.7 Helse- og omsorgsmelding (tidligere Helse og sosialmelding)

Det ingen rapporteringskrav

Kommer som egen melding

77.8 Rettssikkerhet ved ytelse av helsehjelp med hjemmel i pasientrettighetsloven kap. 4A

Fylkesmannen har i 2010 gjennomført flere opplæringer i form av foredrag, opplæring ute i kommunene og i spesialisthelsetjenesten. Det har vært møter og skriftlige bidrag til opplæring i tannhelsetjenesten. Prosjektet med Utviklingstjenesten for hjemmetjeneste og sykehjem (tidligere Undervisningssykehjemmet) ble vidreført fra 2009 frem til oktober 2010. Formålet var blant annet impementering av regelverket. Ved prosjektavslutningen er det inngått en samarbeidsavtale mellom Fylkesmannen og Utviklingssenteret hvor samordningen av kompetanseheving, prosjekter ol er skissert.

Fylkesmannen har og hatt 3 møter med fylkets overordnede faglig ansvarlige i 2010.

Det er planlagt at opplæringstiltakene skal fortsette i 2011. Det er inngått avtale med Utviklingssenteret om dette, det gjennomføres egne opplæringssamlinger i Fms egen regi og møtene med de overordnede faglige ansvarlige vil fortsette som fast rutine.

Resultatområde 83 Folkehelsearbeid

Besvares i underpunktene

83.1 Folkehelsearbeid generelt

Samhandlingsreformen har vært et gjennomgående tema inn i partnerskapet til kommunenes folkehelsekoordinatorer, til de ledende helsesøstre, til tannhelsetjenesten og miljørettet helseverntjenesten. FM har bidratt med innlegg om temaet ved flere konferanser og i tillegg til deltakelse inn i arbeidet med regional plan for folkehelse. Sammenhengen med Utviklingstrekkrapporten 2010 og de nye lovforslagene fikk særlig fokus siste delen av året.

Veiledning av dokumenterte tiltak er en løpende oppgave for fylkesmannen, i tillegg til at det i 2010 ble utarbeidet 3 kunnskapsrapporter i regi av partnerskapet i anledning arbeidet med regional plan for folkehelse.

Status overkommunenes rullering av planer, utarbeides av fylkeskommunen i et avtalt plansamarbeide som ditribueres 2 ggr/år eller ved endringer.

Hso-avd har én representant inn i FM's plagruppe og får alle planer etter plan- og bygningsloven til uttalelse. Antall plansaker i 2010 er 162 totalt.

Folkehelserådgiver deltar i regionalt partnerskap for folkehelse, med litt ulike treffpunkt, men med 4 faste møter i året med de kommunale folkehelsekoordinatorene og frivillige organisasjoner med partnerskapsavtale.

Folkehelsearbeid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE		
Sum	0	

83.2 Miljørettet helsevern

Antall saker: 7

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid: 4 måneder.

FM har i 2010 inngått i et tettere samarbeide med miljørettet helseverntjenesten, både for å tilby kompetanseheving, følge godkjenningrutinene (av skoler og barnehager) bedre opp m.m. Oppdatert oversikt over status på godkjenning av skoler og barnehager i Vestfold er under utarbeidelse. Som en sentral del av samarbeidet er det fokusert på å oppnå en felles oversikt og forståelse av de utfordringene som kommunene i dag har innen miljørettet helsevern.

Når det gjelder behov for nytt/revidert veiledningsmatriell så er vi av den generelle oppfatning at det bør utarbeides mer forenklede veiledere (sammelign eksempel TA-2115/2005 som er meget omfattende) som er mer brukervennlig og prosessveiledende opp mot de i kommunen som skal saksbehandle klagesaker, gjerne vedlagt eksempelsaker. Det vises for øvrig til våre høringsuttalelser til " Musikkannlegg og helse - veilder til arrangører og kommuner".

Et tema som har fått og får noe fokus fremover, er annet lov- og forskriftsverk som grenser opp mot forskrift om miljørettet helsevern, og hvem av de skal sakene behandles etter. I 2010 ble det avholdt et halvdagsmøte med miljørettet helseverntjenesten om Opplæringslovens § 9a og Forkrift om miljørettet helsevern for skoler og barnehager. Følges videre inn i 2011. Utviklingstrekkrapporten 2010 og ny folkehelselov har også vært tema her i 2010.

MHV-tjenesten spiller en tydelig rolle i kommunenes planarbeide med å vurdere helsehensyn. Bla mye annet er radon et fast tema, selv om forekomsten i fylket er noe varierende. I tillegg driver den interkommunale miljørettet helseverntjenesten et prosjekt for å få en bedre oversikt og mer presise hensynssonekart.

83.3 Ernæring, fysisk aktivitet, tobakk og seksuell helse

Fylkesmannen inngår i et partnerskapsnettverk sammen med Fylkeskommunen, Tannhelsetjenesten, Krefthforeningen og Norges astma og allergiforening omkring temaer i tilknytning til levevaner, fortrinnsvis tobakk/snus og kosthold. Disse samarbeidspartnerne har ansvar for ulike områder og dekker således et ganske stort felt. Tannhelsetjenesten har driveransvaret og nettverksgruppen dekker temaer som FRI-programmet (58% deltakelse ved siste måling), røykeslutttiltak i vgs, nyfødtafdeling og røykfrie inngangspartier, røykesluttinstruktører, matretningslinjer i barnehage og skole. Det har vært avholdt "BraMat"-kurs og kurs i endringsfokuseret rådgivning.

Tilbakemelding fra fylkeskommunen om levevanestatus i vgs: 9 av 10 vgs skoler har svart på kartleggingen.

- * Ingen skoler har tilrettelagt for 60 min daglig fysisk aktivitet
- * 7 av 9 skoler følger retningslinjer for mattilbud, 1 delvis og 1 "nei"
- * Alle skolene er vedtatt røykfrie av fylkestinget. 8 av 9 har imidlertid egne uteområder avsatt til røyking
- * 2 skoler har hatt tilbud om røykeslutt, mens 7 ikke har hatt slikt tilbud siste år.

Seksuell helse er tema i forumet med ledende helsesøstre. Det er de som mottar utlysning og er søkere på tilskudd til handlingsplanen for forebygging av uønsket svangerskap og abort; 370.000,- tildelt i 2010. Fylket har studenthelsestasjon på Høyskolen.

83.6 Smittevern

Januar 2010 var fremdeles preget av pandemihåndteringen. Situasjonen var mer avklart i forhold til gjennomføring av massevaksinasjonen med bedre tilgang på vaksiner. Pandemien var heldigvis ikke så alvorlig for folk flest som først fryktet, men noen ble likevel alvorlig syke med behov for intensiv behandling over lang tid, også i Vestfold. Informasjonsbehovet var fremdeles stort og det fremkom etter hvert økende kritikk av sentrale helsemyndigheter både i forhold til sykdommens alvorlighetsgrad, behovet for vaksine og behandling med antiviralia. Behovet for telefonkonferanser både med Hdir og kommuneoverlegene i fylket avtok gradvis. Vårt inntrykk er at pandemihåndteringen ble gjennomført på en god måte i Vestfold. Samarbeidet med sentrale helsemyndigheter fungerte også tilfredsstillende og vi hadde god nytte av telefonkonferansene som ble avholdt.

Smittesituasjonen i Vestfold har ellers vært udramatisk, men vi har også vår andel av MRSA og ESBL både i spes.h.tj., i kommunale institusjoner og i hjemmetjenesten. Det er fortsatt en øking av antall tilfeller. Samarbeidet mellom SiV og kommunene i Vestfold om smittevern fungerer godt i forhold til å håndtere disse situasjonene ute i kommunene. Det er ofte en krevende oppgave fordi det ikke er tilrettelagt for hensiktsmessig smittevern i kommunale institusjoner. Det er viktig å ha fokus på dette under planlegging av både sykehjem og andre boliger for heldøgns pleie og omsorg, ikke minst sett i lys av nye oppgaver for kommunene knyttet til samhandlingsreformen.

Det utferdiges en egen årsrapport om smittevernbiand gitt fra SiV HF til kommunene i Vestfold.

Vi har ikke behandlet noen individrettede smittevernsaker i 2010

Resultatområde 84 Primærhelsetjeneste

Se rapporteringen for hver enkelt underpunkt

84.1 Allmennlegetjenesten inkludert fastlegeordningen

Vestfold har ingen problemer med kapasitet og stabilitet i fastlegeordningen. Den økte pågangen av ferierende om sommeren fører til økt behov for beredskap ved legevaktene. Dette er innarbeidet, men det oppstår til tider lang ventetid ved toppbelastninger av legvaktene som er bygget for normaldrift og normalbefolkning. Kommunene har ingen kompensasjon for disse årevise svingningene, hverken med tanke på legetidbudet eller tilsvarende belastning i pleie og omsorgssektoren.

84.2 Turnustjeneste

Buskerud, Telemark og Vestfold gjennomfører kurs og samlinger for turnusleger, fysioterapeuter og kiropraktorer felles. Ansvaret går på omgang i to-års perioder. Det er løpende vurdering av kvaliteten for å sikre forbedring. Det ble ikke gjennomført samling for turnusveiledere i 2010, men det er planlagt våren 2011. Rekrutteringen av veiledere er uproblematisk. Kommunene har derimot problem ved at de har fått korte frister for oppretting når det kommer flere kandidater og avvikling/pause når kandidatene plutselig ikke kommer.

Alle turnusleger har tjeneste ved sykehjem og alle har veiledning i en eller annen form. Erfaringen er at dette stort sett går greit og vi har ikke har alvorlige hendelser eller andre tegn på svikt på dette området.

84.3 Klagesaksbehandling etter lov om helsetjenesten i kommunene, pasientrettighetsloven og lov om sosiale tjenester

Her er det ikke egeet rapporteringskrav, Fylkesmannen skal rapportere i RegRot til Statens helsetilsyn. Vi har rapportert i RegRot.

Det vises til til pkt. 81 hva gjelder antall saker knyttet til lov om sosiale tjenester.

Lov om helsetjenesten i kommunene med tilhørende forskrifter. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE		
Sum	0	

84.4 Helsetjenesten til innsatte i fengsel

Vi har kun behandlet enkeltsaker fra innsatte i 2010. Vi har ikke hatt faglige samlinger.

Vi har 7 fengslser i fylket og vil prioritere faglig samling for fengselshelsetjenesten i 2011.

84.5 Helsetjenestetilbud til asylsøkere, flyktninger, familiegjenforente og direktebosatte overføringsflyktninger

Vestfold har ved utgangen av 2010 tre statlige mottak for asylsøkere, Fossnes (Stokke kommune), Tønsberg og Larvik.

Tønsberg, Nøtterøy og Stokke kommune samarbeider om et felles senter for migrasjonshelsetjeneste. Senteret har også tilknyttet seg psykolog fra Psykiatrien i Vestfold HF. Senteret har gjennomført kompetansehevende kurs. Fylkesmannen har ikke deltatt i dette eller gjennomført andre kompetansehevende kurs i 2010. Lege og psykolog ved senteret har tatt opp problemet ved at det er for vanskelig å henivse psykisk syke asylsøkere og innvandrere til oppfølging ved distriktpsikiatrisk skenter. Dette er omtalt i artikkel i Tidsskrift for Norsk psykologforening 9-2010. side 856-858. Vi har i egenskap av helsetilsyn åpnet tilsynssak i fem saker for å undersøke om det

pasientene får forsvarlige helsetjenester på HF-nivå.

I Larvik kommune er det statlige mottaket organisert med at asylsøkerne bor i spredte boliger, i stor grad fordelt etter etnisitet. Kommunen har en helsesøster i opp til 40% stilling som har kontakt med alle nyankommede asylsøkere. De henvises til legekontakt med kommunelegen og fordeles deretter til fastleger i kommunen. Spesielle problemstillinger følges opp av kommunens personale inntil det er etablert ordinær helsekontakt.

I Sandefjord var det tidligere asylmottak, men dette er nedlagt. Kommunen hadde va 60% stilling til helsesøster for kontakt med denne gruppen, men stillingen er omdisponert.

I Horten har det NAV-baserte flyktingeteamet kontakt med helsesøster i 100% stilling som deler arbeidstiden mellom en skole med mange innvandrere/flyktingebarn og gruppen av flyktinger i kommunen.

84.6 Helse- og omsorgstjenester i et flerkulturelt samfunn

Vi har hatt liten aktivitet på dette området, men besvart og fulgt opp henvendelser i 2010. I desember 2010 ble det tatt initiativ fra fylkesmannen til kartlegging av behovet for og den faktiske bruken av tolk i fylket. Denne kartleggingen omfatter kommunene, med deres tjenester, og helseforetakene. Arbeidet skal oppsummeres i april 2011. Tiltak vil bli utformet i løpet av 2011.

84.7 Helsetjenestetilbud til personer utsatt for seksuelle overgrep eller vold i nære relasjoner

12.kommunesamarbeidet (12 av 14 kommuner) deltar i ordningen med overgrepsmottak i Vestfold fylke. Overgrepsmottaket i Vestfold er organisert rundt et ambulerende team med døgnerberedskap der 12 sykepleiere har spesialkompetanse på fagområdet. Sykepleierne samarbeider med legevaktslege/fastlege om undersøkelse av pasient. Tilbudet til overgrepsutsatte gis i hovedsak ved fylkets 4 legevakter. Ved behov gis tilbud hos fastlege eller ved helsestasjon for ungdom. Pasienter får tilbud om medisinsk undersøkelse og behandling, rettsmedisinsk undersøkelse og psykososial støtte og behandling.

12K er anmodet av FM om å bidra i arbeidet med å utarbeide kommunale planer for helsetjenester ved vold i nære relasjoner.

84.8 Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

FM har 4 årlige møter med ledende helsesøstre hvor FM's time fast inngår. Denne benyttes til informasjon om nye statlige føringer, regelverk o.a. samt å fange opp signaler fra kommunene. Uten at det foreligger noen dokumentasjon på det her (utover hva som finnes i KOSTRA), meldes det helt tydelig om en presset tjeneste, med lite plass for deltakelse i det helsefremmende og forebyggende arbeidet, - selv om det naturligvis er variasjoner. FM følger med på dette, med tanke på tjenestenivå og kvalitet, men også på grunn av Samhandlingsreformen.

Det har vært avholdt ett veiledningsmøte med en kommune pga avisoppslag omkring omorganisering av helsesøsterressursen.

84.9 Svangerskapsomsorgen

FM har ikke mottatt meldinger fra noen kommune om at jordmordekningen er utilstrekkelig.

84.10 Kjønnslæstelse

Forvaltning av tilskudd til kommunene. Hatt noe samarbeid med oppvekst- og opplæringsavdelingen og med BUPA. Ingen kompetansehevende tiltak i 2010.

84.11 Tannhelse

Er en del omtalt under 83.1. Tannhelsetjenesten (THT) er en sterk og tydelig aktør på folkehelseområdet. FM og THT har 2 årlige samarbeidsmøter hvor det informeres og drøftes saker av felles interesse. Fylkestannlegen og fylkeslegen har annehver gang ansvar for innkalling og sakliste. THT inngår aktivt i folkehelsepartnerskapet og møter således alle kommuner 4 ggr pr år. Flere av kommunene har et godt samarbeide mellom THT, skole/ skolehelsetjeste. I 2010 er det brukt tid på å implementere retningslinjer for meldeplikt til barnevernet ved mistanke om omsorgssvikt, 1:1-samtaler om røyk og snus med ungdomsskoleelever, samt kompetanseheving av tannhelsepersonalet på "motiverende samtale".

Resultatområde 85 Spesialhelsetjenesten

Se rapportering på hvert enkelt underpunkt

85.1 Abortloven

Det er ikke krav til rapportering på dette punktet

85.2 Sterilisering

Det er ikke behandlet noen saker i Steriliseringsnemda for Vestfold i 2010

85.3 Lov om transplantasjon

Vi har ikke hatt saker behandlet etter lov om transplantasjon

85.4 Tillatelse til å rekvirere sentralstimulerende legemidler

Totalt antall saker 395

384 saker spesiell tillatelse.

11 saker generell forskrivning

Saksbehandlingstid: gjennomsnitt 7 dager

Tillatelser til å rekvirere sentralstimulerende legemidler. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	399	12
Sum	399	

85.5 Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep

Vi har ikke hatt saker på dette området

Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	0	
Sum	0	

85.6 Godkjenning av private sykehus, privat medisinsk laboratorie- og røntgenvirksomhet

Det er ikke krav til rapportering

85.7 Funksjonsprogram for nye offentlige sykehusbygg

Det er ikke krav til rapportering

Resultatområde 86 Omsorgstjenester

Som nevnt i tidligere rapporter har Fylkesmannen i Vestfold siden 2007 hatt et samordningsforum for Omsorgsplanen 2015 med deltakelse fra ledernivå i SIV, PIV, fylkeskommunens opplæringsetat, høgskolen, 12- kommunesamarbeidet, KS, kommunale pleie og omsorgsledere, sykepleieforbundet, fagforbundet og NAV. Forumet ble evaluert i 2010.

Det har forøvrig vært avholdt møter med alle kommunene knyttet til rapporteringen til kompetanseløftet, egnemøter knyttet til IPLOS samt tett oppfølging av kommune i forbindelse med søknadene om investeringstilskuddet.

86.1 Omsorgsplan 2015

Som nevnt har det i 2010 har det vært gjennomført en evaluering av samordningsforumet, som har medført endring i sammensetningen ved at legeföreningen og opplæringskontoret for offentlig sektor også deltar. Det er i ferd med å etableres en ny struktur for samarbeidet opp mot 12-Ks modell for samhandling med spesialisthelsetjenesten. Forumet har hatt 3 møter i 2010 med et svært vidt spekter av temaer som er relevante for oppfølgingen av Omsorgsplanen 2015. Blant annet er det startet et arbeid med et prosjekt i 12k – regi for å beholde og rekruttere personell.

Kommunens omsorgsutfordringer har vært satt på dagsorden i flere sammenhenger, - bla på KS` sitt "torsdagsmøter" som arrangeres 1 gang pr mnd. Langsiktig planlegging av både personell og kompetanse er imidlertid en stor utfordring når kommunene sliter med å få dagens drift innenfor budsjetttrammene.

86.2 Demensplan 2015

FM har via utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjenester, hatt kontakt med demensnettverket som er opprettet i fylket samt deltatt på Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helsesamling om eldreomsorgens-/demensomsorgens ABC. Det har vært viktig for både utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjeneste og fylkesmannen at denne satsingen best mulig koordineres med de andre innsatsområdene i Omsorgsplanen 2015. Det har på tampen av 2010 vært kommunikasjon med kommunene for å forberede den Nasjonale kartleggingen primo 2011 i regi av Nasjonalt kompetansesenter.

86.3 Kompetanseløftet 2015

Det har vært avholdt møte med alle kommunene samlet knyttet til rapportering. Det er på bakgrunn av kommunenes rapportering per 1.2.10, tildelt ca 4,1 mill i tilskudd til kompetansehevede tiltak

Se for øvrig egen rapportering per 1.3.10 til Hdir, med kopi til HOD.

Fylkesmannen har gjennom mange år drevet et forum med fokus på utdanning /kvalifisering/rekruttering av helsefagarbeidere (tidligere omsorgsarbeidere og hjelpepleiere). Dette forumet har vært drevet også i 2010. Medlemmene kommer fra fylkeskommunen, 3-4 kommuner, spesialisthelsetjenesten, KS, opplæringskontoret for off. sektor og fagforbundet. Forumet ledes av repf for FM.

86.4 Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

Det er et utstrakt og godt samarbeid både med kommunene og Husbankens regionkontor. Vestfold fylke overskred i 2010 den opprinnelige kvoten på 590 enheter som opprinnelig var satt som "tak" for investeringstilskuddene fram til 2015. Fylkesmannen i Vestfold har derfor stor nytte av at fylkeskvoteinndelingen ble fjernet fra årsskiftet. I 2010 ble det gitt endelig tilsagn til 149 enheter;- hvorav 112 sykehjemsplasser.

86.5 Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten

Fylkesmann har integrert kvalitetsarbeidet i det øvrige arbeidet slik at kvalitetsforbedring er en naturlig og implementert del av ordinær drift, og tema i kontakt med kommunene gjennom opplæring, møter og oppfølging etter rapporteringer og tilsyn.

86.6 Undervisningssykehjem/ Undervisningshjemmetjenester/Lindrende behandling

Fylkesmannen har et nært og kontinuerlig samarbeid med Utviklingscenteret for sykehjem og hjemmetjeneste på alle måter. En repr. fra Fylkesmannen sitter i styringsrådet og vi følger ellers diverse enkeltprosjekter både faglig og med tilskudd. Det har siden 2008 vært et samarbeidsprosjekt mellom Utviklingscenteret og fylkesmannen knyttet til det nye kapitlet om pasientrettighetslovens Kap. 4 A. Prosjektet ble avsluttet 01.10.10, men fulgt opp med en konkret samarbeidsavtale.

86.7 Økt forvaltningskompetanse. Saksbehandling i helse- og omsorgstjenesten

Det gis utstrakt råd og veiledning knyttet både til klagesakene og til andre enkeltsaker. Det ble forøvrig gjennomført et undervisningsopplegg for pleie- og omsorgsnettverket høsten 2010 med tema Fylkesmanns- og helsetilsynsrollen samt klagesaksbehandling. Opplegget vil bli videreført i 2011.

Det har vært et spesielt fokus på BPAordningen og omsorgslønn inettverket.

86.8 Aktiv omsorg/Partnerskap med familie og lokalsamfunn

Utviklingscenteret har hatt aktiv omsorg som spesielt tema. Fylkesmannen har i noen grad deltatt i dette arbeidet.

Rundskriv I-6/2009 har vært fokusert ifm enkeltsaker.

86.9 Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming

Det har vært fattet 822 beslutninger i kommunen knyttet til § 4A-5, tredje ledd pkt. a. Disse beslutningene har vært rettet mot 36 personer. FM har godkjent 33 vedtak. 4 vedtak er ikke godkjent.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var i underkant av 2 mnd. 5 saker tok mere enn 3 mnd. å behandle. Bakgrunnen for dette var venting på uttalelse fra Habiliteringstjenesten.

Det vises forøvrig til rapport innsendt til Statens helsetilsyn.

86.10 IPLOS – individbasert pleie- og omsorgsstatistikk

FM har hatt spesielt fokus på IPLOS under de kommunale tilsyn og i klagesaker. Vi har arrangert IPLOs temadag hvor flere repr fra alle kommunene har deltatt.

FM har vært aktiv i avklaring av aktuelle problemstillinger som har dukket opp fra kommunene i registrering og rapporteringsarbeidet. Det har vært spesielt mye usikkerhet rundt boligregistrering, og FM oppfatter at dette er et område som krever videre avklaring.

FM har også vært aktiv i å følge med på e-helse utviklingen ved å delta på seminar om elektronisk samhandling i

Vestfold, og Nasjonalt e-helseseminar. Bruk av NORM for informasjonssikkerhet har vært aktuelle tema. FM har tatt initiativ til å få systematisert opplæring i NORM for informasjonssikkerhet og "Veileder i person og informasjonssikkerhet for helse og sosial personell i kommunene", slik at det skal bli godt forankret i kommunene.

Resultatområde 87 Psykisk helse

Se rapportering på hvert enkelt underpunkt

87.1 Tvungen undersøkelse

Det er ikke krav til rapportering på dette oppdraget

87.2 Behandling uten eget samtykke

Det er ikke krav til rapportering på dette oppdraget

87.3 Privat forpleining i det psykiske helsevernet

Det er ikke krav til rapportering på dette oppdraget

87.4 Godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern

Det er ikke krav til rapportering på dette oppdraget

87.5 Vedtak om overføring

Det er ikke rapporteringskrav til dette oppdraget

87.6 Forpleining, kontroll og tilsyn med pasienter i det psykiske helsevern

Det er ikke rapporteringskrav til dette embetsoppdraget

87.7 Videre utvikling av det psykiske helsearbeidet i kommunene

Fylkesmannen har gjennomført besøk hos psykisk helsetjeneste i alle kommunene i Vestfold hvor det blant annet ble informert om statlige føringer etter opptrappingsplanens slutt. Hovedmålet var å få et bilde på hvor kommunene hadde de største utfordringene, samt hva som faktisk fungerer bra. Møtene ble i hovedsak gjennomført sammen med rusrådgiver hos FM– dette for og tydeliggjøre statlige føringer om viktigheten av samarbeid.

Det har fra fylkesmannens side vært arbeidet aktivt med å samkjøre fagutviklingsarbeidet på områdene rus og psykisk helse.

Det har vært gjennomført møte med brukerutvalget i PIV og blitt enige om et samarbeid rundt brukervedvirkning i 2011.

Det har også vært avholdt møte med LPP bla for å høre deres mening om hvilke utfordringer vi har etter opptrappingsplanen slutt.

Det er internt i embetet satt fokus på "barn- og unge" hvor psykisk helsearbeid er en sentral del.

Det er igangsatt et utredningsarbeid for å få til en dagsprevalensundersøkelse innen psykisk helsefeltet. NAPA er samarbeidspart.

Det er faste møter md høgskolen ifm videreutdanningene.

Rapportering fra kommunene er gjennomgått og videresendt. Det samme gjelder søknader knyttet til tverrfaglig videreutdanning på psykisk helsefeltet.

87.8 Dispensasjon fra forskrift om faglig ansvarlig for vedtak i det psykiske helsevernet

Det er ikke krav til rapportering på dette oppdraget

87.9 Godkjenning av psykiatriske poliklinikker

Det er ikke krav til rapportering på dette oppdraget

87.10 Gjennomføring av tvungent psykisk helsevern for personer som ikke har bosted i riket

Vestfold hadde en hjemhenting til Norge i 2010. Ingen hjemsendelser. Hjemhenting medførte betydelig ressursbruk herfra, totalt 30 journalposter i saken, men fungerte som forutsatt.

Resultatområde 88 Rusområdet

Se rapporter på underpunktene

88.1 Alkoholoven

Det er behandlet 9 saker.

88.2 Rusmiddelarbeid

Fylkesmannen i Vestfold og Helsetilsynet i Vestfold, har også i 2010 gjennomført en dagsprevalensundersøkelse for blant annet å kartlegge ventetid på enkelte tjenester og hjelpetiltak for personer med rusmiddelproblemer. Formålet med undersøkelsen er å få en oversikt over rusmiddelarbeidet i kommunene i Vestfold, se på mulige utviklingstendenser, og gjennom dette forsøke å bidra til å skape like bilder av aktuell situasjon. Undersøkelsen er tidligere gjennomført i 2007, 2008 og 2009.

I samarbeid med fylkesmannen i Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Buskerud, samt KORUS SØR-ØST, er det gjennomført:

- Grunnkurs i Motiverende Intervju.
- Basisopplæring innen fagfeltet rus- psykisk helse med vekt på samhandling, Individuell Plan og rettssikkerhet/ saksbehandling.
- Seminar og samling rundt implementering av veilederen "Fra bekymring til handling".

FM har bidratt til videre implementering og utvikling av "Forum for rus og psykisk helse i Vestfold". Forumet har per 01.01.11 ca 70 oppnevnte deltakere fra kommuner (inkl. NAV), spesialisthelsetjeneste og brukerorganisasjoner. Forumet har i 2010 gjennomført 3 samlinger.

10 kommuner har i 2010 samlet mottatt kr 15,6 millioner kroner til 24 kommunale rustiltak. Kommunene Tønsberg og Sandefjord er med i landsomfattende forsøksordning med bruk av tillitspersoner for koordinering av psykososialt arbeid for mennesker med rusrelaterte problemer.

Prosjekt FRI – i samarbeid mellom Tønsberg og Nøtterøy:

Prosjekt FRI er spesielt rettet mot personer med rusmiddelproblemer og kriminalitetsadferd. Prosjektet har som mål å gi personer den bistand de har behov for i overgangen fra soning til liv i frihet. Ulike rapporter og erfaringer viser at overgangsfasen fra soning/institusjon er en meget sårbar periode som innebærer stor risiko for negative

konsekvenser for den enkelte, for pårørende og for samfunnet ellers. Prosjekt FRI bygger på samme lest som det prisbelønte Prosjekt FRI i Drammen der det jobbes etter en konkret arbeidsmetode der de kan vise til meget gode resultater. Sentrale elementer er å ta tidlig tak i de problemene personene har med sitt rusmiddelbruk, det å finne egnet bolig, det å finne arbeid, aktiv fritid og et sosialt nettverk for å kunne etablere seg i samfunnet på egenhånd.

Det er en nedsatt arbeidsgruppe som nå jobber med å få på plass prosjektet og nødvendig økonomi. Fylkesmannen ser på dette som et spennende interkommunalt prosjekt med et godt utgangspunkt i en konkret arbeidsmetode og som allerede er usedvanlig bredt forankret. Arbeidsgruppens deltakere er ordfører i Tønsberg, ordfører på Nøtterøy, Prosjektleder rus Nøtterøy, Kriminalomsorgen, leder NAV Tønsberg, leder rusteamet Tønsberg, leder FRI i Drammen, leder Vestfoldklinikken, leder Tønsberg kommunale eiendom, Fylkesmannen i Vestfold, politistasjonssjef i Tønsberg, ledelsen Bymisjonen i Vestfold.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
81 Tilsyn og klagesaksbeh. etter sosialtj. loven	kr 1 160 433,37	kr 36 707,59
82 Tilsyn og klagesaksbeh. etter helsetj. loven	kr 2 544 081,74	kr 316 341,47
83 Folkehelsearbeid	kr 593 650,65	kr 39 909,00
84 og 85 Primærhelsetj. og Spesialhelsetj.	kr 729 717,81	kr 278 962,45
86 og 75 Omsorgstj, Habilitering og Rehabilitering	kr -321 561,09	kr 1 020 114,50
87 og 88 Psykisk helse og Rusområdet	kr 464 312,80	kr 2 536 418,90
76 og 77 Kvalitet og samhandling og Andre oppdrag	kr 682 462,63	kr 446 557,34
Andre oppgaver under HOD	kr 149 674,94	kr 0,00
Sum:	kr 6 002 772,00	kr 4 675 011,00

Samferdselsdepartementet

Resultatområde 91 Oppdrag for Samferdselsdepartementet

Det er ikke behandlet saker.

91.1 Avkjørselssaker etter vegloven

Det er ikke behandlet saker.

91.2 Konesjon til anlegg og drift av taubaner

Det er behandlet 4 saker.

Utenriksdepartementet

Resultatområde 92 Oppdrag for utenriksdepartementet

92.1 Apostiller

Det er behandlet 1493 saker.

92.2 Forberedelse av saker om honorære konsuler

Det er ikke behandlet saker.

Kulturdepartementet

Resultatområde 95 Tros- og livssynssamfunn

Det er behandlet 76 saker.

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Resultatområde 93 Konsultasjonsprosedyrer mellom statlige myndigheter og sameting

Resultatområde 96 Gravferdsloven

Det er behandlet 76 saker.

Resultatområde 97 Lov om Helligdager

Det er behandlet 7 saker.

Resultatområde 98 Oppdrag på det administrative området

Vi har tydelig fokus på å drive effektivt og brukertilpasset utfra behovene til enhver tid.

98.1 Rekruttere og beholde medarbeidere

I stillingsannonsene våre bruker vi standardformuleringen ”det er et mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning, og å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne”. Stillingsøkere med innvandrerbakgrunn skal alltid innkalles til intervju, dersom de fyller kvalifikasjonskravene til stillingen. I innstillingen til tilsettingsrådet skal det begrunnes dersom søkere med innvandrerbakgrunn ikke er kalt inn til intervju.

Målet for 2010 om å engasjere eller tilsette minst 1 arbeidstaker med redusert funksjonsevne og med innvandrerbakgrunn, ble ikke nådd.

Vi jobber svært aktivt med ergonomisk tilrettelegging av arbeidsplassene, vi har årlige vernerunder, og vi har innført en time pr. uke til frivillig trening. Vi har tett samarbeid med vår bedriftshelsetjeneste, og har særskilt fokus på muskel- og skjelettplager. Bedriftshelsetjenesten gir rådgivning/veiledning til ledere og ansatte. Bedriftshelsetjenesten gir også lederne bistand i enkeltsaker.

Sykefraværet varierer noe gjennom året, og følges nøye opp av ledelsen og AMU. Målet for 2010 om reduksjon av sykefraværet ble ikke nådd. Måltallet var på 5 %, mens faktisk sykefravær, legemeldt og egenmeldt var 8,2%. Det alt vesentlige av sykefraværet skyldes langvarig sykdom, ikke arbeidsrelatert, og påvente av utredning, behandling og/eller operasjon.

Våre IA-delmål og tiltak blir utarbeidet i samråd med NAV Arbeidslivs-senter.

Generelt har embetet greid å beholde eldre medarbeidere, de fleste frem til ordinær pensjonsalder. Dette kan ha sammenheng med at vi bruker ordningen med velferdspermisjon aktiv, rettet mot ulike livsfaser og at vi har høyt fokus på tilrettelegging av arbeidsplasser.

Tilsatte med innvandrerbakgrunn

Embete	Antall 2010	% 2010	Antall 2011	% 2011
FMVE	1	1,1	1	1,1
Sum	1	0	1	0

98.2 Kompetanseutvikling

Fylkesmannen har ikke gjennomført felles kompetansetiltak i 2010. Det forelå ingen konkrete planer for fellestiltak da midler til kompetanse-utvikling ble kunngjort. I samråd med organisasjonene ble det derfor besluttet å avstå fra å søke om midler i 2010, også sett hen til at vi hadde en stor innsats i 2008 finansiert bla. Gjennom VOX-midler.

Fylkesmannen har derimot hatt lokalt avsatte midler til kompetanseutvikling, hvor avdelingene håndterer fagspesifikke kompetanseopåfyll og stipend til utdanning.

Fordeling menn/kvinner i lederstillinger

Embete	Kunngjorte lederstillinger	% tilsatte kvinner	% tilsatte menn	Antall kvinnelige ledere	Antall mannlige ledere
FMVE	0	0	0	1	5

Fordeling av kompetansemidler

Embete	% kompetanse kvinner	% kompetanse menn	% under 50 år	% over 50 år
FMVE	55	45	38	62

98.3 Medvirkning

Generell informasjon til alle ansatte formidles via fylkesmannens intranett, avdelingsmøter og allmøter.

Fylkesmannen har samarbeidsmøter med organisasjonene etter Hovedavtalen og vår lokale tilpasningsavtale hver annen måned, i tillegg til budsjettmøter. I samarbeidsmøtene tas det opp saker til informasjon, drøfting og forhandling i h.h.t. Hovedavtalens regler og vår lokale tilpasningsavtale. I særskilte saker nedsettes det representative arbeidsgrupper i samarbeid med organisasjonene.

98.4 Likestilling og likeverd

Likestillingsperspektivet er implementert i de ulike personalpolitiske områdene som; rekruttering, lønn, og kompetanseutvikling. Målsettinger og tiltak nedfelt i våre personalpolitiske områder ivaretas gjennom vår virksomhetsplanlegging, medarbeidersamtaler, ledelsens rapporterings-rutiner, og i våre rutinedokumenter.

Lønnsstatistikk for året 2010:

Hos Fylkesmannen i Vestfold var det 103 årsverk ved utgangen av 2010, hvorav kvinner innehar 61 årsverk og menn innehar 42 årsverk.

Hovedbildet hos Fylkesmannen i Vestfold er tilnærmet lik som tidligere. Fra ltr. 54 eller lavere er det kun tilsatt 3 menn, mens antall kvinner i tilsvarende gruppering er 28, og dette dreier seg i hovedsak om merkantile stillinger.

I saksbehandlersjiktet fra ltr. 55 til 64 er ca 25 menn og 29 kvinner, med små lønnsforskjeller mellom kjønnene.

Blant de høyest lønte fra ltr. 65 og oppover er det 14 menn og 4 kvinner. Lønnsnivået er fremdeles rimelig likt mellom gruppene.

Fylkesmannen har i 2010 laget intern handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet i vårt bygg, både som arbeidsplass og spesielt med tanke på besøkende. Prioriterte tiltak blir iverksatt i 2011. Dette gjelder først og fremst tiltak rettet mot besøkende og møte-deltakere (ytre sone). Vi vil også i 2011 ha fokus på økt kompetanse og bevissthet på universell utforming, for å bygge ned barrierer og hindre diskriminering, jf også rapporteringsområde 46.

98.5 Føringer på IKT-området

De sju arkitekturprinsippene for utvikling av IKT-systemer

Fylkesmannen i Vestfold utvikler i liten grad egne IKT-systemer, men benytter felles løsninger og føringer fra FAD og øvrige oppdragsgivere. For disse systemene er vi prisgitt systemeiers implementering av de sju arkitekturprinsippene. Embetet deltar i et prosjekt for Elektronisk Dokumentutveksling (EDU) sammen med kommuner i Vestfold. Prosjektet bygger på BEST-prosjektet fra FAD og tangerer flere av prinsippene.

Felles eID-løsning fra DIFI som er omtalt i tildelingsbrevet har ikke blitt lansert, og vi har derfor ikke kunnet bruke denne.

Som nevnt benytter vi for det meste IKT-systemer utviklet felles for embetene. Bruk av Altinn inngår i virksomhetens rapportering av forurensingsdata. I andre relevante systemer som utveksler data med næringsliv og publikum benyttes egne løsninger.

Informasjonssikkerhet

Fylkesmannen i Vestfold har et sikkerhetsutvalg som ivaretar at personsensitiv informasjon behandles i følge personopplysningsloven og forskrift om behandling av personopplysninger. Revisjon av eksisterende "Retningslinjer for informasjonssikkerhet" basert på de nye felles malene fra FAD er under arbeid og planlegges slutført 1. mars 2011. I dette arbeidet inngår også retningslinjer for bruk av fjernaksess. Vi opprettholder at fjernaksess mot embetets systemer skal kun skje via den sentrale løsningen i FRI. Alle våre brukere har fjerntilgang til epost, intranett og tidsregistrering. Brukere med formell avtale om hjemmekontor har en videre tilgang til fagsystemer og ePhorte. Vi har dog restriksjoner på behandling av skjermet personsensitiv informasjon i Ephorte.

Microsoft lisensiering

Det er rapportert til FAD i egen rapport.

GIS

Pkt. 3.5 i GIS-strategien

g) Det har ikke blitt utviklet nye rutiner for GIS- og geodatarelevante arbeidsoppgaver ved embetet, og dermed heller ikke lagt ut på FM-nett. Vi har derimot benyttet oss av rutiner og veiledninger som andre embeter har lagt ut. Dette har vi hatt meget stor nytte av.

h) Embetet har i flere år vært uten en GIS-rådgiver. I 2010 har mye av tiden for den nye GIS-rådgiveren gått med på å sette seg inn i nye oppgaver, og arbeide inn et etterslep.

Det har blitt holdt en GIS-dag for miljøvernavdelingen. Dagen ble brukt til kursing og praktiske øvelser i kartinnsyns-løsningen til FMVE.

Kartinnsynsløsningen til FMVE begynner å bli utdatert. Løsningen har begrensninger som gjør den vanskelig å tilpasse brukerne i embetet, og det er ikke mulig å få kartene distribuert på internett. Det har blitt brukt tid på å se på mulige alternativer for nytt verktøy for kart-innsyn. Med den begrensede GIS-ressursen FMVE har til rådighet er man avhengig av enten å kjøpe inn tjenesten eksternt, eller samarbeide med andre embeter.

I GIS-strategi for fylkesmannsembetene fra 2008 kan man lese:

"Fylkesmannen skal effektivisere og modernisere sitt arbeid. Ved aktiv bruk av kart- og geodata skal vi bedre beslutningsgrunnlaget og heve kvaliteten på fylkesmannens arbeid, samt bidra til en mer åpen forvaltning. Gjennom felles tilgang til programvare og datagrunnlag tilrettelegges det for fellesløsninger og utvikling i

embetene.

Strategien skal bidra til å gjøre embetenes utnytting av kart og stedfestet informasjon og geografiske informasjonssystemer mer ensartet, -og dermed også mer kostnadseffektiv.”

Fylkesmennene har en felles lisenspool for GIS-programvare til bruk på desktoopen. Ser man bort fra at det er stor rift om å få tilgang til enkelte av lisensene fungerer dette bra.

Det er ikke kjøpt inn en felles GIS-programvare for publisering av kart på internett. Dette har ført til at mange fylkesmenn har gått til innkjøp av programvare, og etablert sin egen løsning for publisering av kart på nett. Teknologien for å publisere kart på internett er skreddersydd for at flere embeter kan samarbeide om samme løsning. En vil tro det vil være i tråd med GIS-strategien å få etablert en felles plattform som alle fylkesmennene kan benytte seg av, både når det gjelder ønsket om å gjøre de geografiske informasjonssystemene mer ensartet, og når det gjelder kostnadseffektivitet. Det vil også være i tråd med IKT-strategien om å ha *“helhetlige fullstendige digitale tjenester gjennom gode elektroniske selvbetjeningsløsninger”*.

Resultatområde 99 Partistøtteordningen

Det er behandlet 13 saker.

Andre

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
Andre faglige oppg. på oppd. for statlige virk.	kr 411 934,85	kr 0,00
Andre faglige oppgaver for ikke-statlige virk.	kr 380 265,73	kr 0,00
Ressursbruk knyttet til adm/felles oppg./drift	kr 22 727 340,81	kr 0,00
Sum:	kr 23 519 541,00	kr 0,00